

II.

**INFORMACE O POKLADNÍM PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU
ČESKÉ REPUBLIKY ZA 1. ČTVRTLETÍ 2022**

Obsah

I. Pokladní plnění státního rozpočtu	1
1 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	1
1.1 Záměry schváleného rozpočtu na rok 2022	1
1.2 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	4
2 Příjmy státního rozpočtu	6
2.1 Příjmy z daní a poplatků	8
2.2 Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	13
2.3 Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	13
3 Výdaje státního rozpočtu	15
3.1 Běžné výdaje	18
3.2 Kapitálové výdaje	26
4 Tabulková část	29
II. Zpráva o řízení státního dluhu	32
1 Vývoj a stav státního dluhu	32
1.1 Vývoj státního dluhu v 1. čtvrtletí 2022	32
1.2 Emise a splátky dluhových instrumentů a realizace zápůjček	32
1.2.1 Státní pokladniční poukázky	33
1.2.2 Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy na domácím trhu	33
1.2.3 Státní dluhopisy pro občany	34
1.2.4 Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy vydané na zahraničních trzích	35
1.2.5 Státní dluhopisy celkem	35
1.2.6 Přijaté úvěry	35
1.2.7 Krátkodobé zápůjčky a repo operace, devizové swapy a státem vystavené směnky	35
1.2.8 Nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti	36
1.3 Vývoj na finančních trzích a ratingové hodnocení České republiky	36
2 Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh	37
3 Řízení likvidity státní pokladny v 1. čtvrtletí roku 2022	40
4 Tabulková příloha	42
III. Situační zpráva státní pokladny	43
IV. Informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2022	47

Seznam zkratk

ACRA	Analytical Credit Rating Agency
bps	Bazické body
CEB	Rozvojová banka Rady Evropy
CHF	Kódové označení švýcarského franku
CZK	Kódové označení koruny české
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPFO	Daň z příjmu fyzických osob
DPPO	Daň z příjmu právnických osob
EGAP, a.s.	Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s.
EIB	Evropská investiční banka
EU	Evropská unie
EUR	Kódové označení eura
FM	Finanční mechanismy
GŘC	Generální ředitelství cel
HDP	Hrubý domácí produkt
JCR	Ratingová agentura Japan Credit Rating Agency
JPY	Kódové označení japonského jenu
Kč	Koruna česká
MF	Ministerstvo financí
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OP	Operační program
OSFA	Operace státních finančních aktiv
OSS	Organizační složka státu
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
p. a.	Per annum
p. b.	Procentní body
PRIBOR	Referenční úroková sazba Prague Interbank Offered Rate
R&I.	Ratingová agentura Rating and Investment Information, Inc.
SD	Spotřební daň
SDD	Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy
SURE	Evropský nástroj finanční pomoci (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency)
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SPP	Státní pokladniční poukázky
SSD	Spořicí státní dluhopisy
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
UV	Usnesení vlády
VAR	Variabilně úročený
VPS	Všeobecná pokladní správa
VRR	Vládní rozpočtová rezerva (součást kapitoly VPS)

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů (leden 2022)	2
Tabulka č. 2: Rozpočet 2022 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2021 (mld. Kč)	3
Tabulka č. 3: Základní přehled o výsledcích hospodaření SR v 1. čtvrtletí roku 2021 a 2022 (mld. Kč)	5
Tabulka č. 4: Příjmy státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022 (mld. Kč)	7
Tabulka č. 5: Inkaso spotřebních daní, energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření (mil. Kč)	9
Tabulka č. 6: Výdaje státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022 (mld. Kč)	17
Tabulka č. 7: Vývoj registrované nezaměstnanosti dle MPSV - data za březen 2022 budou doplněna do verze do vlády	20
Tabulka č. 8: Kapitálové výdaje podle druhového třídění (mld. Kč)	27
Tabulka č. 9: Vývoj státního dluhu v 1. čtvrtletí 2022 (mil. Kč)	32
Tabulka č. 10: Měnová skladba státního dluhu	32
Tabulka č. 11: Přehled aukcí státních pokladničních poukázek v 1. čtvrtletí 2022	33
Tabulka č. 12: Přehled aukcí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v 1. čtvrtletí 2022	33
Tabulka č. 13: Ratingové hodnocení České republiky	37
Tabulka č. 14: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)	38
Tabulka č. 15: Porovnání čistých příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny a výpůjčních operací se záporným výnosem v 1. čtvrtletí 2021 a 1. čtvrtletí 2022 (mil. Kč)	40
Tabulka č. 16: Souhrnné účty státní pokladny (mil. Kč)	44
Tabulka č. 17: Odhad hospodaření veřejných financí v porovnání s Konvergenčním programem ČR (duben 2021) v % HDP	47

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj salda státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	4
Graf č. 2: Vývoj celkových příjmů a výdajů státního rozpočtu k 31. březnu (mld. Kč)	5
Graf č. 3: Faktory meziroční změny příjmů a výdajů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2022 (mld. Kč)	6
Graf č. 4: Struktura celkových příjmů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022	7
Graf č. 5: Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu bez pojistného na sociální zabezpečení (mld. Kč)	8
Graf č. 6: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPH v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	9
Graf č. 7: Struktura zvláštních daní a poplatků ze zboží a služeb v tuzemsku za 1. čtvrtletí 2022	10
Graf č. 8: Vývoj příjmů státního rozpočtu ze spotřební daně z minerálních olejů v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	10
Graf č. 9: Vývoj inkasa spotřební daně z tabákových výrobků v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	11
Graf č. 10: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPPO v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	12
Graf č. 11: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPFO v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	12
Graf č. 12: Vývoj inkasa pojistného na sociální zabezpečení (mld. Kč)	13
Graf č. 13: Vývoj nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů v 1. čtvrtletí let 2015-2022	14
Graf č. 14: Struktura výdajů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022	16
Graf č. 15: Čerpání výdajů v 1. čtvrtletí let 2017 až 2022 (mld. Kč)	17
Graf č. 16: Sociální dávky v 1. čtvrtletí 2022	18
Graf č. 17: Kapitálové výdaje podle prostorové jednotky (mld. Kč)	28
Graf č. 18: Vývoj jmenovité hodnoty státních dluhopisů pro občany v oběhu	34
Graf č. 19: Vývoj výnosů státních dluhopisů a měnově-politické sazby ČNB	37
Graf č. 20: Státní pokladna za 1. čtvrtletí roku 2021 a 2022 (mld. Kč)	41
Graf č. 21: Vývoj státního rozpočtu za 1. čtvrtletí roku 2021 a 2022 (mld. Kč)	41

Informace o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky za 1. čtvrtletí 2022

Informace o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. čtvrtletí 2022 je předkládána ve zjednodušené formě a obsahuje pouze výsledky pokladního plnění státního rozpočtu, jak to ukládá § 20 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Některé údaje v předkládané informaci nemusí být tedy plně srovnatelné s údaji obsaženými v měsíčních finančních výkazech organizačních složek státu sestavovaných v polovině měsíce následujícího po skončení hodnoceného období.

Součástí informace je kromě stručného hodnocení příjmů a výdajů státního rozpočtu i zpráva o řízení státního dluhu, situační zpráva o státní pokladně a aktuální informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2022.

I. Pokladní plnění státního rozpočtu

1 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1 Záměry schváleného rozpočtu na rok 2022

Před nabytím účinnosti zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022, tj. do 18. března, hospodařil stát v rozpočtovém provizoriu. Hlavní specifikum tohoto režimu spočívá v omezených možnostech čerpání výdajů, kdy správci kapitol mohou po dohodě s Ministerstvem financí měsíčně čerpat prostředky v takové výši, která v celkovém objemu nepřekročí dvanáctinu celkových výdajů stanovených zákonem o státním rozpočtu v předchozím roce (157,1 mld. Kč). Nemožnost využívat mimorozpočtové zdroje, především nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let, odkládání zbytných výdajů a nižší míra předfinancování některých subjektů závislých na zdrojích ze státního rozpočtu vedly i k vyšší míře zkreslení výsledků při meziročním srovnání.

Státní rozpočet na rok 2022 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR 10. března 2022 zákonem č. 57/2022 Sb., který stanovil příjmy ve výši 1 613,2 mld. Kč, výdaje ve výši 1 893,2 mld. Kč a schodek ve výši 280,0 mld. Kč. Sestavování nové vlády po volbách v říjnu 2021 neumožnilo schválení státního rozpočtu do konce roku, a to i s ohledem na nutnost přepracování původního návrhu předloženého předchozí vládou.

Zahájení konsolidace veřejných financí, boj s rostoucí inflací a cenami energií nebo zmírňování dopadů epidemie COVID-19 představovaly hlavní výzvy roku 2022. Státní rozpočet jako vrcholný stabilizační prvek veřejného sektoru byl sestaven s cílem, kdy byly citlivě propojeny jednak jeho podpůrné funkce, zároveň však nebylo rezignováno na postupné směřování ke štíhlejšímu a efektivnějšímu státu.

Východiska pro sestavení státního rozpočtu na rok 2022 byla následující:

- Programové prohlášení vlády České republiky;
- Makroekonomická predikce České republiky (zpracovaná Ministerstvem financí v lednu 2022);
- Novela zákona o státním rozpočtu na rok 2021.

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů (leden 2022)

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
											odhad	predikce
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mlrd. Kč, b.c.</i>	4 143	4 346	4 625	4 797	5 111	5 410	5 790	5 694	6 103	6 617	
	<i>růst v % b.c.</i>	1,3	4,9	6,4	3,7	6,5	5,8	7,0	-1,7	7,2	8,4	
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v % s.c.</i>	0,0	2,3	5,4	2,5	5,2	3,2	3,0	-5,8	2,9	3,1	
Spotřeba domácností	<i>růst v % s.c.</i>	0,9	1,4	3,9	3,8	4,0	3,5	2,7	-6,8	4,8	2,3	
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v % s.c.</i>	2,4	1,0	1,8	2,5	1,8	3,8	2,5	3,4	1,9	0,4	
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v % s.c.</i>	-2,2	3,3	9,7	-3,0	4,9	10,0	5,9	-7,5	0,8	5,4	
Příspěvek čistých vývozu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,2	-0,4	-0,2	1,4	1,2	-1,2	0,0	-0,5	-3,0	0,6	
Příspěvek změny zá sob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,6	1,0	0,9	-0,3	0,5	-0,5	-0,3	-0,8	3,2	0,0	
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,4	2,6	1,0	1,1	1,3	2,6	3,9	4,4	4,1	5,2	
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	3,8	8,5	
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,0	0,8	1,4	1,9	1,6	1,4	0,2	-1,3	-0,4	1,1	
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	7,0	6,1	5,1	4,0	2,9	2,2	2,0	2,6	2,8	2,3	
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v % b.c.</i>	0,8	3,9	5,0	5,7	9,2	9,6	7,8	0,2	5,7	5,4	
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	-0,5	0,2	0,4	1,8	1,5	0,4	0,3	3,6	-1,0	-1,3	
Saldo veřejných financí	<i>% HDP</i>	-1,3	-2,1	-0,6	0,7	1,5	0,9	0,3	-5,6	-6,1	-3,3	
Předpoklady:												
Měnový kurz CZK/EUR		26,0	27,5	27,3	27,0	26,3	25,6	25,7	26,4	25,6	24,4	
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	2,1	1,6	0,6	0,4	1,0	2,0	1,5	1,1	1,9	3,3	
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	109	99	52	44	54	71	64	42	71	76	
HDP eurozóny	<i>růst v % s.c.</i>	-0,2	1,4	1,9	1,8	2,8	1,8	1,6	-6,5	5,2	3,9	

Pozn.: Ukazatele zaměstnanosti a nezaměstnanosti jsou v metodice Výběrového šetření pracovních sil. Údaje v aktuální predikci neoznačené podbarvením indikují, že hodnota je již vykázanou skutečností.

Ve státním rozpočtu na rok 2022 byly vyčísleny a zahrnuty následující **priority** oproti původnímu návrhu státního rozpočtu z října 2021:

- Zodpovědné protiinflační vládnutí**

Schodek státního rozpočtu klesl téměř o 100 mld. Kč oproti původnímu návrhu předchozí vlády, tedy z 376,6 mld. Kč na 280 mld. Kč.

- Úspory na straně provozu státu ve výši téměř 77 mld. Kč**

Úspory se týkaly zejména snížení běžných výdajů státního rozpočtu (62 mld. Kč). Na užších provozních výdajích státu vláda snížila výdaje v objemu 13 mld. Kč a dalších 9 mld. Kč uspořila na platech včetně příslušenství. Zachování plateb za státní pojištění na úrovni roku 2021 by mělo do rozpočtu roku 2022 přinést přibližně 14 mld. Kč. Byly sníženy neinvestiční dotace podnikatelským subjektům, zejména dotace na podporu obnovitelných zdrojů energie o 8 mld. Kč.

Současně návrh rozpočtu snížil původně plánované kapitálové výdaje o 15 mld. Kč. Jednalo se především o investice, které nelze uskutečnit v roce 2022. I po tomto snížení zůstaly investice nad úrovní 10 % výdajů státního rozpočtu, což v absolutní výši představuje rekordní výši 204 mld. Kč.

- Dopad nové makroekonomické predikce na příjmy státního rozpočtu**

Aktualizace příjmů navýšila celkové příjmy o 62 mld. Kč. Nejvyšší změna byla v příjmech z pojistného na sociální zabezpečení, a to o 35 mld. Kč. Na DPH by se podle nové predikce mělo vybrat o 18 mld. Kč, na dani z příjmů právnických osob o 12 mld. Kč a na dani z příjmů fyzických osob o 6 mld. Kč více oproti původnímu návrhu předchozí vlády. Naproti tomu ostatní daňové příjmy byly sníženy o 4 mld. Kč a ostatní příjmy státního rozpočtu o 5 mld. Kč.

- Nové výdaje bez zvyšování daní**

Nově byly ve státním rozpočtu zahrnuty výdaje v celkové výši 42 mld. Kč. Šlo zejména o výdaje na mimořádnou valorizaci důchodů (21 mld. Kč), navýšení příspěvku na bydlení, tj. na řešení krize související s prudkým nárůstem cen energií (3 mld. Kč), nárůst výdajů na obsluhu státního dluhu související s rostoucími úrokovými sazbami stanovenými ČNB a inflací (5 mld. Kč). Na podporu zmírnění důsledků epidemie COVID-19 byly vyčleněny prostředky ve výši 7 mld. Kč (kompenzace pro podnikatele, kompenzační bonus pro obce a kraje a navýšení vládní rozpočtové rezervy).

Následující tabulka naznačuje tendence základních ukazatelů nově schváleného rozpočtu na rok 2022 ve srovnání s rozpočtem a skutečností roku 2021.

Tabulka č. 2: Rozpočet 2022 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2021 (mld. Kč)

	2021		2022	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Schválený rozpočet	Skutečnost	Schválený rozpočet	SR 2022- SR 2021	SR 2022- Skut. 2021	SR 2022/ SR 2021	SR 2022/ Skut. 2021
	1	2	3	3-1	3-2	3/1	3/2
Celkové příjmy	1 385,6	1 487,2	1 613,2	227,6	126,0	116,4	108,5
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	635,9	699,4	733,6	97,7	34,2	115,4	104,9
DPH	287,9	298,5	326,2	38,3	27,7	113,3	109,3
Spotřební daně *)	164,4	150,1	162,4	-2,0	12,3	98,8	108,2
DPPO	83,8	129,1	122,2	38,4	-6,9	145,8	94,7
DPFO	87,8	109,1	108,6	20,8	-0,5	123,7	99,5
ostatní daňové příjmy	12,0	12,6	14,2	2,2	1,6	118,0	112,6
Pojistné na SZ	562,1	595,5	626,4	64,3	30,9	111,4	105,2
Nedaňové a ost. příjmy	187,6	192,3	253,2	65,7	60,9	135,0	131,7
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	132,2	126,3	193,1	60,9	66,8	146,1	152,9
Celkové výdaje	1 885,6	1 906,9	1 893,2	7,6	-13,7	100,4	99,3
z toho: EU/FM výdaje **)	132,2	137,4	193,1	60,9	55,7	146,1	140,5
Běžné výdaje	1 698,1	1 729,8	1 689,0	-9,1	-40,8	99,5	97,6
Sociální dávky ***)	697,0	692,2	742,9	46,0	50,7	106,6	107,3
Kapitálové výdaje	187,5	177,1	204,3	16,8	27,2	108,9	115,3
Saldo SR	-500,0	-419,7	-280,0	220,0	139,7	56,0	66,7
Saldo bez EU/FM prostředků	-500,0	-408,6	-280,0	220,0	128,6	56,0	68,5

*) včetně tzv. energetických daní, odvodu z elektřiny ze slunečního záření a ve schváleném rozpočtu 2021 i včetně digitální daně

**) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM

***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvis. výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také soc. dávkami)

V porovnání s rozpočtem roku 2021 předpokládá schválený rozpočet na rok 2022 s růstem celkových příjmů o 227,6 mld. Kč, tj. o 16,4 %, s růstem celkových výdajů o 7,6 mld. Kč, tj. o 0,4 %, a s plánovaným schodkem ve výši 280,0 mld. Kč, tj. o 220,0 mld. Kč nižším než v roce 2021.

Na změně rozpočtu celkových příjmů se podílely **příjmy z daní a poplatků** předpokládaným nárůstem o 97,7 mld. Kč, tj. o 15,4 %. Předpokládané tempo růstu daňových příjmů vycházelo z lednové makroekonomické predikce spojené s očekávaným ožíváním ekonomiky při zachování vysoké úrovně zaměstnanosti. Nejrazantnější růst se očekává u výnosů daní z příjmů právnických osob (+38,4 mld. Kč, +45,8 %), daně z přidané hodnoty (+38,3 mld. Kč, +13,3 %) a daní z příjmů fyzických osob (+20,8 mld. Kč, +23,7 %).

Plánovaný výběr **pojistného na sociální zabezpečení** se proti roku 2021 zvýšil výrazně o 64,3 mld. Kč (+11,4 %) v důsledku aktualizace makroekonomické predikce předpokládající meziroční růst objemu mezd a platů pro rok 2021 o 5,7 % a pro rok 2022 o 5,4 %.

Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů se meziročně zvýšil o 65,6 mld. Kč, tj. o 35,0 %. Na tom se podílely zejména příjmy z rozpočtu EU a FM, jejichž plánovaná výše meziročně vzrostla o 60,9 mld. Kč na 193,1 mld. Kč. Tato částka odpovídá plánovaným výdajům na společné programy EU/FM a ČR, u kterých se předpokládá následné proplacení z EU nebo FM. Z ostatních příjmů by měly růst výnosy z prodeje emisních povolenek (+5,1 mld. Kč) a převod z tzv. privatizačního účtů do příjmů rozpočtu (+3 mld. Kč).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá proti rozpočtu 2021 s **vyšším čerpáním kapitálových výdajů** o 16,8 mld. Kč (+8,9 %), naopak **běžné výdaje by měly klesnout** o 9,1 mld. Kč (-0,5 %).

Snížení rozpočtu **běžných výdajů** vycházelo především z rozpočtových priorit vlády popsanych detailněji výše, tj. z úspor provozních výdajů státu, ale i nižší potřeby pomoci v souvislosti s epidemií nemoci COVID-19. Přes plánovaný pokles se do běžných výdajů podařilo začlenit o 18,4 mld. Kč více prostředků určených na financování neinvestiční části společných programů EU/FM a ČR a o 53,5 mld. Kč více výdajů označených jako mandatorní a kvazimandatorní.

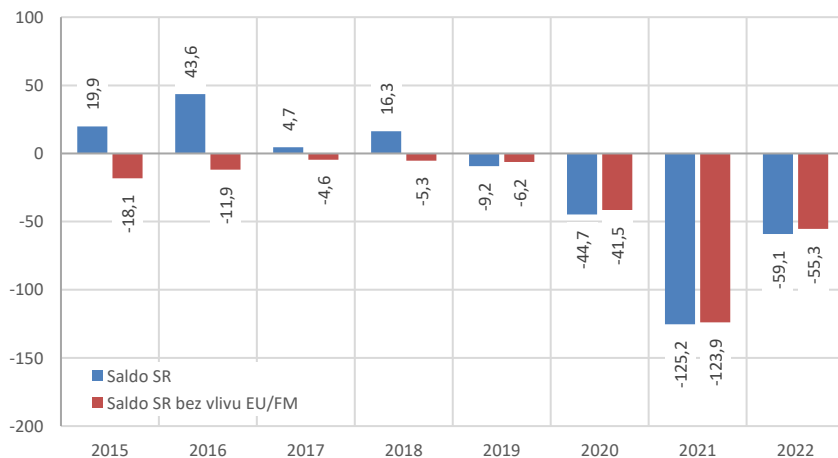
Plánovaný objem **kapitálových výdajů** je v roce 2022 tvořen z více než 63 % tvořen výdaji na financování společných programů EU/FM a ČR (růst o 41,4 mld. Kč). V nich došlo k významnému růstu výdajů financovaných prostřednictvím programů víceletého finančního rámce na období 2021-2027, když jejich objem vzrostl z 16,2 mld. Kč v roce 2021 (výhradně Národní plán obnovy) na 50,6 mld. Kč. Jsou tvořeny především plánovanými výdaji z Národního plánu obnovy (28,3 mld. Kč), OP Doprava (15,8 mld. Kč), OP Jan Amos Komenský (2,1 mld. Kč), Nástroje pro propojení Evropy (1,5 mld. Kč), OP Spravedlivá transformace (1,1 mld. Kč) a OP Životní prostředí (1,0 mld. Kč). Programy víceletého finančního rámce na období 2014-2020 i nadále představují v rozpočtu kapitálových výdajů významnou roli. Jejich předpokládaný objem 78,8 mld. Kč meziročně vzrostl o 7,0 mld. Kč a byl nejvíce tvořen výdaji v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (32,2 mld. Kč), OP Doprava (16,6 mld. Kč), OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (10,2 mld. Kč), OP Životní prostředí (7,1 mld. Kč), Programu rozvoje venkova (5,2 mld. Kč), Komunitárních programů (4,5 mld. Kč) a OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (1,9 mld. Kč). Investice státu financované výhradně z národních zdrojů v rozpočtu meziročně klesly o 24,6 mld. Kč z 99,4 mld. Kč na 74,8 mld. Kč, když nejvýraznější pokles u transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury (-10,4 mld. Kč) byl částečně vykompenzován předpokládaným navýšením transferů s využitím evropských prostředků (+7,5 mld. Kč).

1.2 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

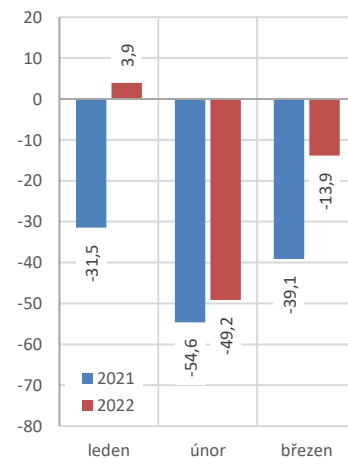
Hospodaření státního rozpočtu za první čtvrtinu roku 2022 skončilo **deficitem ve výši 59,1 mld. Kč**, který představoval 21,1 % plánovaného schodku. Dopad příjmů z Evropské unie a finančních mechanismů a výdajů předfinancovaných na tyto společné projekty nebyl výrazný (-3,8 mld. Kč) a bez těchto prostředků, které jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty s neutrálním dopadem, schodek činil 55,3 mld. Kč. Vývoj salda k 31. březnu od roku 2015, jakož i meziroční srovnání nekumulativních sald jednotlivých měsíců let 2021 a 2022 zobrazují následující grafy.

Graf č. 1: Vývoj salda státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Vývoj salda od roku 2015

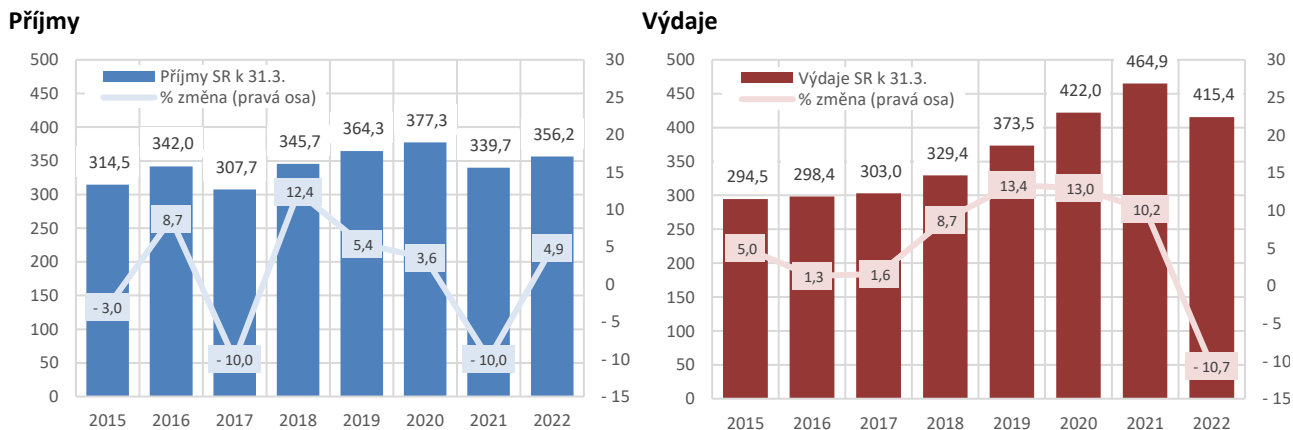
Nekumulativní saldo v měsících

Do meziročního zlepšení výsledku hospodaření státního rozpočtu o 66,1 mld. Kč se promítlo několik faktorů. Do 18. března hospodařil státní rozpočet podle pravidel rozpočtového provizoria, které umožnilo správcům kapitol po dohodě s Ministerstvem financí realizovat měsíční výdaje v celkové výši odpovídající nejvýše jedné dvanáctině objemu výdajů schválených zákonem o státním rozpočtu v roce 2021. Současně nebylo kapitolám v tomto režimu umožněno zapojovat nároky z nespotebovaných výdajů minulých let, což spolu s vynuceným odkladem zbytných výdajů vedlo k nižší míře předfinancování některých výdajů, zejména transferů, které byly v minulých letech běžně uvolňovány rychleji, než odpovídalo čtvrtině rozpočtu. Za lepším výsledkem hospodaření stála i klesající výplata pomoci sektorům a osobám zasaženým důsledky opatření zavedených ke zpomalení šíření nemoci COVID-19. Rozvolnění těchto opatření a související oživení ekonomické aktivity nejen snižovalo nároky na výdajovou stranu rozpočtu, ale současně vedlo k relativně vysokému růstu daňových příjmů bez pojistného o téměř 14 %.

Příjmy státního rozpočtu i přesto dosáhly tempa růstu „jen“ 4,9 % (+16,5 mld. Kč). Z následujícího grafu je patrné, že jejich objem zatím nedosáhl úrovně roku 2019, což výrazně ovlivnily změny daňové legislativy účinné již pro rok 2021. Jednalo se především o zrušení superhrubé mzdy, změnu rozpočtového určení daní v neprospěch výnosů státního rozpočtu a zrušení daně z nabytí nemovitých věcí.

Graf č. 2: Vývoj celkových příjmů a výdajů státního rozpočtu k 31. březnu (mld. Kč)

Na růstu celkových příjmů se z daní nejvíce podílelo inkaso DPH (+13,5 mld. Kč, +22,9 %), v menší míře spotřební daně z tabákových výrobků (+2,2 mld. Kč, +24,7 %) a z minerálních olejů (+1,6 mld. Kč, +9,7 %), daně z příjmů fyzických osob placené poplatníky (+1,9 mld. Kč, +49,5 %) a daní z příjmů právnických osob (+1,6 mld. Kč, +6,1 %). Pojistné na sociální zabezpečení podpořené růstem mezd soukromého sektoru dosáhlo tempa 4,6 % (+6,2 mld. Kč), které za plánovaným růstem zatím zaostalo mírně o 0,5 p. b. Proti růstu celkových příjmů působily především dva faktory na straně ostatních příjmů nedaňového charakteru. Jednalo se o nepravidelně inkasované příjmy z EU a FM (-8,1 mld. Kč) a také o zkrácení daně loňským mimořádným výnosem z aukce kmitočtů v objemu 5,6 mld. Kč.

Tabulka č. 3: Základní přehled o výsledcích hospodaření SR v 1. čtvrtletí roku 2021 a 2022 (mld. Kč)

	2021		2022			Rozdíl skutečností	Index 2022/2021
	Skutečnost 1. čtvrtletí	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost 1. čtvrtletí	% plnění		
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Celkové příjmy	339,7	1 613,2	1 613,2	356,2	22,1	16,5	104,9
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	148,5	733,6	733,6	169,1	23,1	20,6	113,8
DPH	58,7	326,2	326,2	72,2	22,1	13,5	122,9
Spotřební daně *)	29,9	162,4	162,4	34,3	21,1	4,3	114,5
DPPO	27,0	122,2	122,2	28,7	23,4	1,6	106,1
DPFO	28,8	108,6	108,6	29,3	27,0	0,5	101,7
Ostatní daňové příjmy	4,0	14,2	14,2	4,7	33,1	0,7	116,4
Pojistné na SZ	141,1	626,4	626,4	147,6	23,6	6,6	104,6
Nedaňové a ost. příjmy	50,1	253,2	253,2	39,5	15,6	-10,6	78,8
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	33,7	193,1	193,1	25,6	13,3	-8,1	76,1
Celkové výdaje	464,9	1 893,2	1 893,2	415,4	21,9	-49,5	89,3
z toho: EU/FM výdaje **)	35,3	193,1	193,1	29,5	15,3	-5,8	83,5
Běžné výdaje	441,4	1 689,0	1 687,7	399,5	23,7	-41,9	90,5
Sociální dávky ***)	175,8	743,1	742,6	184,1	24,8	8,3	104,7
Kapitálové výdaje	23,5	204,3	205,6	15,9	7,7	-7,6	67,7
Saldo SR	-125,2	-280,0	-280,0	-59,1	21,1	66,1	47,2
Saldo bez EU/FM prostředků	-123,6	-280,0	-280,0	-55,3	19,7	68,3	44,7

*) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

**) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM

***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvis. výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

Pozn.: Data za minulý rok vycházejí z údajů finančních výkazů za 1. čtvrtletí 2021

Výdaje státního rozpočtu meziročně klesly výrazně o 49,5 mld. Kč (-10,7 %). Oproti třem předchozím letům, kdy v prvním čtvrtletí dosahovalo tempo růstu výdajů vždy nad 10 %, došlo ke změně trendu, který ovšem ve

značné míře vycházel z již popsaných specifik rozpočtového provizoria a nižší vyplácené pomoci v souvislosti s epidemií nemoci COVID-19.

Tyto okolnosti se promítly především u **běžných výdajů** (-41,9 mld. Kč, -9,5 %), zejména u transferů směřovaných územním samosprávám (-18,3 mld. Kč) a podnikatelským subjektům (-25,2 mld. Kč). Prvně jmenovaná skupina výdajů je z velké části tvořena zálohami regionálnímu školství zejména na platy pracovníků na základních a středních školách. Rozpočtové provizorium vedlo k nižšímu objemu poskytnutých prostředků o 12,0 mld. Kč, když na rozdíl od 1. čtvrtletí 2021 bylo vyplaceno o jednu měsíční zálohu méně. I oblast sociálních služeb (-6,4 mld. Kč) byla ovlivněna nižším předfinancováním než v roce 2021. V nižší míře se tento efekt projevil i v dalších oblastech financování ze státního rozpočtu. Pokles u transferů podnikatelským subjektům ovlivnila z větší části nižší proticovidová pomoc (o cca 19 mld. Kč), případně i nižší dotace na obnovitelné zdroje energie (-3,8 mld. Kč).

Kapitálové výdaje (-7,6 mld. Kč, -32,3 %) státu jsou počátkem roku tradičně nižší, což souvisí s realizací investic převážně ve druhé polovině roku. Jejich rozpočet byl zatím čerpán ze 7,7 %. Za jejich poklesem stály především nižší požadavky Státního fondu dopravní infrastruktury o 5,6 mld. Kč.

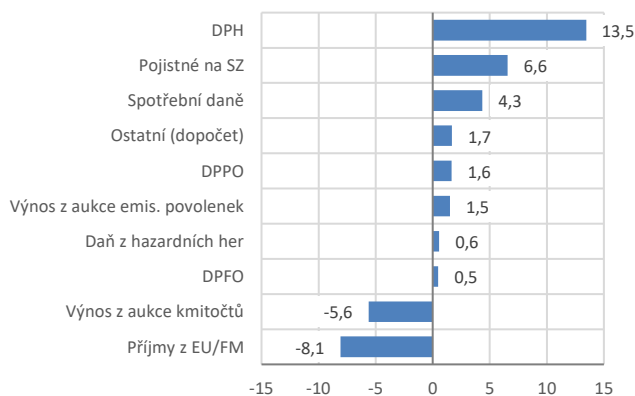
Nároky z nespotebovaných výdajů, které mohou organizační složky státu zapojovat a realizovat nad rámec rozpočtu výdajů, byly v 1. čtvrtletí roku 2022 čerpány v objemu 13,0 mld. Kč, což představovalo meziroční pokles o 19,9 mld. Kč.

Dopady epidemie nemoci COVID-19 na výdaje státního rozpočtu byly pro účely tiskové zprávy o pokladním plnění vyčísleny na necelých 22 mld. Kč, zatímco ve stejném období předchozího roku to bylo 37 mld. Kč. Letošní prostředky byly tvořeny především dopadem zvýšené platby státu veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce (16,0 mld. Kč, tj. pokles o 3,4 mld. Kč), nákupy vakcín (2,6 mld. Kč) a výdaji v programu Antivirus (1,2 mld. Kč, -10,3 mld. Kč).

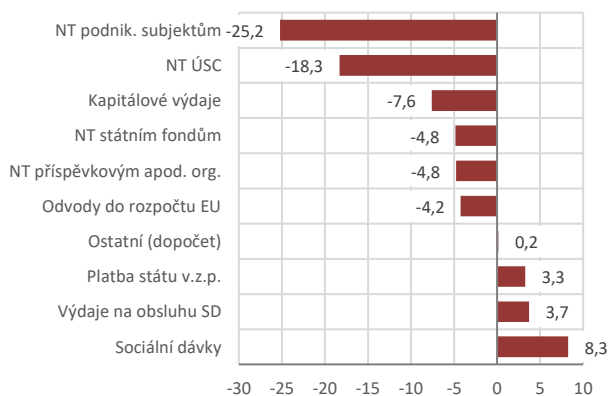
Následující grafy ještě přehledně zobrazují nejvýznamnější příčiny meziroční změny celkových příjmů a výdajů státního rozpočtu.

Graf č. 3: Faktory meziroční změny příjmů a výdajů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2022 (mld. Kč)

Příjmy (+16,5 mld. Kč)

Výdaje (-49,5 mld. Kč)

Vysvětlivka: N = neinvestiční, NT = neinvestiční transfery, SD = výdaje na obsluhu státního dluhu

Analýza vývoje inkasa jednotlivých druhů příjmů a čerpání výdajů státního rozpočtu je podrobněji uvedena v dalších částech informace.

2 Příjmy státního rozpočtu

Zákonem č. 57/2022 Sb. ze dne 10. března 2022, o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 byly stanoveny celkové příjmy částkou 1 613,2 mld. Kč. Ve výrazném rozpočtovém růstu příjmů o 227,6 mld. Kč (+16,4 %) se promítl předpoklad ekonomického oživení doprovázený vyššími výnosy daní a pojistného na

sociální zabezpečení (+162,0 mld. Kč, +13,5 %) a také vyšší očekávané příjmy z Evropské unie a finančních mechanismů (+60,9 mld. Kč, +46,1 %).

Za 1. čtvrtletí roku 2022 vykázal **státní rozpočet celkové příjmy** ve výši **356,2 mld. Kč**, tj. 22,1 % rozpočtu po změnách a meziroční nárůst o 16,5 mld. Kč, tj. o 4,9 %.

Inkaso **daňových příjmů bez pojistného na sociální zabezpečení** ke konci března 2022 dosáhlo výše **169,1 mld. Kč** (23,1 % rozpočtu po změnách) a meziroční nárůst o 13,8 % představoval v absolutním vyjádření 20,6 mld. Kč. **Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení** činily **147,7 mld. Kč** (23,6 % rozpočtu po změnách) a meziročně vzrostly o 6,6 mld. Kč (o 4,6 %). **Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery** dosáhly **39,5 mld. Kč** (15,6 % rozpočtu po změnách) a jejich objem se meziročně snížil o 10,6 mld. Kč (o 21,2 %).

Tabulka č. 4: Příjmy státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022 (mld. Kč)

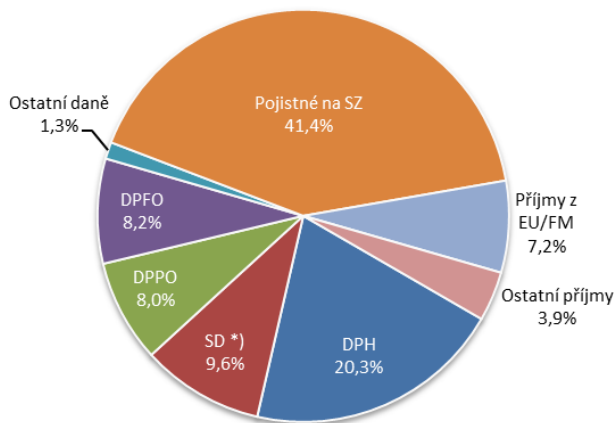
Příjmy státního rozpočtu	2021		2022		2022		Index (2022/2021)	Rozdíl skutečností
	Skutečnost 1.Q.2021	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost 1.Q.2022	Plnění (%)		
Příjmy celkem	339,7	24,5	1 613,2	1 613,2	356,2	22,1	104,9	16,5
Daňové příjmy celkem	289,6	24,2	1 360,0	1 360,0	316,8	23,3	109,4	27,1
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	148,5	23,4	733,6	733,6	169,1	23,1	113,8	20,6
DPH	58,7	20,4	326,2	326,2	72,2	22,1	122,9	13,5
Spotřební daně *) - z toho:	29,9	18,2	162,4	162,4	34,3	21,1	114,5	4,3
Spotřební daň z minerálních olejů	16,3	21,0	76,8	76,8	17,9	23,3	109,7	1,6
Spotřební daň z tabákových výrobků **)	9,0	13,5	62,7	62,7	11,3	18,0	124,7	2,2
Daně z příjmů právnických osob	27,0	32,2	122,2	122,2	28,7	23,4	106,1	1,6
Daně z příjmů fyzických osob - v tom:	28,8	32,8	108,6	108,6	29,3	27,0	101,7	0,5
vybíraná srážkou	3,2	24,7	17,6	17,6	3,8	21,8	119,5	0,6
placená plátcí	21,8	30,1	86,6	86,6	19,7	22,7	90,5	-2,1
placená poplatníky	3,9	148,3	4,4	4,4	5,8	131,0	149,5	1,9
Daň z nabytí nemovitých věcí (vč. daně z převodu nem.)	-0,1	x	0,0	0,0	0,0	x	x	0,1
Poplatky za uložení odpadů	0,4	27,8	1,7	1,7	0,5	27,3	101,4	0,0
Odvod za odnětí půdy ze zeměděľ. půdního fondu	0,1	20,7	0,4	0,4	0,1	36,9	142,6	0,0
Daň z hazardních her (vč. zrušených odvodů z loterií a VHP)	1,5	37,2	5,9	5,9	2,0	34,2	139,1	0,6
Ostatní daňové příjmy (dopočet do celku)	2,1	35,6	6,2	6,2	2,1	33,1	96,2	-0,1
Pojistné na soc. zabezp. a přísp. na st. polit. zaměstn. - z toho:	141,1	25,1	626,4	626,4	147,6	23,6	104,6	6,6
Pojistné na důchodové pojištění	126,7	25,1	560,4	560,4	132,1	23,6	104,3	5,4
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	50,1	26,7	253,2	253,2	39,5	15,6	78,8	-10,6
Kapitoly (mimo kapitol OSFA, SD a VPS) - z toho:	48,3	27,8	235,2	235,2	37,4	15,9	77,4	-10,9
Příjmy z EU/FM	33,7	25,5	193,1	193,1	25,6	13,3	76,1	-8,1
Příjmy sdílené s EU	0,4	25,9	2,0	2,0	0,8	38,0	170,1	0,3
Kapitola Operace SFA	0,0	2,6	0,8	0,8	0,2	31,9	1 305,2	0,2
Kapitola Státní dluh	0,0	x	0,0	0,0	0,0	x	x	0,0
Kapitola VPS	1,7	13,2	17,3	17,3	1,8	10,5	106,0	0,1

*) včetně energetických daní, odvodu z elektřiny ze slunečního záření a ve schváleném rozpočtu 2021 včetně daně z digitálních služeb

***) včetně spotřební daně ze zahřívání tabákových výrobků a ze surového tabáku

Struktura příjmů státního rozpočtu dosažených za 1. čtvrtletí roku 2022 je patrná z následujícího grafu:

Graf č. 4: Struktura celkových příjmů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022

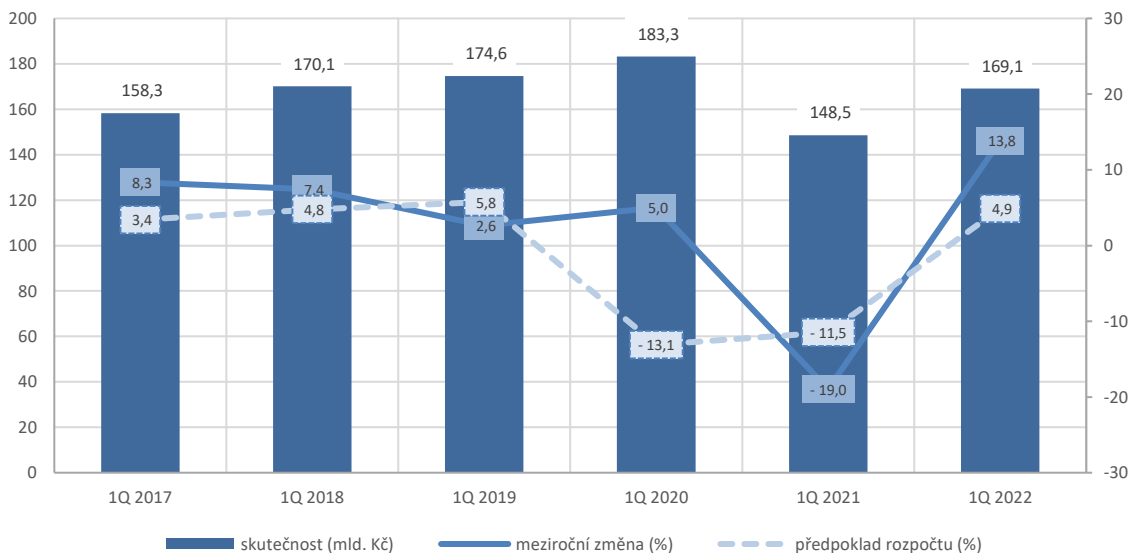

*) spotřební daně včetně energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

2.1 Příjmy z daní a poplatků

Přestože inkaso daňových příjmů bez pojistného na sociální zabezpečení rostlo v 1. čtvrtletí roku 2022 výrazně o 13,8 % (+20,6 mld. Kč), z grafu je patrné, že jeho objem zatím nedosáhl úrovně roku 2018. Ekonomické oživení a růst cen se promítly zejména do výběru daní ze spotřeby, ovšem dopady legislativních změn v daňové oblasti účinné již v roce 2021 zatím neumožnily návrat inkasa daní do úrovně před začátkem epidemie nemoci COVID-19. Na růstu daní se nejvíce podílelo inkaso daně z přidané hodnoty (+13,5 mld. Kč, +22,9 %) a spotřebních daní (+4,3 mld. Kč, +14,5 %). Mírně vzrostlo i inkaso daní z příjmů právnických osob (+1,6 mld. Kč, +6,1 %) a daní z příjmů fyzických osob (+0,5 mld. Kč, +1,7 %).

Graf č. 5: Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu bez pojistného na sociální zabezpečení (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu představuje procentní změnu očekávanou rozpočtem (po všech novelách) proti skutečnosti předchozího roku.

Od 1. ledna 2022 vstoupily v platnost některé legislativní změny, které ovlivňují výnos daní. V následujících bodech je uveden jejich stručný přehled a předpokládaný dopad na výši inkasa daní za rok 2022:

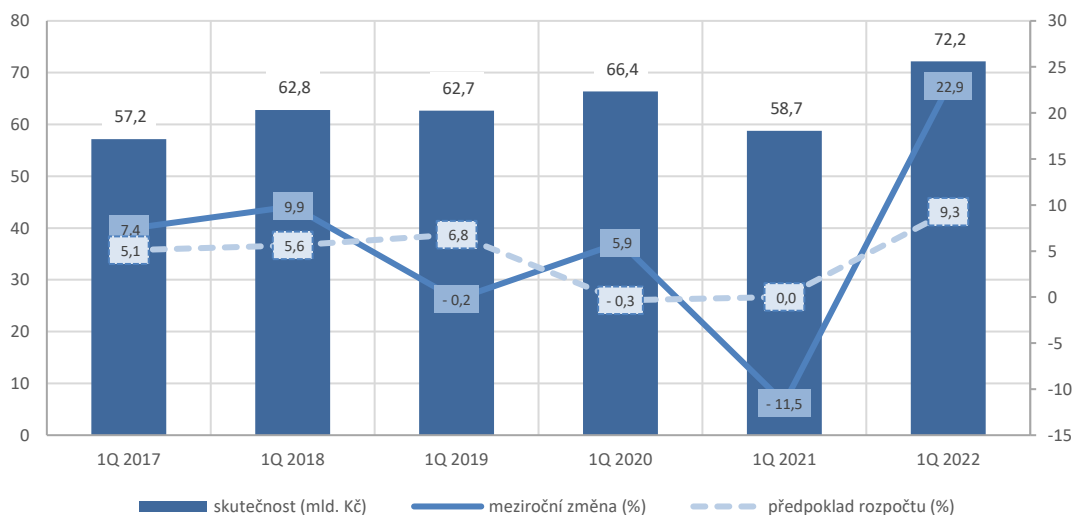
- Na inkaso daně z příjmů fyzických osob placené plátcí v roce 2022 negativně působí další zvýšení slevy na poplatníka na částku 30 840 Kč od roku 2022 s odhadovaným negativním dopadem ve výši 6,8 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.
- Dalšími přijatými legislativními opatřeními s negativním dopadem na příjmy státního rozpočtu jsou zvýšení daňového zvýhodnění na druhé, třetí a další děti a zrušení stropu pro uplatnění daňového bonusu s účinností již pro rok 2021, přičemž od roku 2022 je možné tyto změny uplatnit v případě daně z příjmů fyzických osob placené plátcí již na měsíční bázi. V roce 2022 se u posledně uvedených opatření projeví navíc i plný dopad za rok 2021 v rámci ročního vyúčtování daně za rok 2021. Celkový negativní dopad těchto opatření je v roce 2022 odhadován na úrovni státního rozpočtu ve výši 2,5 mld. Kč v případě zvýšení daňového zvýhodnění (z toho 1,4 mld. Kč dopad za rok 2021 v rámci ročního zúčtování daně v roce 2022) a 0,5 mld. Kč v případě zrušení stropu pro uplatnění daňového bonusu (z toho 0,3 mld. Kč dopad za rok 2021 v rámci ročního zúčtování daně v roce 2022). Rok 2022 je dále negativně ovlivněn výplatou kompenzačních bonusů za daná bonusová období od 22. listopadu 2021 do 31. ledna 2022 s odhadovaným negativním dopadem ve výši 2,8 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.
- Z důvodů nastolené politiky nezvyšování dostupnosti zdravých škodlivých komodit byl přijat tříletý plán postupného zvyšování sazeb spotřební daně z tabákových výrobků pro roky 2021-2023. Toto opatření by v roce 2022 mělo přinést do státního rozpočtu dodatečných 3 mld. Kč.
- V případě odvodu z elektřiny ze slunečního záření došlo pro rok 2022 k rozšíření okruhu zařízení, na které se odvod uplatňuje a zároveň k úpravě procentní sazby odvodu s dopadem 3 mld. Kč.

Inkaso DPH dosáhlo v 1. čtvrtletí roku 2022 výše **72,2 mld. Kč** na úrovni státního rozpočtu a meziročně se zvýšilo oproti skutečnosti předchozího roku o 13,5 mld. Kč, tj. o 22,9 %.

Inkaso DPH za 1. čtvrtletí roku 2022 představuje 22,1 % schváleného rozpočtu. Při meziročním srovnání prvního čtvrtletí je potřeba brát v potaz, že inkaso prvního čtvrtletí aktuálního roku zahrnuje platbu daňové povinnosti za prosinec a poslední čtvrtletí předcházejícího roku, stejně jako vrácení nadměrných odpočtů přiznaných za listopad, prosinec a poslední čtvrtletí loňského roku.

Inkaso daně z přidané hodnoty za 1. čtvrtletí roku 2022 bylo pozitivně ovlivněno oživením ekonomiky, růstem cen a také vyšším počtem pracovních dní. Naopak negativně působilo prominutí daně z přidané hodnoty na vybrané komodity (energie, vakcíny, testy, respirátory). Lze předpokládat, že rozpočtovaná částka bude naplněna.

Graf č. 6: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPH v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu představuje procentní změnu očekávanou rozpočtem (po všech novelách) proti skutečnosti předchozího roku.

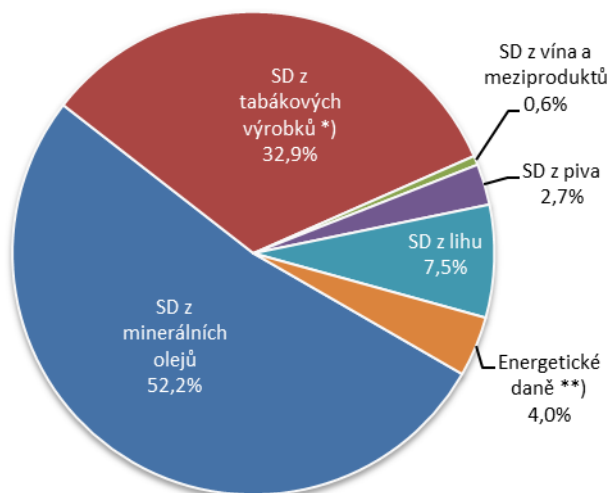
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku zahrnující spotřební daně z minerálních olejů, tabákových výrobků (včetně surového tabáku a zahříváných tabákových výrobků), piva, vína a meziproduktů, lihu, energetických daní a odvodu elektřiny ze slunečního záření v 1. čtvrtletí roku 2022 dosáhly **34,3 mld. Kč**, což představuje 21,1 % schváleného rozpočtu. Za 1. čtvrtletí letošního roku činil meziroční nárůst inkasa těchto daní 4,3 mld. Kč, tj. 14,5 %. Tento růst spočívá zejména v postupném ožívání ekonomiky a rušení restrikcí zaváděných k zastavení šíření nákazy nemoci COVID-19.

Tabulka č. 5: Inkaso spotřebních daní, energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření (mil. Kč)

	Skutečnost 1.čtvrtletí 2021	Schválený rozpočet 2022	Skutečnost 1.čtvrtletí 2022	% plnění	Index 2022/2021	Rozdíl 2022-2021
Spotřební daně	28 824	153 600	32 897	21,4	114,1	4 073
z minerálních olejů	16 305	76 800	17 889	23,3	109,7	1 584
z tabákových výrobků *)	9 043	62 700	11 272	18,0	124,7	2 229
z vína a meziproduktů	158	400	210	52,5	133,0	52
z piva	817	4 700	942	20,0	115,3	125
z lihu	2 501	9 000	2 584	28,7	103,3	83
Energetické daně	966	3 500	975	27,9	100,9	9
ze zemního plynu a někt. dalších plynů	493	1 600	487	30,4	98,6	-7
z pevných paliv	88	300	78	26,1	89,0	-10
z elektřiny	385	1 600	410	25,6	106,6	25
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	149	5 300	407	7,7	274,1	259
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	29 938	162 400	34 279	21,1	114,5	4 341

*) včetně SD ze surového tabáku a zahříváných tabákových výrobků

Graf č. 7: Struktura zvláštních daní a poplatků ze zboží a služeb v tuzemsku za 1. čtvrtletí 2022

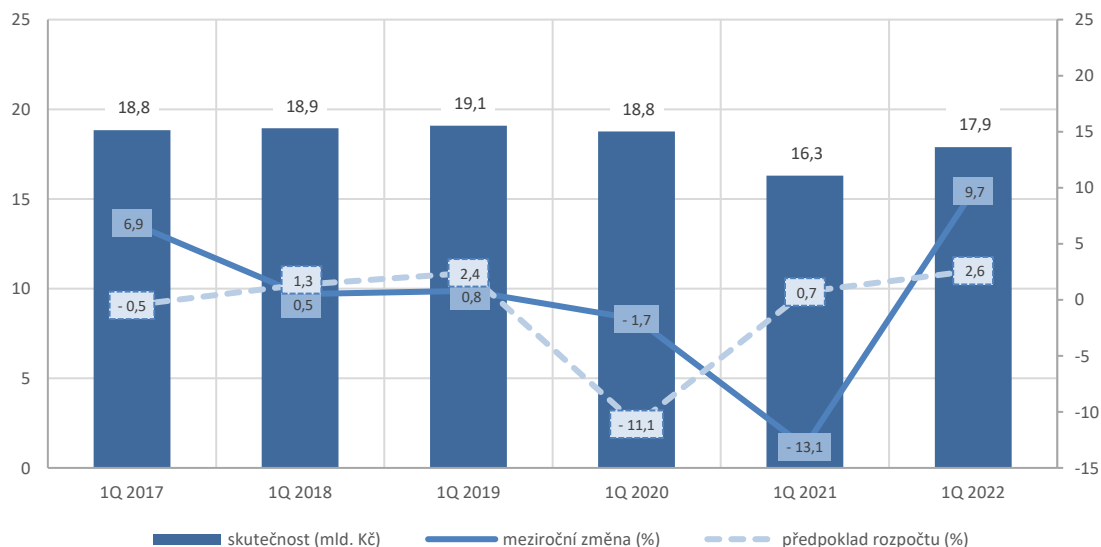

*) včetně SD ze surového tabáku a zahříváných tabákových výrobků

**) včetně odvodu z elektřiny ze slunečního záření

Inkaso rozpočtově nejvýznamnější spotřební daně z minerálních olejů v 1. čtvrtletí roku 2022 vzrostlo na hodnotu **17,9 mld. Kč**, tedy o 1,6 mld. Kč, tj. o 9,7 %, v porovnání se stejným obdobím předcházejícího roku. Meziroční nárůst je způsoben jak již zmíněným ožíváním ekonomiky, tak i skutečností, že na rozdíl od minulého roku již nejsou zaváděny restriktce k zastavení šíření nákazy nemoci COVID-19 (v loňském roce to bylo zejména omezení pohybu v rámci ČR). Lze předpokládat, že rozpočtovaná částka bude naplněna.

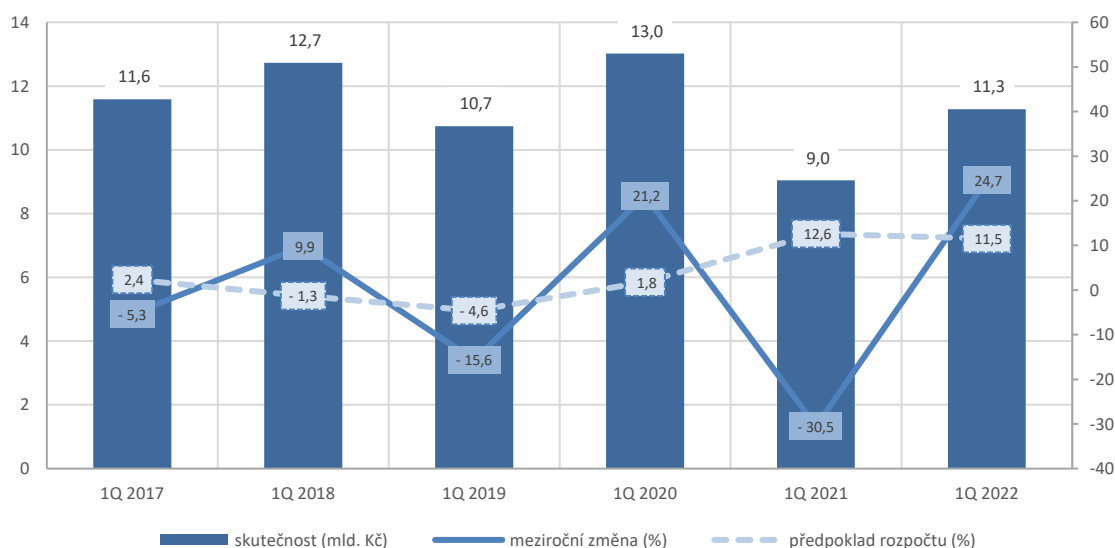
Graf č. 8: Vývoj příjmů státního rozpočtu ze spotřební daně z minerálních olejů v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu představuje procentní změnu očekávanou rozpočtem (po všech novelách) proti skutečnosti předchozího roku.

Inkaso spotřební daně z tabákových výrobků (včetně daně ze surového tabáku a zahříváných tabákových výrobků) meziročně vzrostlo na **11,3 mld. Kč**, tedy o 2,2 mld. Kč, tj. o 24,7 %. Trh s tabákovými výrobky byl v minulém období narušen epidemií onemocnění COVID-19, zejména v oblasti přeshraničních nákupů. Budoucí vývoj úrovně přeshraničních nákupů nelze v současné situaci mimo jiné v souvislosti s výrazným růstem cen pohonných hmot odhadovat. Inkaso by mělo v následujících měsících dále meziročně růst, což je způsobeno rovněž zvýšením sazeb spotřební daně z tabákových výrobků, které by do rozpočtu mělo přinést dodatečné 3 mld. Kč. V tuto chvíli lze předpokládat, že rozpočtované částky by mělo být dosaženo.

Graf č. 9: Vývoj inkasa spotřební daně z tabákových výrobků v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

**) včetně spotřební daně ze zahřívávacích tabákových výrobků a ze surového tabáku*

Pozn.: Předpoklad rozpočtu představuje procentní změnu očekávanou rozpočtem (po všech novelách) proti skutečnosti předchozího roku.

Inkaso spotřební daně z lihu za 1. čtvrtletí meziročně vzrostlo, a to o 0,1 mld. Kč na **2,6 mld. Kč**, tj. o 3,3 %. Růst je způsoben zejména zrušením restrikcí v oblasti pohostinství. Rozpočtovaná částka by měla být naplněna.

Inkaso spotřební daně z piva meziročně vzrostlo o 0,1 mld. Kč, tj. o 15,3 % a činilo **0,9 mld. Kč**. Stejně jako v případě lihu je zde patrný vliv zrušení restrikcí v oblasti pohostinství. Rozpočet by měl být naplněn.

Inkaso spotřební daně z vína a meziproductů, rozpočtově nejméně významné komodity, činilo ve sledovaném období **0,2 mld. Kč** a meziročně vzrostlo o **33,0 %**. Ačkoliv růst v procentním vyjádření je na první pohled markantní, vzhledem k celkové inkasované částce se nejedná o významný dopad.

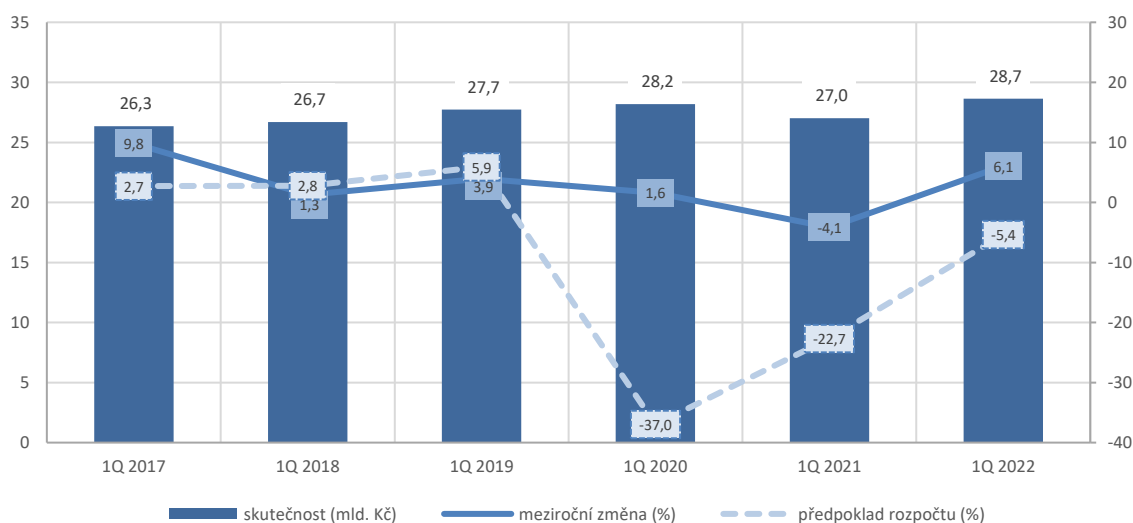
Inkaso energetických daní (daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv) dosáhlo za 1. čtvrtletí roku 2022 hodnoty **1,0 mld. Kč**. Tato částka je o 0,01 mld. Kč vyšší než inkaso v předchozím roce, což odpovídá 0,9% růstu. Meziročně vzrostlo inkaso daně z elektřiny, přibližně na loňské úrovni zůstává inkaso daně ze zemního plynu a pokleslo inkaso daně z pevných paliv. Prozatím není důvod se obávat nenaplnění rozpočtované částky.

Inkaso odvodu z elektřiny ze slunečního záření dosáhlo v 1. čtvrtletí roku 2022 částky **0,4 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč více než v předchozím roce. V roce 2022 lze vzhledem k legislativní úpravě očekávat meziroční nárůst inkasa o 3 mld. Kč.

Inkaso daní z příjmů právnických osob dosáhlo za 1. čtvrtletí roku na úrovni státního rozpočtu **28,7 mld. Kč**, což představuje naplnění rozpočtového očekávání na 23,4 %. Při meziročním srovnání došlo k nárůstu inkasa o 1,6 mld. Kč, tj. o 6,1 %.

Inkaso daně za první tři měsíce roku bylo ovlivněno zejména splatností první čtvrtletní zálohy u větších plátců splatné v březnu 2022 a blížícím se termínem splatnosti daně u daňových přiznání za zdaňovací období roku 2021 podávaných ve lhůtě do 1. dubna. Inkaso, resp. výše uhrazených záloh, byla meziročně ovlivněna i dopady dříve přijatých opatření. Na inkasu se dále meziročně projevil vliv opatření ke zmírnění hospodářských dopadů nemoci COVID-19, jedná se především o faktický posun lhůty pro podání přiznání a zaplacení daně v roce 2021. Na základě současné úrovně pokladního plnění lze očekávat naplnění rozpočtového očekávání u inkasa daní z příjmů právnických osob.

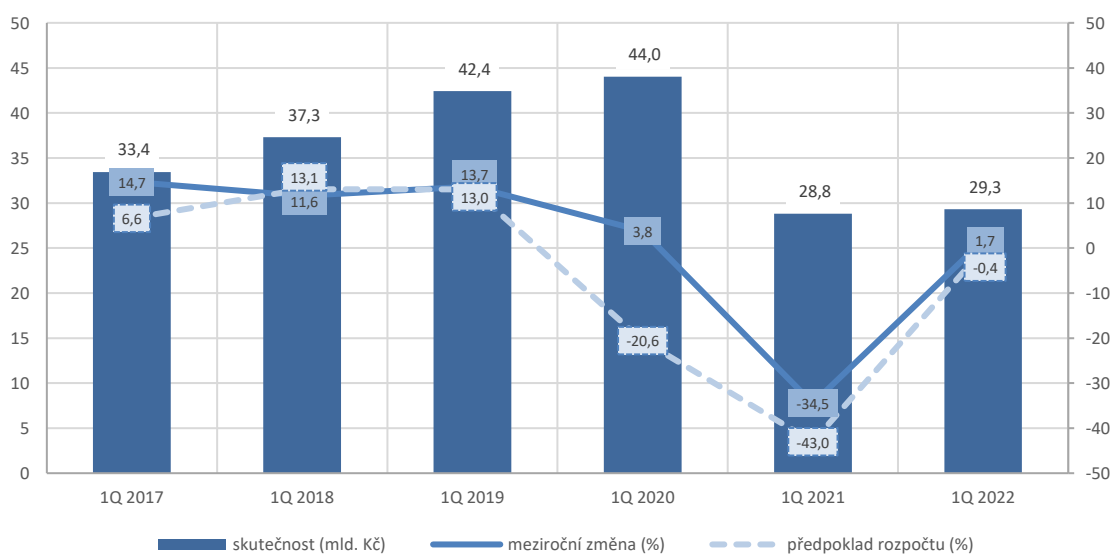
Graf č. 10: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPPO v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu představuje procentní změnu očekávanou rozpočtem (po všech novelách) proti skutečnosti předchozího roku.

Za 1. čtvrtletí 2022 byl na účtech státního rozpočtu u **daní z příjmů fyzických osob** zaznamenán průběžný zůstatek ve výši **29,3 mld. Kč**, tj. 27,0 % schváleného státního rozpočtu pro rok 2022. Letošní inkaso vykazuje o 0,5 mld. Kč vyšší výnos (o 1,7 %), než tomu bylo ve srovnatelném období loňského roku.

Graf č. 11: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPFO v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu představuje procentní změnu očekávanou rozpočtem (po všech novelách) proti skutečnosti předchozího roku.

Inkaso **daně z příjmů fyzických osob placené plátcí** vykazuje ve sledovaném období zůstatek ve výši **19,7 mld. Kč**, což znamená plnění státního rozpočtu v tomto roce ve výši **22,7 %** (meziroční pokles o 2,1 mld. Kč, tj. o 9,5 %). V meziročním srovnání se negativně promítl vliv daňových změn účinných od roku 2021. Efekt nižšího zdanění, zejména snížení základu daně o více než 25 % a zvýšení slevy na poplatníka, se projevil v hotovostním plnění až v únoru 2021. V inkasu od února 2022 se dále začalo projevovat další zvýšení slevy na poplatníka, daňového zvýhodnění na děti a zrušení stropu na daňový bonus. Výplata kompenzačního bonusu určená na pomoc drobným podnikatelům snižuje výnos této daně i v roce 2022, její dopad na úrovni státního rozpočtu v objemu 2,5 mld. Kč byl ale meziročně nižší o 2,3 mld. Kč. Lze předpokládat, že rozpočtové očekávání bude naplněno.

Inkaso **daně z příjmů fyzických osob placené poplatníky** dosáhlo ve sledovaném období **5,8 mld. Kč**, což je o 1,9 mld. Kč (o 49,5 %) vyšší inkaso než ve srovnatelném období roku 2021. Srovnávat období prvního čtvrtletí s celoročním plněním státního rozpočtu však není z praktických důvodů možné. Důvod je dán

zákonnými lhůtami pro podání daňových přiznání. Inkaso v prvním čtvrtletí je výrazně ovlivněno splatností první čtvrtletní zálohy a blížícím se termínem splatnosti daně pro část poplatníků. Na inkasu se meziročně projevil vliv opatření ke zmírnění hospodářských dopadů nemoci COVID-19. Jedná se především o faktický posun lhůty pro podání přiznání a zaplacení daně v roce 2021. Lze předpokládat, že rozpočtové očekávání bude naplněno.

Inkaso **daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou (zvláštní sazba daně)** dosáhlo ve stejném období **3,8 mld. Kč**, což představuje plnění ve výši 21,8 % na úrovni státního rozpočtu. V meziročním srovnání je na příslušném účtu státního rozpočtu evidována částka o 0,6 mld. Kč vyšší než za stejné období minulého roku. Lze očekávat, že rozpočtové očekávání bude naplněno.

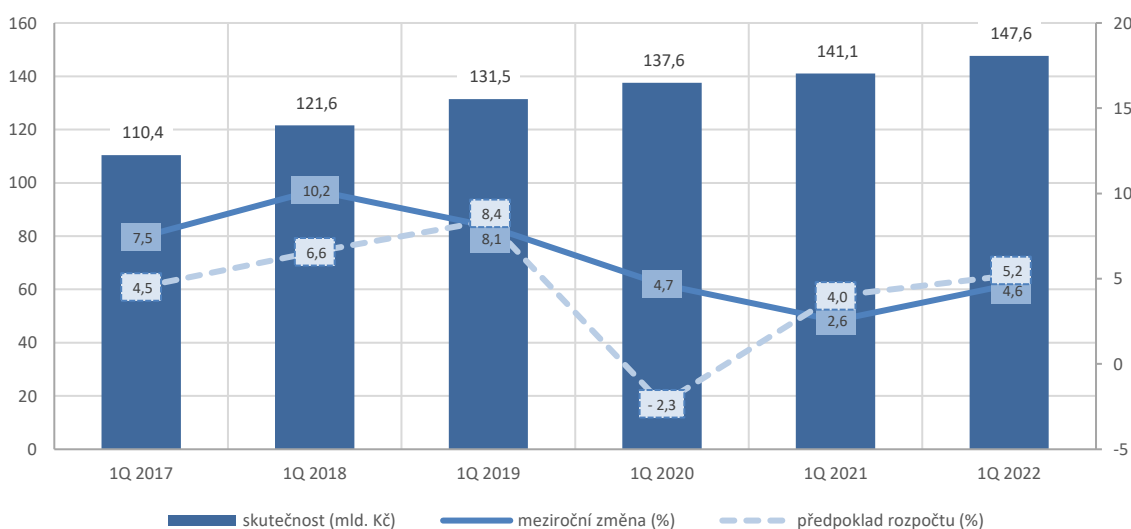
Inkaso majetkových daní (daně z kapitálových převodů) zahrnuje již pouze doplatky zrušené daně z nabytí nemovitých věcí, daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí.

Inkaso **ostatních daní a poplatků** dosáhlo za 1. čtvrtletí roku na úrovni státního rozpočtu 4,7 mld. Kč, což představovalo plnění rozpočtu na 33,1 % a meziroční nárůst o 16,4 %.

2.2 Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Příspěvky z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti nejsou v tomto roce přímo dotčeny legislativní úpravou. Schválený rozpočet byl naplněn z 23,6 % a inkaso představovalo **147,7 mld. Kč**, což bylo o 4,6 % (o 6,6 mld. Kč) více než v roce 2021. Do růstu se promítá rostoucí zaměstnanost doprovázená zvýšením mezd v soukromém sektoru.

Graf č. 12: Vývoj inkasa pojistného na sociální zabezpečení (mld. Kč)

Pozn.: Předpoklad rozpočtu představuje procentní změnu očekávanou rozpočtem (po všech novelách) proti skutečnosti předchozího roku.

2.3 Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Zákon č. 57/2022 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 předpokládá **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery** v celkové výši **253,2 mld. Kč**, tj. o 65,7 mld. Kč (+35,0 %) vyšší než novelizovaný rozpočet roku 2021. Na rostoucí dynamice těchto plánovaných příjmů se podílel zejména **rozpočet přijatých transferů** ve výši **207,7 mld. Kč**, když se oproti novelizovanému rozpočtu 2021 zvýšil o 62,8 mld. Kč, tj. o 43,4 %. Jejich hlavní složkou jsou **prostředky přijaté z rozpočtu EU a FM**, které jsou pro rok 2022 rozpočtovány ve výši **193,1 mld. Kč**, což je o 60,9 mld. Kč, tj. o 46,1 % více, než v roce 2021. Současně byl navýšen rozpočet plánovaného převodu prostředků z tzv. privatizačního účtu do příjmů kapitoly VPS na 13 mld. Kč (+3 mld. Kč). Rozpočet **nedaňových příjmů** počítá s příjmy ve výši **23,1 mld. Kč**, tj. o **2,4 mld. Kč** méně než oproti novelizovanému rozpočtu 2021. Na zmíněném poklesu se podílely příjmy kapitoly Český telekomunikační úřad (-4,9 mld. Kč) snížené zejména o mimořádné příjmy z aukce kmitočtů inkasované v roce

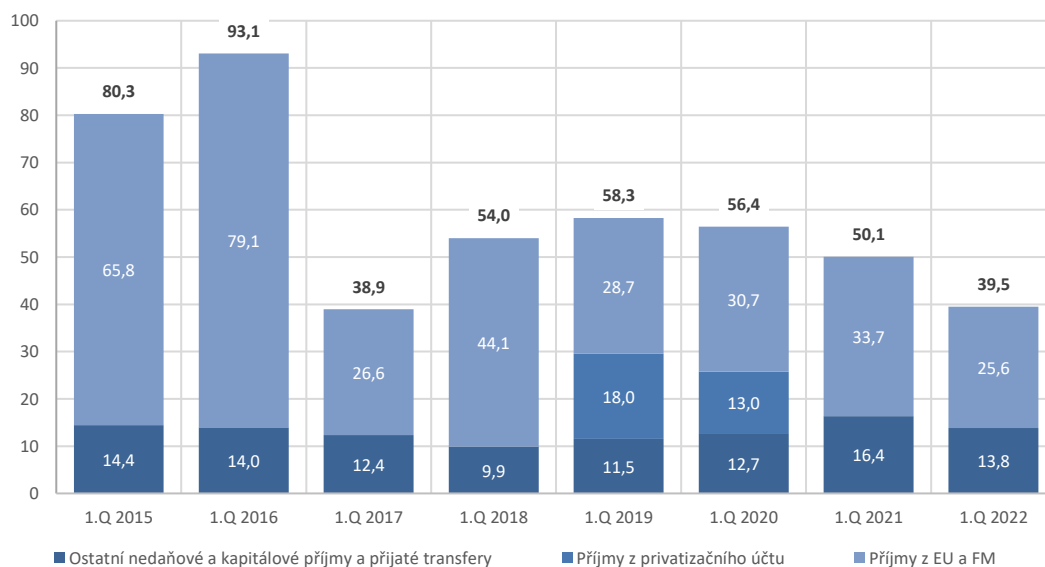
2021 (-4,9 mld. Kč). Naopak rozpočet kapitoly Ministerstvo zdravotnictví zahrnuje příjmy vyšší o 0,7 mld. Kč především z důvodu předpokládaného růstu refundací prostředků od zdravotních pojišťoven za nakoupené a vyočkované vakcíny. **Kapitálové příjmy** se rozpočtují ve výši **22,4 mld. Kč**, tj. o 5,2 mld. Kč více než v roce 2021, což souvisí zejména s vyššími plánovanými příjmy kapitoly Ministerstvo životního prostředí z prodeje emisních povolenek o 5,1 mld. Kč.

Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů nebyla v průběhu 1. čtvrtletí 2022 **navýšena rozpočtovými opatřeními** i z důvodu rozpočtového provizoria, ve kterém stát hospodařil do 18. března 2022.

V 1. čtvrtletí roku 2022 dosáhly **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše 39,5 mld. Kč (-10,6 mld. Kč)**, tj. 15,6 % rozpočtu po změnách. Meziroční srovnatelnost ovlivnil mimořádný výnos kapitoly Český telekomunikační úřad z aukce na udělení přidělů rádiových kmitočtů 5 telekomunikačním společnostem (5,6 mld. Kč) uskutečněný v 1. čtvrtletí 2021. Ještě výrazněji se na poklesu podílely příjmy z rozpočtu EU a FM (-8,1 mld. Kč, tj. -23,9 %).

Následující graf znázorňuje, jak výrazně je výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů ovlivňována prostředky z EU a FM, případně zapojením privatizačních prostředků do příjmů rozpočtu.

Graf č. 13: Vývoj nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů v 1. čtvrtletí let 2015-2022

Prostředky přijaté z rozpočtu EU a FM dosáhly **25,6 mld. Kč** (-8,1 mld. Kč, tj. -23,9 %) při plnění rozpočtu po změnách na 13,3 %. Z celku představovaly převody z Národního fondu (bez FM) do příjmů státního rozpočtu částku 9,4 mld. Kč (-5,8 mld. Kč). Tyto prostředky určené na krytí již předfinancovaných výdajů se týkaly zejména OP Životní prostředí 2014+ (3,0 mld. Kč, -534 mil. Kč), OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (2,7 mld. Kč, +412 mil. Kč), Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (2,1 mld. Kč, tj. -2,0 mld. Kč), OP Doprava 2014+ (839 mil. Kč, -3,2 mld. Kč), OP Zaměstnanost 2014+ (494 mil. Kč, tj. -406 mil. Kč), OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (135 mil. Kč, -128 mil. Kč), OP Praha-Pól růstu 2014+ (64 mil. Kč), OP Technická pomoc 2014+ (41 mil. Kč). Příjmy kapitoly Ministerstvo zemědělství určené na krytí výdajů na **společnou zemědělskou politiku** dosáhly celkem 15,9 mld. Kč (-1,5 mld. Kč). Největší část prostředků představovaly Přímé platby zemědělcům 2014+ (13,8 mld. Kč, -1,6 mld. Kč), dále se jednalo o prostředky určené na krytí výdajů na Program rozvoje venkova 2014+ (2,0 mld. Kč, +91 mil. Kč) a na Společnou organizaci trhu 2014+ (62 mil. Kč). Další významnější prostředky z EU plynuly v souvislosti s realizací komunitárního programu Nástroj pro propojení Evropy 2014+ (183 mil. Kč, -780 mil. Kč). Příjem z finančních mechanismů zatím dosáhl 53 mil. Kč.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery kapitoly **Ministerstvo životního prostředí** dosáhly k 31. 3. 2022 částky **7,1 mld. Kč (+920 mil. Kč)**. Mimo již zmíněné příjmy z EU v rámci OP Životní prostředí

2014+ se jednalo zejména o příjmy z prodeje emisních povolenek ve výši 4,2 mld. Kč (+1,5 mld. Kč). Schválený rozpočet na rok 2022 stanovil příjmy z obchodování s emisními povolenkami ve výši 19,9 mld. Kč (+5,1 mld. Kč).

U kapitoly **Český telekomunikační úřad** zatím dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery výše 1,7 mld. Kč (**-4,9 mld. Kč**). Významný pokles způsobily příjmy z aukce na udělení přidělů rádiových kmitočtů ve výši 5,6 mld. Kč inkasované v 1. čtvrtletí 2021. Vydražené kmitočty jsou důležité zejména pro rozvoj budoucích sítí 5. generace. Dále příjmy kapitoly byly tvořeny zejména standardními příjmy ze správy radiového spektra a ze správy čísel.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery **kapitoly Všeobecná pokladní správa** (dále jen VPS) k 31. 3. 2022 dosáhly **1,8 mld. Kč (+104 mil. Kč, tj. +6,0 %)**, což představovalo plnění rozpočtu na 10,5 %. Stejně jako v 1. čtvrtletí 2021 nebyl zatím uskutečněn převod prostředků z privatizačního účtu v souladu s novelou zákona o zrušení Fondu národního majetku. Ve schváleném rozpočtu jsou zahrnuty tyto příjmy ve výši 13 mld. Kč (+3 mld. Kč) a je pravděpodobné, že budou převedeny v průběhu roku. Na nedaňových příjmech kapitoly VPS se dále částkou 1,5 mld. Kč (+90 mil. Kč) podílely přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let. Na položce „Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené“ vykázala kapitola VPS příjem ve výši 185 mil. Kč (-3 mil. Kč), který se týkal zejména odvodů příspěvků na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření a odvodů příspěvků na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání. Splátky půjčených prostředků ze zahraničí dosáhly 66 mil. Kč (+1 mil. Kč). Přijaté sankční platby byly vykázány v částce 81 mil. Kč (+16 mil. Kč).

Příjmy sdílené s EU dosáhly **761 mil. Kč (+314 mil. Kč, tj. +70,1 %)** při plnění rozpočtu na 38 %. Příjmy sdílené s EU zahrnují zejména příjmy kapitoly Ministerstvo financí (GŘC) a jsou téměř výhradně tvořeny podílem na clech. Zdrojem těchto příjmů je především clo z průmyslových výrobků, clo ze zemědělských výrobků, dodatečná cla, konečná antidumpingová cla a konečná vyrovnávací cla a jejich výše je ovlivněna především ekonomickým vývojem v ČR a EU. Nárůst inkasa souvisel s rozhodnutím Rady EU, které od 1. 6. 2021 změnilo paritu odvodů z poměru 80/20 na 75/25 (zvýšení podílu určeného pro státní rozpočet o 5 p. b.).

Nedaňové příjmy vykázané kapitolou **Operace státních finančních aktiv** (dále také OSFA) ve výši **246 mil. Kč (+227 mil. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 31,9 % byly tvořeny zejména výnosy z finančního investování na Jaderném účtu ve výši 245 mil. Kč (+229 mil. Kč) a ostatními nedaňovými příjmy ve výši 1 mil. Kč (-1,4 mil. Kč).

Detailnější analýza nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů k 31. 3. 2022 bude možná až po sestavení finančních výkazů v polovině dubna 2022.

3 Výdaje státního rozpočtu

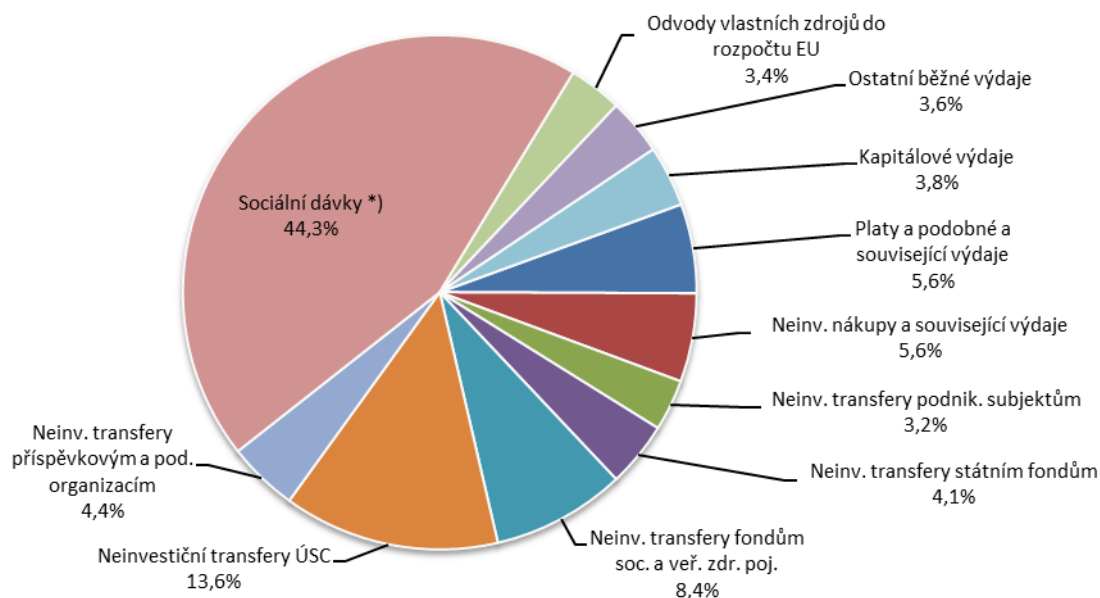
Říjnový termín voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, následné povolební vyjednávání o sestavení vlády a také snaha nové vlády o výrazné přepracování původního návrhu zákona o státním rozpočtu neumožnily jeho schválení před koncem roku 2021, a proto od 1. ledna 2022 do nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2022, tj. do 18. března 2022, hospodařil stát v rozpočtovém provizoriu dle § 9 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. V tomto režimu hospodaří organizační složky státu podle ukazatelů rozpočtového provizoria, kdy suma měsíčních výdajů může dosáhnout maximálně 1/12 celkových výdajů státního rozpočtu stanovených posledním schváleným zákonem o státním rozpočtu, což byla v případě roku 2021 částka 157,1 mld. Kč. Kromě omezených možností v podobě čerpání výdajů nebylo v době rozpočtového provizoria možné využívat mimorozpočtové zdroje, především nároky z nespotřebovaných výdajů minulých let. Zároveň však bylo nutné zajistit úhradu mandatorních a kvazimandatorních výdajů (např. výplatu sociálních dávek, důchodů, platů státních zaměstnanců, smluvních závazků vč. mezinárodních atd.) a neopomenout role a priority kapitol státního rozpočtu.

Zákon č. 57/2022 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 ze dne 10. března 2022 stanovil výdaje státního rozpočtu na rok 2022 v celkové výši 1 893,2 mld. Kč, z toho 192,9 mld. Kč má být kryto prostředky

z rozpočtu Evropské unie. Běžné výdaje jsou zahrnuty v objemu 1 689,0 mld. Kč a kapitálové výdaje v objemu 204,3 mld. Kč. Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2021 mají být celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2022 nižší o 0,7 % (-13,7 mld. Kč); běžné výdaje nižší o 2,4 % (-40,8 mld. Kč) a kapitálové výdaje vyšší o 15,3 % (+27,1 mld. Kč).

Celkové výdaje za 1. čtvrtletí 2022 dosáhly 415,4 mld. Kč, tj. 21,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu o 10,7 % (-49,5 mld. Kč). U běžných výdajů se jednalo o meziroční pokles o 9,5 % (-41,9 mld. Kč), kapitálové výdaje meziročně klesly o 32,3 % (-7,6 mld. Kč).

Graf č. 14: Struktura výdajů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022

Na objemově nejvýznamnějších **sociálních dávkách** (+4,7 %, +8,3 mld. Kč) se nejvíce podílely výplaty důchodů (+5,6 %, +7,5 mld. Kč), do jejichž výše se promítla letošní první valorizace o 5,2 %. Z ostatních dávek se zvýšil příspěvek na péči (+0,8 mld. Kč), příspěvek na bydlení (+0,2 mld. Kč). Naopak klesla výplata rodičovského příspěvku (-0,7 mld. Kč) a podpory v nezaměstnanosti (-0,3 mld. Kč). Zákonem upravené zvýšení měsíčních **plateb veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce** o 200 Kč na 1 967 Kč proti stavu k 1. lednu 2021 vedlo k meziročnímu růstu o 3,3 mld. Kč (+10,3 %). Z běžných výdajů nejvíce poklesly **transfery podnikatelským subjektům** (-65,3 %, -25,2 mld. Kč). V loňském roce úroveň transferů navyšovaly kompenzace vyplácené firmám v souvislosti s nemocí COVID-19 (programy Antivirus A, A plus a B, COVID Gastro-Uzavřené provozovny, COVID-Nájemné a další) s dopadem téměř 19 mld. Kč, v menší míře také předfinancování projektů z oblasti výzkumu, vývoje a inovací, stejně jako společných programů EU a ČR. Na pokles transferů měly vliv i zálohové dotace na obnovitelné zdroje energie (-3,8 mld. Kč) snížené březnovým zúčtováním v podobě vratky prostředků ve výši 4,8 mld. Kč (loni 1,0 mld. Kč) a prostředky určené na útlum a odkup dolů OKD, a.s. (-1,1 mld. Kč). Pokles **neinvestičních transferů územním rozpočtům** (-24,5 %, -18,3 mld. Kč) nejvíce ovlivnily prostředky na platy pracovníků na středních a základních školách, které i přes růst tarifů pedagogických pracovníků o 2 % klesly o 12,0 mld. Kč z důvodu nesouladu ve vyplácení záloh. Další faktor ke snížení těchto transferů představovaly převody prostředků určených na financování sociálních služeb nižší o 6,4 mld. Kč kvůli jejich předfinancování v roce 2021. Klesly i **transfery příspěvkovým a podobným organizacím** (-20,6 %, -4,8 mld. Kč), ovlivněné prozatím nižší podporou určenou vysokým školám a dalším institucím na financování výzkumu, vývoje a inovací. Nižší byly zatím také **odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU** (-23,3 %, -4,2 mld. Kč), které byly loni v únoru na základě požadavku Evropské komise vyplaceny ve vyšším objemu, a **běžné transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury** (-4,5 mld. Kč). Ten dokázal své běžné výdaje prozatím financovat bez příspěvku státního rozpočtu. Nižší **transfery neziskovým a podobným organizacím** (-47,5 %, -3,9 mld. Kč) ovlivnila doposud nižší podpora sportu vyplácená Národní sportovní agenturou (-3,0 mld. Kč). **Obsluha státního dluhu**

představovala pro státní rozpočet výdaj meziročně vyšší o 3,7 mld. Kč (+88,5 %). **Kapitálové výdaje** (-32,3 %, -7,6 mld. Kč) státu jsou počátkem roku tradičně nižší, což souvisí s realizací investic převážně ve druhé polovině roku. Za jejich poklesem stály především nižší požadavky Státního fondu dopravní infrastruktury o 5,6 mld. Kč.

Tabulka č. 6: Výdaje státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022 (mld. Kč)

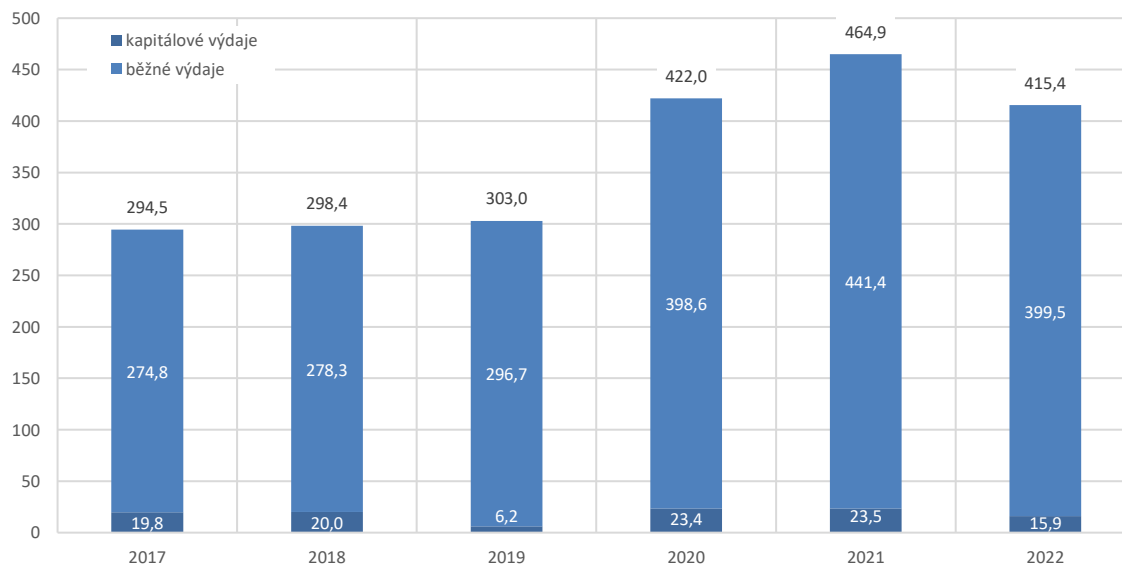
Výdaje státního rozpočtu leden až březen	2021		2022				Index (2022/2021)	Rozdíl skutečností
	Skutečnost	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)		
Výdaje celkem	464,9	24,7	1 893,2	1 893,2	415,4	21,9	89,3	-49,5
Běžné výdaje	441,4	26,0	1 689,0	1 687,7	399,5	23,7	90,5	-41,9
Platy a podobné a související výdaje	23,5	15,6	153,0	152,9	23,3	15,3	99,2	-0,2
Neinvestiční nákupy a související výdaje - z toho:	18,1	13,4	120,6	120,0	23,1	19,3	127,9	5,0
Výdaje na obsluhu státního dluhu*	4,2	8,0	50,0	50,0	7,9	15,9	188,5	3,7
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	38,6	38,6	65,7	60,9	13,4	22,0	34,7	-25,2
Neinvestiční transfery neziskovým a pod.organizacím	8,2	43,4	16,3	16,7	4,3	25,9	52,5	-3,9
Neinvestiční transfery státním fondům - z toho:	21,9	41,7	48,8	48,8	17,0	34,9	77,8	-4,8
Neinvestiční transfery SZIF	17,4	50,0	35,5	35,5	17,0	47,9	97,8	-0,4
Neinv. transfery fondům soc. a veřejného zdrav. poj.	31,7	24,6	124,8	124,8	34,9	28,0	110,3	3,3
Neinv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	74,8	33,9	232,9	232,6	56,5	24,3	75,5	-18,3
Neinv. transfery příspěvkovým a pod. organizacím	23,2	27,7	79,5	83,8	18,4	22,0	79,4	-4,8
Sociální dávky **) - v tom:	175,8	25,5	743,1	742,6	184,1	24,8	104,7	8,3
Dávky důchodového pojištění	134,6	25,2	576,7	576,4	142,1	24,7	105,6	7,5
Podpory v nezaměstnanosti	3,0	34,5	8,0	8,0	2,7	33,8	91,1	-0,3
Dávky nemocenského pojištění	13,3	30,5	45,0	45,1	13,4	29,7	100,5	0,1
Dávky státní sociální podpory a péčovské péče	12,2	24,0	57,9	57,9	11,9	20,5	97,7	-0,3
Dávky sociální péče***)	10,2	24,5	44,1	44,0	11,1	25,3	109,3	0,9
Zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil	2,6	26,4	11,1	11,1	2,9	26,0	111,3	0,3
Stavební spoření	0,0	0,0	4,3	4,3	0,0	0,0	95,7	0,0
Státní příspěvek na důchodové připojištění	1,9	24,5	7,6	7,6	1,9	25,1	102,6	0,0
Odvody vlastních zdrojů EU do rozpočtu EU	18,2	33,1	60,0	60,0	13,9	23,2	76,7	-4,2
Ostatní běžné výdaje (dopočet do celku)	5,6	10,4	32,4	32,7	8,5	26,1	151,4	2,9
Kapitálové výdaje	23,5	12,7	204,3	205,6	15,9	7,7	67,7	-7,6
Investiční nákupy a související výdaje	2,2	7,2	31,2	30,1	3,7	12,1	162,8	1,4
Investiční transfery podnikatelským subjektům	3,2	26,9	16,1	18,2	2,8	15,5	88,0	-0,4
Investiční transfery státním fondům - z toho:	9,6	11,3	94,2	94,2	4,3	4,5	44,3	-5,3
Investiční transfery SFDI	8,4	10,7	77,5	77,5	2,9	3,7	34,0	-5,6
Investiční transfery veřej. rozpočtům územní úrovně	4,2	39,5	4,7	6,3	2,8	44,8	66,5	-1,4
Investiční transfery příspěvkovým a pod.organizacím	2,6	18,2	18,3	18,1	1,4	7,6	53,4	-1,2
Ostatní kapitálové výdaje (dopočet do celku)	1,6	5,0	39,9	38,6	1,0	2,5	60,7	-0,6

*) jedná se o celé neinvestiční výdaje kapitoly SD (téměř ze 100 % jsou to úroky a ostatní finanční výdaje)

**) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

***) dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách

Graf č. 15: Čerpání výdajů v 1. čtvrtletí let 2017 až 2022 (mld. Kč)

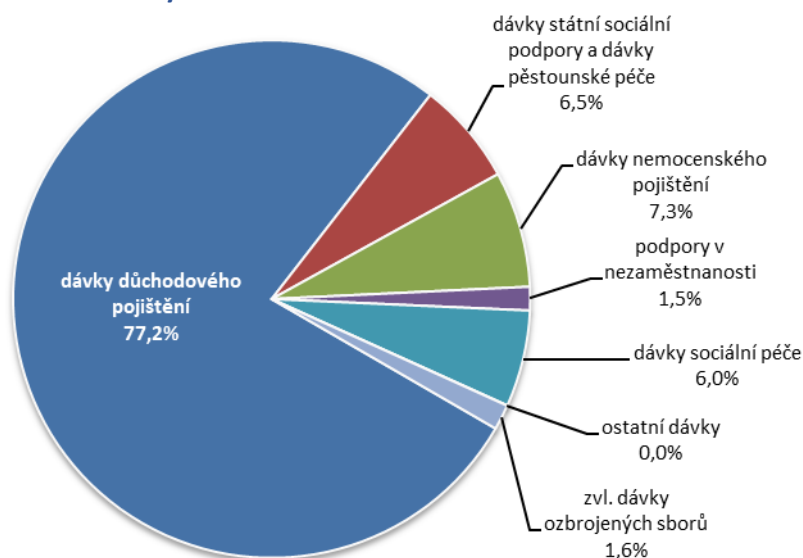
3.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje ve výši **399,5 mld. Kč** byly čerpány na 23,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 9,5 % (-41,9 mld. Kč). Čtvrtinu rozpočtu po změnách nenaplnily o 22,4 mld. Kč. Z celku 55,9 %, tj. **223,4 mld. Kč**, směřovalo **do sociální oblasti**¹.

Sociální dávky² dosáhly celkem **184,1 mld. Kč**, tj. 24,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 4,7 % (+8,3 mld. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2022 jsou zahrnuty ve výši 743,1 mld. Kč při meziročním navýšení o 6,6 % (+46,1 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2021 a o 7,3 % (+50,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2021. Rozpočet sociálních dávek je ovlivněn jak autonomním vývojem, tak schválenými systémovými změnami sociální legislativy v uplynulém období a legislativními změnami, které nabývaly účinnosti v průběhu roku 2021 (jednalo se zejména o mimořádná, časově omezená opatření, reagující na epidemii COVID-19) a k 1. lednu 2022 (např. pravidelná valorizace dávek důchodového pojištění).

Významný prvek v oblasti sociálních výdajů v roce 2021 představovala epidemie COVID-19 a související restriktivní opatření, která byla fyzickým i právnickým osobám kompenzována mimo jiné prostřednictvím mimořádných úprav v oblasti nemocenských dávek, cílených programů v rámci aktivní politiky zaměstnanosti a mimořádných dotací pro sociální služby.

Graf č. 16: Sociální dávky v 1. čtvrtletí 2022

Největší objem sociálních dávek (77,2 %) představovaly výdaje na **dávky důchodového pojištění**, které činily **142,1 mld. Kč**, tj. 24,7 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 5,6 % (+7,5 mld. Kč). Z celku představovaly 82,4 %, tj. 117,0 mld. Kč (+7,9 mld. Kč), důchody starobní. Poštovné činilo dalších 67,1 mil. Kč. Schválený rozpočet dávek důchodového pojištění na rok 2022 ve výši 577,0 mld. Kč (pododdíl 411) předpokládá meziroční růst o 7,7 % (+41,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2021, proti skutečnosti roku 2021 předpokládá zvýšení o 8,7 % (+46,3 mld. Kč). V tomto nárůstu jsou zohledněny jak výdaje na valorizaci důchodů v řádném termínu dle nařízení vlády č. 356/2021 Sb.³, tak i prostředky na tzv. mimořádnou valorizaci danou nařízením vlády č. 35/2022 Sb., o druhém zvýšení důchodů v roce 2022, ke které dojde od

¹ Sociální dávky, příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel, výdaje na insolventnost, státní příspěvek na penzijní připojištění, výdaje na sociální důsledky restrukturalizace hnědohorního průmyslu.

² Položka rozpočtové skladby 5410 - dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky péčovské, dávky sociální péče (dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým občanům, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách), podpory v nezaměstnanosti, ostatní dávky včetně zvláštních sociálních dávek příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru.

³ Nařízení vlády č. 356/2021 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2020, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2020, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2022 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2022 a o zvýšení důchodů v roce 2022.

června 2022 z důvodu rychlého růstu cen a která zvýší procentní výměru důchodu o 8,2 %. Výdaje na mimořádnou valorizaci se očekávají ve výši cca 20,0 mld. Kč. Dále jsou v rozpočtu zohledněny výdaje na nárůst počtu důchodců i jejich obměnu v tom smyslu, že do systému vstupují důchodci s vyššími důchody a naopak ho opouštějí důchodci s nižšími důchody.

Nařízením vlády č. 356/2021 Sb. se pro rok 2022 stanovila mj. výše základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu na 3 900 Kč (navýšení o 350 Kč), zvýšení procentní výměry důchodu o 1,3 % a o dodatečnou jednotnou pevnou část ve výši 300 Kč (pro důchody přiznané před 1. 1. 2022). Průměrný starobní důchod se tak zvyšuje o 805 Kč měsíčně, tj. o 5,2 %.

Podle zákona o důchodovém pojištění se důchody zvyšují v pravidelném termínu každoročně od ledna. Valorizace se určuje podle údajů Českého statistického úřadu. U průměrného starobního důchodu zvýšení činí částku odpovídající 100 % růstu indexu spotřebitelských cen nebo 100 % růstu indexu životních nákladů důchodců (použije se vyšší z indexů) a dále též částku odpovídající 1/2 růstu reálných mezd. Podle téhož zákona se důchody zvyšují v mimořádném termínu, pokud růst cen sledovaný pro účely stanovení valorizace překročí v průběhu sledovaného období 5 %. V takovém případě se zvyšují procentní výměry důchodů o částku odpovídající růstu indexu spotřebitelských cen stanovenou na konci měsíce, ve kterém došlo k překročení hranice 5 %.

Dávky nemocenského pojištění byly vyplaceny ve výši **13,4 mld. Kč**, což představovalo 29,7 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,5 % (+63,0 mil. Kč). Z toho 9,2 mld. Kč (-106,7 mil. Kč) činila výplata nemocenského, 2,8 mld. Kč (+144,0 mil. Kč) peněžité pomoci v mateřství, 1,1 mld. Kč (-53,1 mil. Kč) ošetrovného atd. Schválený rozpočet dávek nemocenského pojištění na rok 2022 je v pododdílu 412 stanoven ve výši 45,0 mld. Kč, tj. o 3,3 % (+1,5 mld. Kč) více proti schválenému rozpočtu roku 2021 a o 13,2 % (-6,9 mld. Kč) méně proti skutečnosti 2021. Navýšení rozpočtu souvisí s mimořádným čerpáním těchto dávek v souvislosti s dočasnými legislativními úpravami reagujícími na epidemii COVID-19 v roce 2021 a s legislativními úpravami, které přinesly změny v pravidlech pro vyplácení ošetrovného.

Dávky státní sociální podpory⁴ poskytované podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a **dávky péčovské péče** poskytované podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, byly čerpány v celkové výši **11,9 mld. Kč**, tj. na 20,5 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 2,3 % (-275,7 mil. Kč). Z dávek státní sociální podpory největší objem představoval rodičovský příspěvek 8,4 mld. Kč (-736,3 mil. Kč), příspěvek na bydlení 1,8 mld. Kč (+169,4 mil. Kč) a přídavek na dítě 826,8 mil. Kč (+311,4 mil. Kč). Dávky péčovské péče a zaopatřovací příspěvky dosáhly 785,1 mil. Kč (-13,9 mil. Kč). Další výdaje spojené s výplatou těchto dávek činily 71,7 mil. Kč, z toho 38,8 mil. Kč představovaly dávky péčovské péče na povinné sociální pojištění, 14,1 mil. Kč na zdravotní pojištění v souvislosti s výplatou odměny péčovce ve zvláštních případech a 12,4 mil. Kč si vyžádaly poštovní služby.

Ve schváleném rozpočtu byly tyto dávky v pododdílech 413 a 414 stanoveny ve výši 59,0 mld. Kč, tj. o 13,7 % (+7,1 mld. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2021 a o 18,8 % (+9,3 mld. Kč) více proti skutečným výdajům v roce 2021. Důvodem tohoto navýšení je především zvýšení **přídavku na dítě** (s účinností od 1. 4. 2021), resp. zvýšení hranice rozhodného příjmu limitujícího nárok na přídavek na dítě z 2,7 na 3,4 násobek částky životního minima rodiny, zvýšení částek přídavku na dítě o 26 %, zvýšení částek přídavku na dítě z 300 Kč na 500 Kč v rodinách, kde alespoň jeden z rodičů pracuje, podniká, je na rodičovské, nemocenské, ošetrovném či v důchodu, přičemž se do rozhodného příjmu pro nárok na tuto dávku nezapočítává výdělek ze studentské praxe či brigády; dále z nově umožněného dočerpání rodičovského příspěvku v případě narození dalšího dítěte a dále z úprav provedených v oblasti přídavku na bydlení v souvislosti s aktuálním vývojem cen energií. Výše **rodičovského příspěvku**, který tvoří 58,3 % rozpočtu těchto dávek, zůstává stejná jako v roce 2021. Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně, celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, a to až do vyčerpání celkové částky 300 tis. Kč, nejdéle do 4 let věku dítěte. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 a více dětí narozených současně, má rodič nárok až na vyčerpání celkové částky 450 tis. Kč. Rodič si i nadále může zvolit výši měsíčního příspěvku dle svých potřeb

⁴ Přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné.

(až do výše peněžité pomoci v mateřství), přičemž při narození dalšího dítěte se rodičům vyplatí jednorázově nevyčerpaná rodičovská na starší dítě. Nárok na **porodné** také zůstává stejný jako v roce 2021 a náleží rodině, které se narodí první nebo druhé živé dítě a jejíž příjem je nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Výše porodného činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě, při narození druhého živého dítěte je to 10 000 Kč. Za stanovených podmínek zůstává pro určitý okruh osob také nárok na **pohřebné** ve výši 5 000 Kč. Jak již bylo zmíněno, v roce 2022 se zvyšují náklady uznatelné pro vyplacení **příspěvku na bydlení**⁵ v souvislosti s aktuálním vývojem cen energií. **Dávky pěstounské péče** jsou poskytovány dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. U těchto dávek se předpokládá nepatrný růst vzhledem k navýšení odměny pěstouna, mírnému nárůstu počtu pěstounů a nové dávce „zaopatřovací příspěvek“⁶. Částky životního a existenčního minima byly ve sledovaném období stejné jako v roce 2021, kdy např. měsíční částka životního minima u jednotlivce činila 3 860 Kč, u osoby, která je považována jako první v pořadí, 3 550 Kč, atd.; existenční minimum činilo 2 490 Kč měsíčně. K poslednímu navýšení došlo v dubnu roku 2020, přičemž s ohledem na stávající nepříznivou situaci s rostoucími cenami dojde k dalšímu navýšení těchto částek o 10 % od dubna 2022. Tato úprava ovlivní dávky, které jsou vázány na částky životního minima.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce **2,7 mld. Kč** a představovaly 33,8 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 8,9 % (-264,7 mil. Kč). Schválený rozpočet stanovil v pododdílu 421 výdaje na tuto dávku pro rok 2022 ve výši 8,1 mld. Kč, tj. o 48,0 % (-7,4 mld. Kč) méně než stanovil rozpočet roku 2021, resp. o 19,5 % (-1,95 mld. Kč) méně proti skutečným výdajům v roce 2021. Tento pokles je ovlivněný vysokou základnou roku 2021, kdy se očekával negativní vývoj na trhu práce a růst nezaměstnanosti v souvislosti s epidemií COVID-19, k čemuž především díky programu Antivirus nedošlo. V souvislosti s vyplácením těchto podpor bylo vydáno dalších 4,7 mil. Kč na nákup služeb (z toho 4,3 mil. Kč na služby pošt). Z následující tabulky je patrné, že hodnoty míry nezaměstnanosti ovlivněné epidemií COVID-19 převážně v loňském roce postupně klesají a vrací se k hodnotám před jejím vypuknutím.

Tabulka č. 7: Vývoj registrované nezaměstnanosti dle MPSV

	březen 2017	březen 2018	březen 2019	březen 2020	leden 2021	únor 2021	březen 2021	prosinec 2021	leden 2022	únor 2022	březen 2022
podíl nezaměstnaných osob v %	4,8	3,5	3,0	3,0	4,3	4,3	4,2	3,5	3,6	3,5	3,4
nezaměstnanost v tis. osob	356,1	263,6	227,1	225,7	308,9	311,5	306,6	258,2	267,1	263,4	252,9
volná pracovní místa v tis.	150,9	253,5	339,3	342,3	325,4	330,7	338,9	343,1	351,7	363,9	360,2

Pramen: MPSV

Dávky sociální péče vyplacené ve výši **11,1 mld. Kč** představovaly 25,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 9,3 % (+941,6 mil. Kč). Z celku představoval **příspěvek na péči 9,0 mld. Kč** (+814,9 mil. Kč). Tento příspěvek se poskytuje podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Ve schváleném rozpočtu na rok 2022 je příspěvek na péči stanoven na § 4195 částkou 35,6 mld. Kč, tj. o 7,9 % (+2,6 mld. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2021 a o 8,6 % (+2,8 mld. Kč) více než činila skutečnost roku 2021, což souvisí především se sjednocením poskytovaných částek příspěvku na péči ve III. a IV. stupni závislosti u dětí a dospělých. **Dávky pomoci v hmotné nouzi** byly vyplaceny ve výši **1,5 mld. Kč** (+145,4 mil. Kč), z toho **příspěvek na živobytí**, který je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi a který pomáhá osobě nebo rodině při nedostatečném příjmu, dosáhl **688,3 mil. Kč** (-162,3 mil. Kč). **Doplatek na bydlení**, který řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby nebo rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory, dosáhl **452,8 mil. Kč** (+11,9 mil. Kč). **Mimořádná okamžitá pomoc** poskytovaná osobám, které se ocitnou v situacích, které je nutno bezodkladně řešit (např. při živelní pohromě lze poskytnout dávku až do výše 15násobku životního minima jednotlivce, tj. 57,9 tis. Kč), dosáhla **53,9 mil. Kč** (+17,1 mil. Kč). **Ostatní dávky sociální pomoci**, které byly převážně vyplaceny jako

⁵ Nařízení vlády č. 507/2021 Sb., kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2022 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení.

⁶ Zaopatřovací příspěvky jsou od 1. 1. 2022 novou dávkou určenou nezaopatřeným zletilým osobám do 26 let po skončení pěstounské péče.

humanitární pomoc⁷ v souvislosti s válkou na Ukrajině, dosáhly celkem **288,9 mil. Kč**, což je o 278,5 mil. Kč více než v 1. čtvrtletí 2021.

Dávky pomoci v hmotné nouzi jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2022 v pododdíle 417 zahrnuty v objemu 5,6 mld. Kč, tj. o 0,7 % (-37,4 mil. Kč) nižším, než stanovil schválený rozpočet na rok 2021 a o 5,4 % (+288,0 mil. Kč) vyšším proti skutečnosti roku 2021. **Dávky pro osoby se zdravotním postižením** jsou poskytovány podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který od roku 2012 zakotvil změny ve struktuře dávek tak, že z mnoha dílčích dávek vznikly pouze dvě (příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku), a který změnil systém posuzování zdravotního stavu osob na hodnocení zvládnutí 10 základních životních potřeb. Oprávněným osobám bylo **vyplaceno celkem 631,4 mil. Kč** (-18,7 mil. Kč), z toho **příspěvek na mobilitu dosáhl 418,7 mil. Kč** (-6,5 mil. Kč) a **příspěvek na zvláštní pomůcku 212,7 mil. Kč** (-12,1 mil. Kč). Na rok 2022 jsou dávky pro osoby se zdravotním postižením rozpočtovány v pododdíle 418 ve výši 3,0 mld. Kč, což je stejně jako v roce 2021 a o 14,7 % (+384,1 mil. Kč) více než bylo čerpáno v roce 2021. Další výdaje spojené s výplatou dávek sociální péče dosáhly 91,9 mil. Kč, jednalo se zejména o nákup ostatních služeb a poštovní služby.

Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy obrany, vnitra, spravedlnosti, financí a GIBS, činily **2,9 mld. Kč**, tj. 26,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 11,3 % (+293,2 mil. Kč). Z celku činil výsluhový příspěvek 2,5 mld. Kč (+231,3 mil. Kč), odchodné 359,2 mil. Kč (+66,8 mil. Kč), odbytné 11,4 mil. Kč atd. Tyto dávky jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 11,1 mld. Kč, tj. o 13,0 % (+1,3 mld. Kč) více než stanovil rozpočet v roce 2021 a o 6,3 % (+665,1 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2021. Navýšení reflektuje především nárůst a valorizaci přiznaných výsluhových příspěvků a zvýšený počet ukončených služebních poměrů.

Od 1. 7. 2021 je zavedena nová dávka **náhradní výživné pro nezaopatřené dítě**. Tato dávka je novým opatřením v oblasti sociálního zabezpečení, které je dáno zákonem č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném). Náhradní výživné náleží ve výši stanovené vyživovací povinnosti, která není povinnou osobou hrazena, nejvýše však ve výši 3 000 Kč na jednu žádost o náhradní výživné. Schválený rozpočet ve výši 181,0 mil. Kč je o 59,3 % (-264,0 mil. Kč) nižší než rozpočet roku 2021 a o 144,6 mil. Kč vyšší než skutečnost v roce 2021. Výdaje na rok 2022 jsou stanoveny na základě předběžných odhadů počtu příjemců a dosavadního počtu přijatých žádostí. K 31. 3. 2022 bylo vyplaceno **33,5 mil. Kč**, tj. 18,5 % rozpočtu.

Na **platbu státu veřejného zdravotního pojištění** za zákonem vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištění) připadlo **34,9 mld. Kč**, tj. 28,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 10,3 % (+3,3 mld. Kč). Schválený státní rozpočet 124,8 mld. Kč je proti skutečnosti roku 2021 snížen o 3,7 % (-4,8 mld. Kč), oproti skutečnosti roku 2021 je nižší o 1,2 % (-1,5 mld. Kč). Vyměřovací základ pro tuto platbu se zvýšil z 13 088 Kč na 14 570 Kč a z něj odvozené měsíční platby státu z 1 767 Kč za osobu na 1 967 Kč za osobu (od 1. 1. 2022). V současné době se plánuje snížení této platby s účinností od července 2022.

Státní příspěvek účastníkům doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění poskytnutý v 1. čtvrtletí roku 2022 dosáhl **1,9 mld. Kč**, tj. 25,1 % rozpočtu, při meziročním zvýšení o 2,6 % (+47,9 mil. Kč). Schválená částka ve výši 7,6 mld. Kč je stejná jako v roce 2021, proti skutečnosti roku 2021 je vyšší o 1,3 % (+97,6 mil. Kč).

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele jsou poskytovány podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnanců místo zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti, na odvod

⁷ Humanitární dávka 5 000 Kč na měsíc a osobu je určena občanům z Ukrajiny, kteří utekli do ČR před válečným konfliktem. Pokrýt má základní životní náklady. Na dávku má nárok každý, kdo disponuje tzv. vízem o strpění vydaným Ministerstvem vnitra. Vyplacena mu může být i zpětně za měsíc, ve kterém vízum získal. Dávku lze vyplatit i opakovaně, pro další měsíce je ale nutné o ni zažádat a prokázat příjmy.

pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění a na odvod daně z příjmu za zaměstnance. V 1. čtvrtletí 2022 dosáhly **21,9 mil. Kč**, tj. 11,0 % rozpočtu; meziročně se tyto výdaje snížily o 34,1 % (-11,4 mil. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2022 je schválena částka 200,0 mil. Kč, tj. o 50,0 % (-200,0 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet v roce 2021 a o 28,5 % (+44,4 mil. Kč) více než bylo v roce 2021 čerpáno.

Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením je poskytován zaměstnavateli zaměstnávajícímu na chráněných pracovních místech více než 50 % zdravotně postižených osob z celkového počtu zaměstnanců (nejvýše však ve výši 14 600 Kč, včetně povinných odvodů a příspěvku na provozní náklady, za osobu a měsíc) podle § 78a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Vyplaceny byly **2,3 mld. Kč**, tj. 25,4 % schváleného rozpočtu. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 8,4 % (+181,7 mil. Kč). Schválený rozpočet v objemu 9,2 mld. Kč je o 8,2 % (+700,0 mil. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2021, proti skutečnému čerpání v roce 2021 je vyšší o 0,5 % (+45,7 mil. Kč).

Výdaje státu **na aktivní politiku zaměstnanosti**⁸ činily celkem **1,8 mld. Kč**, tj. 136,6 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 10,0 mld. Kč. Schválený rozpočet ve výši 1,3 mld. Kč (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá meziroční pokles výdajů o 65,9 % (-2,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2021 a snížení výdajů proti skutečnosti 2021 o 27 mld. Kč. Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti zaznamenaly v letech 2020 a 2021 nárůst s ohledem na výskyt onemocnění COVID-19 a s tím přijatá opatření, zejména pak realizaci Cíleného programu na podporu zaměstnanosti Antivirus.

Nízké čerpání **výdajů na platy a podobné a související výdaje** ve výši **23,3 mld. Kč**, tj. na 15,3 % rozpočtu po změnách (152,9 mld. Kč), souvisí s posunem účtování těchto prostředků (výplaty realizované v lednu za prosinec jsou čerpány z prostředků roku 2021). Meziročně tyto výdaje klesly o 0,8 % (o 0,2 mld. Kč). Schválený rozpočet 153,0 mld. Kč je o 5,0 % (o 7,3 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2021, proti skutečnému čerpání v roce 2021 je vyšší o 0,1 % (o 0,2 mld. Kč). Pokud jde o absolutní objem výdajů na platy a podobné a související výdaje (seskupení položek 50) nejvíce prostředků ve sledovaném období vyplatilo Ministerstvo vnitra, za ním následuje Ministerstvo obrany, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo financí a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje byly čerpány ve výši **23,1 mld. Kč**, což představovalo 19,3 % rozpočtu po změnách (120,0 mld. Kč) a meziroční nárůst o 27,9 % (o 5,0 mld. Kč). Na nárůstu se nejvíce podílely výdaje na úroky a ostatní finanční výdaje (především obsluha státního dluhu meziročně vyšší o 3,8 mld. Kč), výdaje na nákup materiálu (+1,7 mld. Kč, nárůst se téměř plně týká výdajů na nákup léků a zdravotnického materiálu, když téměř všechny ostatní položky se meziročně snížily) a výdaje na nákup služeb (+0,6 mld. Kč). Meziroční pokles byl vykázan pouze u výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a výdajů na věcné dary (-1,3 mld. Kč, snížení se týká výdajů na dopravní územní obslužnost). V absolutním vyjádření byly nejvíce čerpány výdaje na úroky a ostatní finanční výdaje (8,0 mld. Kč), na nákup služeb (7,5 mld. Kč), na nákup materiálu (4,0 mld. Kč), výdaje na nákup vody, paliv a energie (1,4 mld. Kč), výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a věcnými dary (1,1 mld. Kč), ostatní nákupy (896 mil. Kč, jde především o výdaje na opravy a udržování a cestovné) a netransferové převody uvnitř rozpočtové jednotky, povinnosti a jistoty (172 mil. Kč). Na čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů se nejvíce podílely kapitoly Státní dluh (7,9 mld. Kč), Ministerstvo obrany (3,6 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (3,1 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (2,6 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,1 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (965 mil. Kč) a Ministerstvo financí (805 mil. Kč). Schválený rozpočet neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů v objemu 120,6 mld. Kč je o 10,9 % (o 14,7 mld. Kč) nižší než schválený rozpočet roku 2021, proti skutečnému čerpání v roce 2021 pak o 0,5 % (o 0,6 mld. Kč) nižší.

Na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům bylo vynaloženo **13,4 mld. Kč**, tj. 22,0 % rozpočtu po změnách (60,9 mld. Kč) při meziročním poklesu o 65,3 % (o 25,2 mld. Kč). Schválený rozpočet 65,7 mld. Kč je o 30,8 % (o 29,2 mld. Kč) nižší než schválený rozpočet roku 2021, proti skutečnému čerpání v roce 2021 pak nižší o 47,6 % (o 59,7 mld. Kč). Meziroční pokles skutečných výdajů ovlivnila vysoká základna v předchozím

⁸ Výdaje na rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR).

roce 2021 u výdajů zaměřených na pomoc zasaženým segmentům ekonomiky v souvislosti s epidemií COVID-19, které se v letošním roce vyplácejí ve výrazně nižší míře (-19 mld. Kč). Zálohové dotace na obnovitelné zdroje energie byly zatím poskytnuty v objemu 2,0 mld. Kč, což představovalo meziroční pokles 3,8 mld. Kč ovlivněný vratkou nevyužitých prostředků ve výši 4,8 mld. Kč (loni 1,0 mld. Kč). Meziročně byly nižší i dotace podnikatelům v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (-1,0 mld. Kč) a výdaje na začlenění podniku OKD do s. p. DIAMO související s přebíráním nákladů na útlum dolů a zahlazování následků hornické činnosti (-1,1 mld. Kč). Na poskytnutých dotacích podnikatelům se nejvíce podílela kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu (5,1 mld. Kč, o 14,7 mld. Kč méně než před rokem), dále kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí (3,8 mld. Kč, o 9,6 mld. Kč méně než v 1. čtvrtletí 2021), Ministerstvo zemědělství (2,2 mld. Kč, o 214 mil. Kč více) a Ministerstvo dopravy (1,3 mld. Kč, ve stejném období předchozího roku to bylo 5 mil. Kč). Meziroční nárůst u Ministerstva dopravy souvisí s přetříděním z roku na rok výdajů na dopravní územní obslužnost, které byly v roce 2021 uváděny na položce 5193 (Výdaje na dopravní územní obslužnost), kdežto od roku 2022 jsou nově na položce 5213 (Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelům - právníkům osobám), když položka 5193 byla zrušena.

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím dosáhly **4,3 mld. Kč** (-3,9 mld. Kč, tj. -47,5 %) při plnění rozpočtu po změnách na 25,9 %. Z celku spolkům připadlo 1,5 mld. Kč (-3,6 mld. Kč), církvím a náboženským společnostem 1,8 mld. Kč (-42 mil. Kč), fundacím, ústavům a obecně prospěšným společnostem 737 mil. Kč (-229 mil. Kč) atd. Na meziročním poklesu se nejvíce podílely výdaje kapitoly **Národní sportovní agentura** ve výši **227 mil. Kč** (-3,0 mld. Kč) poskytnuté výhradně na sportovní reprezentaci (-1,4 mld. Kč). Vysoký meziroční pokles vyplývá i z pomalejšího tempa transferů prostředků do oblasti rozvoje a podpory sportu mimo reprezentaci (-1,5 mld. Kč). Kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** uvolnila prostředky ve výši **1,7 mld. Kč** (-55 mil. Kč), z toho 832 mil. Kč (-103 mil. Kč) spolkům, 638 mil. Kč (+63 mil. Kč) fundacím, ústavům a obecně prospěšným společnostem, 158 mil. Kč (34 mil. Kč) církvím a náboženským společnostem. Z celku poskytla kapitola 571 mil. Kč (+35 mil. Kč) na sociální péči a pomoc manželství a rodinám, 212 mil. Kč (+7 mil. Kč) na zaměstnávání zdravotně postižených občanů, 98 mil. Kč (+98 mil. Kč) na služby sociální prevence, 98 mil. Kč (+98 mil. Kč) na sociální služby v oblasti sociální péče, 65 mil. Kč (+65 mil. Kč) na sociální poradenství, 35 mil. Kč (-234 mil. Kč) na aktivní politiku zaměstnanosti (z toho 19 mil. Kč v rámci OP Zaměstnanost 2014+) atd. Na projekty v rámci OP Zaměstnanost 2014+ bylo poskytnuto celkem 575 mil. Kč (-164 mil. Kč). Kapitola **Ministerstvo školství a mládeže** poskytla transfery v objemu **968 mil. Kč** (-230 mil. Kč), z nichž 624 mil. Kč (+94 mil. Kč) směřovalo církvím a náboženským společnostem, 308 mil. Kč (-260 mil. Kč) spolkům a 36 mil. Kč (-63 mil. Kč) fundacím, ústavům a obecně prospěšným společnostem. V rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ bylo poskytnuto 109 mil. Kč (-66 mil. Kč) především na nevýzkumné projekty (99 mil. Kč). Kapitola uvolnila na výdaje na normativní financování církevního školství 621 mil. Kč a na výzkum, vývoj a inovace 68 mil. Kč. Kapitola **Ministerstvo kultury** uvolnila celkem 954 mil. Kč (-100 mil. Kč), především na činnost registrovaných církví a náboženských společností (939 mil. Kč, -72 mil. Kč). Schválený **rozpočet** neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na rok 2022 dosahuje **16,3 mld. Kč**, tj. o 367 mil. Kč méně než novelizovaný rozpočet roku 2021 a proti skutečnosti roku 2021 je nižší o 8,4 mld. Kč, tj. o 34,0 %. Z celkového objemu je 86,0 % prostředků součástí rozpočtu kapitol Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Národní sportovní agentura, Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo kultury. Podpora cílí především na tělovýchovu a sport, na volnočasové aktivity dětí a mládeže, na církevní školy a školská zařízení, na sociální služby, na odborné sociální poradenství, zachování a obnovu kulturních památek, divadelní a hudební aktivity atd. K výraznému nárůstu rozpočtu dochází zejména u kapitol Ministerstvo práce a sociálních věcí (+415 mil. Kč) a Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (+362 mil. Kč), který vyplývá z nového příspěvku pro dětské skupiny a dotace pro církevní školství.

Státním fondům bylo převedeno celkem **17,0 mld. Kč** (-4,8 mld. Kč, tj. -22,2 %) **neinvestičních prostředků**, tj. 34,9 % rozpočtu po změnách. Státní zemědělský intervenční fond (dále také SZIF) obdržel ze státního rozpočtu 17,0 mld. Kč (-376 mil. Kč), z toho 15,7 mld. Kč (-676 mil. Kč) směřovalo na společnou zemědělskou politiku především na Přímě platby zemědělcům 2014+ (9 mld. Kč, -915 mil. Kč) a Program rozvoje venkova 2014+ (6,5 mld. Kč, +232 mil. Kč). Do Státního fondu dopravní infrastruktury (dále též SFDI) nebyly v 1. čtvrtletí 2022 převedeny žádné prostředky (-4,5 mld. Kč), neboť fond dokázal své běžné výdaje prozatím

financovat bez příspěvku státního rozpočtu. Státní fond podpory investic získal 3,8 mil. Kč na poskytování podpor v oblasti bydlení. Státnímu fondu kinematografie a Státnímu fondu kultury nebyly zatím žádné prostředky poskytnuty, stejně jako v 1. čtvrtletí roku 2021. Schválený **rozpočet** neinvestičních transferů státním fondům na rok 2022 činí **48,8 mld. Kč**, tj. o téměř 2,0 mld. Kč méně než novelizovaný rozpočet roku 2021. Na transfery SZIF připadá 72,8 % celkové částky, tj. 35,5 mld. Kč (+756 mil. Kč), na transfery SFDI 12,3 mld. Kč (-2,8 mld. Kč), Státnímu fondu kinematografie 807,4 mil. Kč, Státnímu fondu kultury 2,5 mil. Kč, Státnímu fondu podpory investic 109 mil. Kč a pro Státní fond životního prostředí je vyčleněno 35 mil. Kč (+21 mil. Kč).

Neinvestiční **transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění** jsou určeny především na platbu státu na veřejné zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel, která je hrazena z kapitoly Všeobecná pokladní správa. Tyto transfery dosáhly k 31. 3. 2022 částky **34,9 mld. Kč** (+3,3 mld. Kč, tj. +10,3 %) při plnění rozpočtu na 28,0 %. K zmíněnému růstu vedlo zákonem upravené zvýšení měsíčních plateb veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce od 1. ledna 2022 o 200 Kč na 1 967 Kč. Státní **rozpočet** stanovil transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění na **124,8 mld. Kč**, tj. o 4,8 mld. Kč méně, než předpokládal novelizovaný rozpočet 2021 a o 1,5 mld. Kč méně než činilo skutečné čerpání v roce 2021. Snížení rozpočtu vyplývá z rozhodnutí vlády, která podpořila snížení těchto odvodů na úroveň objemu vyplaceného v roce 2021.

U **ostatních neinvestičních transferů jiným veřejným rozpočtům** nebyly rozpočtovány u kapitoly Všeobecná pokladní správa „Prostředky na podporu veřejného sektoru“ (-20,3 mld. Kč), které zmírňovaly dopady opatření zaměřených proti šíření nemoci COVID-19 v roce 2021.

Rozpočtům územní úrovně bylo převedeno **56,5 mld. Kč** (-18,3 mld. Kč, tj. -24,5 %) neinvestičních prostředků při plnění rozpočtu po změnách na 24,3 %. Zmíněný pokles nejvíce ovlivnily prostředky na platy pracovníků na základních školách, které i přes růst tarifů pedagogických pracovníků o 2 % klesly o 12 mld. Kč z důvodu nesouladu ve vyplácení záloh. Další faktor ke snížení těchto transferů představovaly převody prostředků určených na financování sociálních služeb nižší o 6,4 mld. Kč kvůli jejich předfinancování v roce 2021. Z celku převedlo **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** 46,5 mld. Kč (-11,2 mld. Kč, tj. -19,3 %). Jednalo se především o 3 zálohy na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi na období leden až březen 2022 ve výši 42,6 mld. Kč (-12,2 mld. Kč, tj. -22,3 %) a 3 měsíční zálohy soukromým školám ve výši 2,6 mld. Kč (+252 mil. Kč, tj. +10,9 %). Kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** uvolnila prostředky ve výši 6,2 mld. Kč (-6,7 mld. Kč, tj. -52,2 %), které směřovaly zejména na sociální služby v oblasti sociální péče (5,7 mld. Kč, -6,4 mld. Kč), na sociální péči a pomoc manželství a rodinám (137 mil. Kč, +14 mil. Kč), na aktivní politiku zaměstnanosti (89 mil. Kč, -11 mil. Kč), na sociální péči a pomoc dětem a mládeži (88 mil. Kč, -73 mil. Kč). Na projekty v rámci OP Zaměstnanost 2014+ směřovalo 204 mil. Kč (-284 mil. Kč). Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo poskytnuto celkem **3,3 mld. Kč** (-156 mil. Kč, tj. -4,5 %), z nichž v rámci souhrnného dotačního vztahu bylo uvolněno 3,3 mld. Kč (+25 mil. Kč, tj. +0,8 %), z toho příspěvek na výkon státní správy pro kraje činil 436 mil. Kč (+21 mil. Kč), pro hl. m. Praha 309 mil. Kč (+6 mil. Kč) a pro obce 2,6 mld. Kč (-2 mil. Kč).

Schálený **rozpočet** neinvestičních transferů rozpočtům územní úrovně činí **232,9 mld. Kč**, tj. o 14,1 mld. Kč (o 6,4 %) více než stanovil novelizovaný rozpočet roku 2021 a proti skutečnosti roku 2021 je o 4,3 mld. Kč (o 1,8 %) nižší. Z celkových účelových dotací poskytovaných mimo finanční vztah (219,7 mld. Kč) je ve schváleném rozpočtu 188,8 mld. Kč (+12,9 mld. Kč, tj. +7,3 %) určeno pro obce a kraje z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na dotace krajům zejména na tzv. přímé náklady pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi. Meziroční růst rozpočtu vychází zejména z pokračujícího navýšování průměrných platů v regionálním školství od 1. 1. 2022, a to o 2 % u pedagogických pracovníků. Z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa je plánováno pro rozpočty municipalit částka 15,4 mld. Kč (+1,6 mld. Kč), z toho na finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí, hl. m. Prahy a krajů na rok 2022 je vyhrazeno 13,2 mld. Kč. Příspěvek na výkon státní správy byl pro rok 2022 navýšen oproti úrovni roku 2021 o 0,8 %. Rozpočet počítá s příspěvkem obcím na zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu ve výši 1,3 mld. Kč.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím dosáhly **18,4 mld. Kč** (-4,8 mld. Kč, tj. -20,6 %) při plnění rozpočtu po změnách na 22,0 %. Meziroční pokles byl způsoben prozatím nižší podporou určenou vysokým školám a dalším institucím na financování výzkumu, vývoje a inovací. Z celku **vysoké školy** obdržely **10,0 mld. Kč** (-1,0 mld. Kč, tj. -9,2 %), když 9,1 mld. Kč (+1,1 mld. Kč) poskytla kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zejména na příspěvek vysokým školám (6,5 mld. Kč, +1,7 mld. Kč) a na projekty výzkumu, vývoje a inovace (2,4 mld. Kč, -442 mil. Kč) – z toho 325 mil. Kč v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ atd. Na výzkum, vývoj a inovace převedly prostředky vysokým školám i Technologická agentura (378 mil. Kč, -1,1 mld. Kč), Grantová agentura ČR (257 mil. Kč, -328 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (159 mil. Kč, -161 mil. Kč) atd. **Příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím** činily celkem **5,7 mld. Kč** (-759 mil. Kč, tj. -11,8 %), z toho příspěvky činily 5 mld. Kč (+438 mil. Kč) a dotace 639 mil. Kč (-1,2 mld. Kč). Kapitola Ministerstvo kultury uvolnila prostředky ve výši 1,9 mld. Kč např. na činnosti muzeí a galerií (694 mil. Kč, +213 mil. Kč), památkových ústavů, hradů a zámků (387 mil. Kč, +85 mil. Kč), na divadelní činnosti (309 mil. Kč, +79 mil. Kč), na činnosti knihovnické (238 mil. Kč, +58 mil. Kč), hudební (98 mil. Kč) atd. Kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytla prostředky ve výši 1,4 mld. Kč (-350 mil. Kč) především na příspěvek na provoz přímo řízených organizací (924 mil. Kč, +128 mil. Kč) a na výzkum a vývoj (256 mil. Kč, -263 mil. Kč). Kapitola Ministerstvo obrany poskytla 648 mil. Kč (+75 mil. Kč), především na lůžkovou péči (298 mil. Kč, +66 mil. Kč), na podpůrné složky ozbrojených sil (277 mil. Kč) atd. Kapitola Ministerstvo životního prostředí poskytla příspěvkovým organizacím 455 mil. Kč (-52 mil. Kč) především na výzkum životního prostředí (147 mil. Kč), na činnosti v oblasti meteorologie (144 mil. Kč), ochrany přírody (120 mil. Kč) atd. Ministerstvo vnitra poskytlo svým zřízeným příspěvkovým organizacím 239 mil. Kč (-70 mil. Kč) zejména na všeobecnou hospodářskou správu (191 mil. Kč). Transfery **veřejným výzkumným institucím** dosáhly **2,5 mld. Kč** (-2,7 mld. Kč, tj. -52,4 %), z toho na podporu výzkumu, vývoje a inovací uvolnily prostředky kapitoly Akademie věd ČR (1,4 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (282 mil. Kč, -1,1 mld. Kč), Grantová agentura ČR (230 mil. Kč, -271 mil. Kč), Technologická agentura ČR (178 mil. Kč, -521 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (171 mil. Kč, -509 mil. Kč). **Cizím příspěvkovým organizacím** bylo převedeno **214 mil. Kč** (-258 mil. Kč, tj. -54,7 %), z toho Technologická agentura ČR poskytla 94 mil. Kč (-123 mil. Kč) převážně na výzkum a vývoj a Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo 76 mil. Kč (-10 mil. Kč) na sociální péči a pomoc manželství a rodinám (51 mil. Kč), na aktivní politiku zaměstnanosti (25 mil. Kč – z toho 15 mil. Kč v rámci OP zaměstnanost 2014+) atd. Schválený **rozpočet** počítá s transfery příspěvkovým a podobným organizacím ve výši **79,5 mld. Kč**, tj. o 1,9 mld. Kč (o 2,5 %) více než stanovil novelizovaný rozpočet roku 2021 a proti skutečnosti roku 2021 je nižší o 8,4 mld. Kč (tj. o 9,5 %). Rozpočet počítá s vyššími transfery vysokým školám (+751 mil. Kč) a cizím příspěvkovým organizacím (+983 mil. Kč).

Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu Evropské unie dosáhly ke konci března 2022 celkem **13,9 mld. Kč**, tj. 23,2 % rozpočtu, a o 23,3 % (-4,2 mld. Kč) méně než v 1. čtvrtletí 2021. Meziroční pokles souvisí s loňským požadavkem Evropské komise na zaplacení odvodů v nadalikvotní výši. Z odvedené částky představovaly 1,8 mld. Kč odvody podle daně z přidané hodnoty, 11,7 mld. Kč odvody podle hrubého národního důchodu a 344,5 mil. Kč odvody podle objemu nerecyklovaných plastových obalů. Tyto výdaje jsou ve státním rozpočtu na rok 2022 schváleny v celkové výši 60,0 mld. Kč, tj. o 9,2 % (+5,1 mld. Kč) více než stanovil schválený rozpočet na rok 2021 a o 2,5 % (+1,5 mld. Kč) více než byla skutečnost roku 2021. Odvody podle daně z přidané hodnoty jsou rozpočtovány ve výši 7,6 mld. Kč (+0,2 mld. Kč), odvody podle hrubého národního důchodu, vč. příslušných korekcí, ve výši 50,4 mld. Kč (+4,9 mld. Kč) a odvody podle objemu nerecyklovaných plastových obalů ve výši 2 mld. Kč. Rozpočet bude v průběhu roku upravován zejména v návaznosti na aktualizace vyměřovacích základů pro odvody a podle aktualizovaného devizového kurzu.

Vládní rozpočtová rezerva se vytváří podle § 27 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok k zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů. Objem této rezervy na rok 2022 byl na základě zákona č. 57/2022 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2022, stanoven na 5,8 mld. Kč v rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa, tj. 0,3 % výdajů státního rozpočtu. K 31. 3. 2022 nebyly uvolněny žádné prostředky.

3.2 Kapitálové výdaje

Státní rozpočet na rok 2022 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **204,3 mld. Kč**, což představuje proti schválenému rozpočtu roku 2021 nárůst o 16,8 mld. Kč, tj. o 8,9 %, proti skutečnosti dosažené v roce 2021 pak o 27,2 mld. Kč, tj. o 15,4 % více. K meziročnímu nárůstu rozpočtovaných kapitálových výdajů dochází u výdajů, které jsou kryty příjmy z rozpočtu EU a FM (+42,4 mld. Kč), u kapitálových výdajů krytých z tuzemských zdrojů dochází ke snížení o 25,7 mld. Kč. Z celkové rozpočtované výše 204,3 mld. Kč připadá na zdroje kryté z EU a FM 126,2 mld. Kč a 61,8 % celku (v roce 2021 to bylo 83,7 mld. Kč a 44,6 %) a na tuzemské zdroje 78,1 mld. Kč, tj. 38,2 % celku (ve skutečnosti roku 2021 to bylo 103,8 mld. Kč a 55,4 %).

Výdaje státního rozpočtu **na financování programů reprodukce majetku** jsou pro rok 2022 rozpočtovány v celkové výši **166,0 mld. Kč** (včetně souvisejících neinvestičních výdajů), tj. proti schválenému rozpočtu na rok 2021 o 27,2 mld. Kč, resp. o 14,1 %, nižší. Došlo ke snížení investičních i neinvestičních výdajů vedených v informačním systému programového financování. Do rozpočtu výdajů na rok 2022 je zahrnuta i část dotací poskytnutých na financování programů z fondů EU v celkové výši 77,3 mld. Kč, proti roku 2021 o 1,9 mld. Kč nižší. V informačním systému EDS/SMVS jsou kapitálové výdaje zahrnuty částkou 145,9 mld. Kč a neinvestiční výdaje částkou 20,1 mld. Kč.

Z druhového hlediska jsou celkové kapitálové výdaje (204,3 mld. Kč) rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně – dotace státním fondům (94,2 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (31,2 mld. Kč), transfery příspěvkovým a podobným organizacím (18,3 mld. Kč), podnikatelským subjektům (16,1 mld. Kč) a veřejným rozpočtům územní úrovně (4,7 mld. Kč). Většina prostředků rozpočtovaných v seskupení „Ostatní kapitálové výdaje“ je určena na financování společných programů EU a ČR a v průběhu roku je rozpočtovými opatřeními přesunuta na jiné výdajové položky.

Z celkové částky 204,3 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadá na Ministerstvo dopravy** (81,6 mld. Kč, tj. 40,0 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu, meziroční pokles o 1,6 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (25,2 mld. Kč, pokles o 1,2 mld. Kč), Ministerstvo obrany (24,0 mld. Kč, nárůst o 1,5 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (18,4 mld. Kč, nárůst o 11,2 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (10,9 mld. Kč, nárůst o 5,3 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (10,3 mld. Kč, nárůst o 889 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (8,6 mld. Kč, nárůst o 2,4 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (7,8 mld. Kč, nárůst o 5,4 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (7,0 mld. Kč, snížení o 4,3 mld. Kč), Ministerstvo kultury (2,5 mld. Kč, snížení o 257 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,0 mld. Kč, nárůst o 201 mil. Kč), Akademii věd ČR (1,0 mld. Kč, pokles o 70 mil. Kč) atd.

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech měsících roku 2022 ve výši **15,9 mld. Kč** představovalo 7,7 % rozpočtu po změnách (205,5 mld. Kč) a bylo tak o 7,6 mld. Kč, tj. o 32,3 % nižší než ve srovnatelném období roku 2021. To souvisí s meziročním snížením výdajů financovaných z národních zdrojů (o 4,2 mld. Kč), jakož i výdajů, u nichž se předpokládá finanční krytí ze strany EU (o 3,4 mld. Kč). V absolutním vyjádření se meziročně nejvíce snížily investiční transfery státním fondům (o 5,3 mld. Kč), veřejným rozpočtům územní úrovně (o 1,4 mld. Kč) a příspěvkovým a podobným organizacím (o 1,2 mld. Kč). Z toho dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury se snížily o 5,6 mld. Kč při snížení dotací Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu o 194 mil. Kč a zvýšení dotací fondům v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj o 225 mil. Kč a Ministerstva kultury o 200 mil. Kč. Z celkové čerpané částky 15,9 mld. Kč tvořilo využití nároků z nespotřebovaných výdajů 434 mil. Kč. Ze zahraničních zdrojů bylo uhrazeno 10,0 mld. Kč a z tuzemských zdrojů 5,9 mld. Kč.

Přehled o čerpání kapitálových výdajů v 1. čtvrtletí 2022 a srovnání s předchozím rokem podává následující tabulka.

Tabulka č. 8: Kapitálové výdaje podle druhového třídění (mld. Kč)

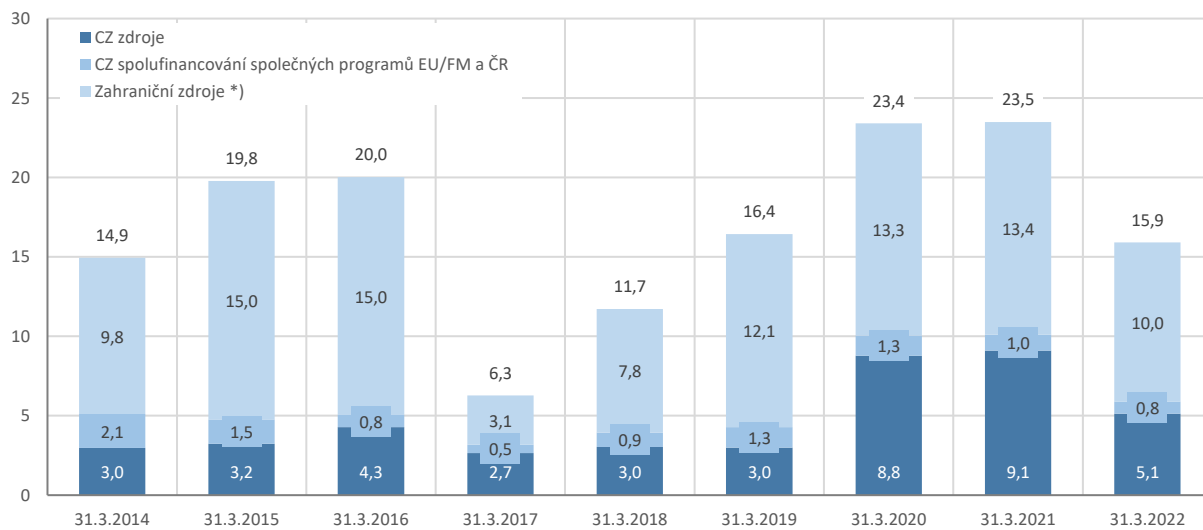
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	Skutečnost leden-březen 2021	Rozpočet 2022		Skutečnost leden-březen 2022	%	Index 2022/2021 v %	Rozdíl skutečností 2022-2021
		schválený	po změnách				
Kapitálové výdaje státního rozpočtu - v tom:	23 478	204 279	205 554	15 903	7,7	67,7	-7 575
Investiční nákupy a související výdaje	2 245	31 188	30 101	3 656	12,1	162,8	1 411
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	512	4 698	4 729	260	5,5	50,8	-252
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	1 728	26 490	25 369	3 396	13,4	196,5	1 668
Pozemky	5	0	4	0	0,3	0,2	-5
Nadlimitní věcná břemena a právo stavby							
Nákup akcií a majetkových podílů		255	255		0,0		
Investiční transfery	20 917	133 900	137 733	12 164	8,8	58,2	-8 753
podnikatelským subjektům	3 194	16 064	18 166	2 809	15,5	88,0	-384
neziskovým a podobným organizacím	634	190	441	476	108,0	75,2	-157
veřejným rozpočtům ústřední úrovně (státním fondům)	9 593	94 206	94 206	4 251	4,5	44,3	-5 343
veřejným rozpočtům územní úrovně	4 248	4 682	6 306	2 825	44,8	66,5	-1 423
příspěvkovým a podobným organizacím	2 580	18 286	18 139	1 379	7,6	53,4	-1 201
vlastním fondům a k útvarům bez plné právní subjektivity							
obyvatelstvu	669		7	424	x	63,3	-245
do zahraničí		471	466		0,0		
Investiční půjčené prostředky veř. rozp. územní úrovně							
Ostatní kapitálové výdaje	316	38 936	37 465	83	0,2	26,3	-232

Nejvíce investičních prostředků představovaly transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (4,3 mld. Kč, z toho Státnímu fondu dopravní infrastruktury 2,9 mld. Kč a Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu 1,0 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (3,4 mld. Kč), transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (2,8 mld. Kč), podnikatelským subjektům (2,8 mld. Kč), příspěvkovým a podobným organizacím (1,4 mld. Kč), obyvatelstvu (424 mil. Kč), neziskovým a podobným organizacím (476 mil. Kč) a výdaje na pořízení nehmotného majetku (260 mil. Kč). Z kapitol státního rozpočtu nejvíce investičních výdajů vynaložilo Ministerstvo pro místní rozvoj (3,4 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (2,9 mld. Kč), Ministerstvo obrany (2,7 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (2,2 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,1 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (1,0 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (787 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (594 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (452 mil. Kč) a Národní sportovní agentura 211 mil. Kč.

Pokud jde o kapitálové výdaje na spolufinancování společných programů EU a ČR, ty dosáhly 10,8 mld. Kč (ve stejném období roku 2021 to bylo 14,4 mld. Kč). Výdaje na spolufinancování programů EU a ČR byly čerpány zejména v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (4,0 mld. Kč), OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (2,1 mld. Kč), Národního plánu obnovy (RRF, 1,2 mld. Kč), OP Doprava 2014+ (1,1 mld. Kč), Programu rozvoje venkova 2014+ (864 mil. Kč), OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (772 mil. Kč), OP Životní prostředí 2014+ (401 mil. Kč), Komunitárních programů (377 mil. Kč) a dalších.

Přehled o čerpání kapitálových výdajů podle zdrojů v porovnání s předchozími léty podává následující graf.

Graf č. 17: Kapitálové výdaje podle prostorové jednotky (mld. Kč)

**) Téměř všechny prostředky představují EU podíl určený na spolufinancování společných programů EU/FM a ČR. Dále se jedná o prostředky z NATO a jiné prostředky ze zahraničí.*

4 Tabulková část

Tabulka č. 1: Příjmy státního rozpočtu podle kapitol k 31. 3. 2022

Tabulka č. 2: Výdaje státního rozpočtu podle kapitol k 31. 3. 2022

Tabulka č. 1: Příjmy státního rozpočtu podle kapitol k 31. 3. 2022 (tis. Kč)

Kapitoly	Stav ČNB 31. 3. 2021	Schválený rozpočet 2022	Stav ČNB 31. 3. 2022	% plnění k SR	Index 2022/2021
301 Kancelář prezidenta republiky	4	837	14	1,7	355,1
302 Poslanecká sněmovna Parlamentu	3 119	15 600	5 224	33,5	167,5
303 Senát Parlamentu	875	2 900	822	28,3	93,9
304 Úřad vlády ČR	4 376	11 801	18 778	159,1	429,1
305 Bezpeč. informační služba	61 635	250 000	66 660	26,7	108,2
306 Min. zahraničních věcí	148 071	1 099 793	89 342	8,1	60,3
307 Min. obrany	1 556 456	6 249 130	1 516 823	24,3	97,5
308 Národní bezpečnostní úřad	399	850	491	57,8	123,1
309 Kancelář veřejného ochránce práv	14 911	8 073	2 456	30,4	16,5
312 Min. financí	1 506 284	5 496 764	2 094 049	38,1	139,0
313 Min. práce a soc.věcí	139 319 568	617 231 345	146 051 047	23,7	104,8
314 Min. vnitra	3 215 933	15 715 883	2 962 497	18,9	92,1
315 Min. životního prostředí	6 188 649	38 694 410	7 109 580	18,4	114,9
317 Min. pro místní rozvoj	4 131 853	26 361 322	2 133 281	8,1	51,6
321 Grantová agentura ČR	5 702	0	1 225	x	21,5
322 Min. průmyslu a obchodu	2 331 040	31 303 304	2 768 202	8,8	118,8
327 Min. dopravy	5 060 319	48 755 702	1 134 875	2,3	22,4
328 Český telekomunikační úřad	6 680 001	1 576 080	1 730 440	109,8	25,9
329 Min. zemědělství	18 143 944	39 407 150	16 414 945	41,7	90,5
333 Min. školství, mládeže a tělovýchovy	333 591	12 936 719	178 038	1,4	53,4
334 Min. kultury	83 995	1 487 870	83 657	5,6	99,6
335 Min. zdravotnictví	654 935	12 850 800	982 851	7,6	150,1
336 Min. spravedlnosti	1 052 814	3 890 424	1 065 653	27,4	101,2
343 Úřad pro ochranu osobních údajů	291	1 000	442	44,2	151,8
344 Úřad průmyslového vlastnictví	79 473	241 670	77 389	32,0	97,4
345 Český statistický úřad	11 400	99 960	6 710	6,7	58,9
346 Český úřad zeměměřický a katastrální	448 288	1 484 872	409 288	27,6	91,3
348 Český báňský úřad	3 428	262 366	624	0,2	18,2
349 Energetický regulační úřad	78 000	323 018	81 592	25,3	104,6
353 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	24 473	8 800	5 960	67,7	24,4
355 Ústav pro studium totalitních režimů	314	0	1 157	x	368,4
358 Ústavní soud	34	0	548	x	1 611,6
359 Úřad Národní rozpočtové rady	5	0	5	x	96,9
361 Akademie věd ČR	8	0	83	x	1 039,2
362 Národní sportovní agentura	27	0	491	x	1 819,3
363 Nejvyšší stavební úřad	0	0		x	x
371 Úřad pro dohled nad hospod. politic. stran a politic. hnutí	21	0	24	x	115,3
372 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	1 475	5 500	1 048	19,1	71,1
373 Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	210	0	39	x	18,6
374 Správa st. hmotných rezerv	159 401	45 000	25 974	57,7	16,3
375 Státní úřad pro jadernou bezpečnost	235 476	235 361	235 251	100,0	99,9
376 Generální inspekce bezpečnostních sborů	14 971	71 810	14 946	20,8	99,8
377 Technologická agentura ČR	23 269	667 973	21 927	3,3	94,2
378 Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	91	400	31	7,7	34,0
381 Nejvyšší kontrolní úřad	72	626	428	68,4	595
Celkem kap. 301-381	191 579 201	866 795 113	187 294 908	21,6	97,8
396 Státní dluh	0	0	0	x	x
397 Operace státních finančních aktiv	462 914	2 421 500	696 265	28,8	150,4
398 Všeobecná pokladní správa	147 664 884	744 024 501	168 251 058	22,6	113,9
Celkem	339 706 999	1 613 241 114	356 242 232	22,1	104,9

Zdroj: MF

Tabulka č. 2: Výdaje státního rozpočtu k 31. 3. 2022 (tis. Kč)

Kapitoly	Stav ČNB 31. 3. 2021	Schválený rozpočet 2022	Stav ČNB 31. 3. 2022	% plnění k SR	Index 2022/2021
301 Kancelář prezidenta republiky	101 651	398 387	77 185	19,4	75,9
302 Poslanecká sněmovna Parlamentu	238 180	1 462 807	285 555	19,5	119,9
303 Senát Parlamentu	116 205	636 241	104 122	16,4	89,6
304 Úřad vlády ČR	116 182	1 532 646	128 947	8,4	111,0
305 Bezpeč. informační služba	360 397	2 120 190	459 887	21,7	127,6
306 Min. zahraničních věcí	1 723 818	8 431 068	1 857 079	22,0	107,7
307 Min. obrany	11 680 650	89 144 945	15 741 282	17,7	134,8
308 Národní bezpečnostní úřad	50 586	291 497	53 401	18,3	105,6
309 Kancelář veřejného ochránce práv	24 677	158 318	23 547	14,9	95,4
312 Min. financí	3 972 883	21 947 673	3 671 154	16,7	92,4
313 Min. práce a soc.věcí	201 642 886	757 986 679	193 156 549	25,5	95,8
314 Min. vnitra	15 728 906	92 396 321	15 475 665	16,7	98,4
315 Min. životního prostředí	2 541 518	22 702 918	1 944 793	8,6	76,5
317 Min. pro místní rozvoj	6 554 987	28 576 464	4 381 663	15,3	66,8
321 Grantová agentura ČR	1 163 053	4 669 819	524 112	11,2	45,1
322 Min. průmyslu a obchodu	22 622 699	56 734 498	7 977 996	14,1	35,3
327 Min. dopravy	15 415 588	107 226 660	5 840 786	5,4	37,9
328 Český telekomunikační úřad	104 470	730 764	100 522	13,8	96,2
329 Min. zemědělství	23 190 061	58 649 515	21 858 462	37,3	94,3
333 Min. školství, mládeže a tělovýchovy	72 835 550	249 476 945	60 520 892	24,3	83,1
334 Min. kultury	2 835 537	15 237 781	2 937 805	19,3	103,6
335 Min. zdravotnictví	3 423 317	17 979 837	4 406 332	24,5	128,7
336 Min. spravedlnosti	5 630 427	31 981 728	5 681 347	17,8	100,9
343 Úřad pro ochranu osobních údajů	30 034	160 432	24 601	15,3	81,9
344 Úřad průmyslového vlastnictví	30 463	203 311	28 773	14,2	94,5
345 Český statistický úřad	806 643	1 248 881	223 580	17,9	27,7
346 Český úřad zeměměřický a katastrální	551 285	3 616 053	601 913	16,6	109,2
348 Český báňský úřad	31 029	168 368	26 442	15,7	85,2
349 Energetický regulační úřad	42 986	287 170	46 582	16,2	108,4
353 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	42 861	245 064	45 018	18,4	105,0
355 Ústav pro studium totalitních režimů	29 338	185 661	28 534	15,4	97,3
358 Ústavní soud	41 476	230 827	33 342	14,4	80,4
359 Úřad Národní rozpočtové rady	3 879	23 776	3 864	16,3	99,6
361 Akademie věd ČR	1 794 216	7 081 402	1 395 419	19,7	77,8
362 Národní sportovní agentura	3 258 664	4 604 366	456 608	9,9	14,0
363 Nejvyšší stavební úřad	0	0	0	x	x
371 Úřad pro dohled nad hospod. politic. stran a politic. hnutí	4 035	31 525	4 082	12,9	101,2
372 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	12 032	66 475	11 389	17,1	94,7
373 Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	3 573	22 048	3 630	16,5	101,6
374 Správa st. hmotných rezerv	890 266	2 537 924	567 992	22,4	63,8
375 Státní úřad pro jadernou bezpečnost	70 282	458 870	78 117	17,0	111,1
376 Generální inspekce bezpečnostních sborů	58 563	473 466	78 560	16,6	134,1
377 Technologická agentura ČR	4 866 460	5 664 988	1 356 084	23,9	27,9
378 Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	81 528	529 141	68 260	12,9	83,7
381 Nejvyšší kontrolní úřad	134 069	787 908	189 372	24,0	141,2
Celkem kap. 301-381	404 857 910	1 599 101 357	352 481 246	22,0	87,1
396 Státní dluh	4 203 729	49 966 880	7 925 294	15,9	188,5
397 Operace státních finančních aktiv	4 516	19 155 000	545	0,0	12,1
398 Všeobecná pokladní správa	55 838 546	225 017 874	54 975 524	24,4	98,5
Celkem	464 904 701	1 893 241 111	415 382 608	21,9	89,3

Zdroj: MF

II. Zpráva o řízení státního dluhu

1 Vývoj a stav státního dluhu

1.1 Vývoj státního dluhu v 1. čtvrtletí 2022

Státní dluh se od 1. ledna do 31. března 2022 zvýšil z 2 465,8 mld. Kč na 2 593,9 mld. Kč, tj. o 128,1 mld. Kč, resp. 5,2 %, přičemž vnitřní státní dluh vzrostl o 132,8 mld. Kč a korunová hodnota vnějšího státního dluhu se snížila o 4,7 mld. Kč.

Tabulka č. 9: Vývoj státního dluhu v 1. čtvrtletí 2022 (mil. Kč)

	Stav	Výpůjční operace	Splátky	Kurzové rozdíly a ostatní vlivy	Změna	Stav
	1.1.2022	(a)	(b)	(c)	(a-b+c)	31.3.2022
STÁTNÍ DLUH CELKEM	2 465 786	270 845	139 452	-3 285	128 108	2 593 894
Vnitřní dluh	2 292 062	210 032	76 957	-240	132 835	2 424 897
Státní pokladniční poukázky	33 334	75 800	71 018		4 782	38 116
Státní dluhopisy pro občany	38 868	41 254	93		41 161	80 029
Středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na domácím trhu	2 219 801	92 978	5 846	-238	86 895	2 306 695
Krátkodobé zápůjčky	0				0	0
Směnky a nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti	60			-2	-2	57
Vnější dluh	173 724	60 813	62 495	-3 045	-4 727	168 997
Středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na zahraničních trzích	74 086			-1 618	-1 618	72 468
Přijaté úvěry	83 728		1 683	-1 150	-2 833	80 894
Krátkodobé zápůjčky	15 910	60 813	60 812	-277	-276	15 634

Zdroj: MF

Na konci 1. čtvrtletí roku 2022 nadále zůstává v měnové skladbě státního dluhu dominantní měnou česká koruna s podílem na celkovém státním dluhu dosahujícím téměř 94 %. Podíl eura v měnové skladbě se oproti počátku roku 2022 mírně snížil na necelých 6 %, zatímco podíl ostatních měn je zanedbatelný.

Tabulka č. 10: Měnová skladba státního dluhu

	1.1.2022	mld. Kč	%	31.3.2022	mld. Kč	%
CELKEM	v původní měně	2 465,79	100,00	v původní měně	2 593,89	100,00
CZK	2 303 159 868 793,95	2 303,16	93,40	2 434 549 468 517,92	2 434,55	93,86
EUR	6 311 561 041,56	156,91	6,36	6 001 561 041,56	146,35	5,64
CHF	0,00	0,00	0,00	319 457 694,02	7,59	0,29
JPY	30 000 000 000,00	5,72	0,23	30 000 000 000,00	5,41	0,21

Poznámka: K 31. 3. 2022 byly dluhy ve výši 154 mil. CHF pokryty jednotnou evropskou měnou v rámci řízení disponibilní likvidity státní pokladny prostřednictvím devizových swapů, které nejsou součástí státních finančních pasiv tvořících státní dluh podle § 36 odst. 8 zákona o rozpočtových pravidlech.

Zdroj: MF

1.2 Emise a splátky dluhových instrumentů a realizace zápůjček

V průběhu 1. čtvrtletí 2022 probíhala pravidelná emisní činnost státu ve standardním režimu bez ohledu na hospodaření organizačních složek státu podle ukazatelů rozpočtového provizoria, a to zejména za účelem před-financování korunových splátek státního dluhu, když Ministerstvo financí (dále též „ministerstvo“) prodalo státní dluhopisy se splatností nad jeden rok v celkové jmenovité hodnotě 134 232 mil. Kč.

Celkové výpůjční operace státu v 1. čtvrtletí roku 2022 dosáhly 270 845 mil. Kč, přičemž výpůjční operace vnitřního dluhu představovaly 210 032 mil. Kč a výpůjční operace vnějšího dluhu pak 60 813 mil. Kč.

Celkové splátky státního dluhu v 1. čtvrtletí roku 2022 činily 139 452 mil. Kč, přičemž splátky vnitřního dluhu činily 76 957 mil. Kč a splátky vnějšího dluhu činily 62 495 mil. Kč.

1.2.1 Státní pokladniční poukázky

V 1. čtvrtletí 2022 bylo realizováno celkem 7 aukcí státních pokladničních poukázek (dále též „SPP“), a to se splatnostmi 4 a 26 týdnů. Celkové výpůjční operace realizované prostřednictvím emisí státních pokladničních poukázek činily 75 800 mil. Kč, přičemž veškeré tyto operace byly realizovány na primárním trhu. Celková jmenovitá hodnota splátek pak činila 71 018 mil. Kč. Celková jmenovitá hodnota státních pokladničních poukázek v oběhu se tak v průběhu 1. čtvrtletí roku 2022 zvýšila z 33 334 mil. Kč na 38 116 mil. Kč, tedy o 4 782 mil. Kč.

Tabulka č. 11: Přehled aukcí státních pokladničních poukázek v 1. čtvrtletí 2022

Číslo emise	Datum emise	Datum splatnosti	Prodáno	Částka získaná primární aukcí	Doba splatnosti	Výnos
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(dny)	(% pa)
839	14.1.2022	11.2.2022	6 810,00	6 790,99	28	3,600
840	21.1.2022	22.7.2022	-	-	182	-
841	28.1.2022	25.2.2022	3 125,00	3 115,31	28	4,000
842	11.2.2022	11.3.2022	9 826,00	9 793,70	28	4,240
843	25.2.2022	25.3.2022	17 923,00	17 864,09	28	4,240
844	11.3.2022	8.4.2022	18 151,00	18 088,11	28	4,470
845	25.3.2022	22.4.2022	19 965,00	19 892,59	28	4,680
Celkem			75 800,00	75 544,79		

Zdroj: MF

1.2.2 Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy na domácím trhu

V 1. čtvrtletí 2022 bylo na primárním trhu prodáno prostřednictvím 18 aukcí korunové střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy (dále též „SDD“) v celkové jmenovité hodnotě 81 198 mil. Kč, z toho 72 028 mil. Kč činily emise fixně úročených státních dluhopisů a 9 170 mil. Kč emise variabilně úročených státních dluhopisů.

Ministerstvo financí také 25. února 2022 vydalo na domácím primárním trhu novou emisi fixně úročených korunových státních dluhopisů se splatností v roce 2035 a zároveň přistoupilo na základě zájmu ze strany primárních dealerů a dealerů u některých benchmarkových emisí k dalšímu navýšení celkové jmenovité hodnoty v oběhu, mimo jiné i s cílem navýšení likvidnosti těchto dluhopisů na sekundárním trhu a tím posílení jejich atraktivnosti v prostředí zvýšené nejistoty na globálních finančních trzích.

Tabulka č. 12: Přehled aukcí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v 1. čtvrtletí 2022

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Jmenovitá hodnota tranše	Částka získaná primární aukcí ¹	Kupón	Výnos do splatnosti	Průměrný spread proti PRIBORU
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(%)	(% pa)	bps
139, 10. tranše	14.1.2022	31.10.2031	4 141,72	4 212,98	VAR	-	-28,517
138, 12. tranše	14.1.2022	23.6.2032	6 971,37	6 106,31	1,75	3,163	-
125, 20. tranše	14.1.2022	24.4.2040	2 305,19	1 738,00	1,50	3,317	-
105, 20. tranše	28.1.2022	23.7.2029	4 000,00	3 868,20	2,75	3,252	-
138, 13. tranše	28.1.2022	23.6.2032	4 063,39	3 571,71	1,75	3,130	-
142, 3. tranše	28.1.2022	30.7.2037	2 410,00	2 055,54	1,95	3,165	-
130, 13. tranše	11.2.2022	29.11.2029	4 475,00	3 595,94	0,05	2,901	-
138, 14. tranše	11.2.2022	23.6.2032	9 720,00	8 732,22	1,75	2,898	-
125, 21. tranše	11.2.2022	24.4.2040	2 000,00	1 552,60	1,50	3,131	-
105, 21. tranše	25.2.2022	23.7.2029	4 201,00	4 129,62	2,75	3,008	-
145, 1. tranše	25.2.2022	30.5.2035	6 105,00	6 444,15	3,50	2,985	-
53, 13. tranše	25.2.2022	26.11.2057	335,00	417,73	4,85	3,609	-
139, 11. tranše	11.3.2022	31.10.2031	5 028,28	5 057,26	VAR	-	-12,169
145, 2. tranše	11.3.2022	30.5.2035	9 260,05	9 210,24	3,50	3,550	-
125, 22. tranše	11.3.2022	24.4.2040	1 274,42	894,13	1,50	3,810	-
89, 23. tranše	25.3.2022	17.9.2025	5 080,00	4 765,45	2,40	4,351	-
138, 15. tranše	25.3.2022	23.6.2032	6 175,30	5 104,48	1,75	3,826	-
145, 3. tranše	25.3.2022	30.5.2035	3 652,30	3 499,31	3,50	3,910	-
Celkem			81 198,02	74 955,86			-

¹ Bez alikvotních úrokových výnosů.

Zdroj: MF

V průběhu 1. čtvrtletí 2022 bylo na sekundárním trhu uskutečněno 42 přímých prodejů korunových střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů z majetkového účtu ministerstva v celkové jmenovité hodnotě 11 780 mil. Kč.

Řádné splátky střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na domácím trhu v 1. čtvrtletí 2022 činily 5 846 mil. Kč a byly představovány výhradně splátkou jmenovité hodnoty 102. emise státních dluhopisů vydané v roce 2017 a splacené při své splatnosti dne 24. února 2022.

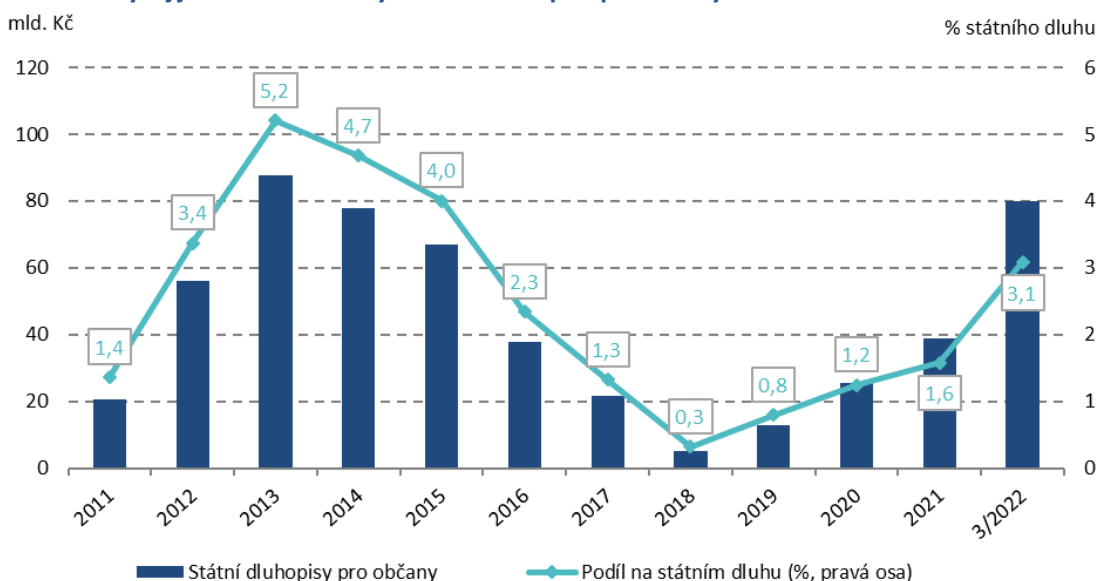
Celková jmenovitá hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na domácím trhu v oběhu se zvýšila z 2 219 801 mil. Kč na počátku roku 2022 o 86 895 mil. Kč na 2 306 695 mil. Kč na konci 1. čtvrtletí 2022.

1.2.3 Státní dluhopisy pro občany

Jako výsledek prozatím posledního uskutečněného 13. upisovacího období byly dne 3. ledna 2022 vydány Dluhopisy Republiky v celkové jmenovité hodnotě 41,1 mld. Kč, přičemž se jednalo o rekordní poptávku, která překonala nejen celkovou jmenovitou hodnotu doposud prodaného Dluhopisu Republiky, ale představovala také nejvyšší poptávku v historii všech doposud uskutečněných úpisů státních dluhopisů určených primárně pro občany, které se konaly od roku 2011.

V souvislosti s touto emisí a předpokladem dosažení druhého nejvyššího stavu jmenovité hodnoty těchto státních dluhopisů v oběhu na konci roku 2022 bylo přistoupeno k odložení zahájení dalšího upisovacího období, jelikož cílem není maximalizovat prodeje těchto státních dluhopisů bez ohledu na ostatní faktory emisní činnosti státu a zároveň je nezbytné ponechat dostatečný prostor pro refinancování korunových splátek státního dluhu na domácím dluhopisovém trhu také prostřednictvím ostatních dostupných nástrojů.

Graf č. 18: Vývoj jmenovité hodnoty státních dluhopisů pro občany v oběhu

Zdroj: MF

Na počátku roku 2022 činila jmenovitá hodnota státních dluhopisů určených pro občany v oběhu 38 868 mil. Kč. Dne 3. ledna 2022 došlo k vydání emise reinvestičního Dluhopisu Republiky v celkové jmenovité hodnotě 113 mil. Kč a emise proti-inflačního Dluhopisu Republiky v celkové jmenovité hodnotě 41 019 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2022 došlo rovněž k vydání čtyř tranší dluhopisů určených pro občany ve formě reinvestice výnosů v celkové jmenovité hodnotě 123 mil. Kč. Celkem tak byly vydány státní dluhopisy určené pro občany ve jmenovité hodnotě 41 254 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2022 dále došlo ke splacení dluhopisů pro občany před datem splatnosti na základě uplatnění práva držitelů v celkové jmenovité hodnotě 93 mil. Kč. Na konci 1. čtvrtletí 2022 tak činila jmenovitá hodnota státních dluhopisů určených pro občany celkem 80 029 mil. Kč, tj. 3,1 % celkového státního dluhu.

1.2.4 Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy vydané na zahraničních trzích

Na počátku roku 2022 činila korunová hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na zahraničních trzích v oběhu 74 086 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2022 došlo ke snížení této korunové hodnoty v důsledku kurzových rozdílů o 1 618 mil. Kč. Na konci 1. čtvrtletí 2022 tak korunová hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na zahraničních trzích v oběhu dosáhla hodnoty 72 468 mil. Kč.

1.2.5 Státní dluhopisy celkem

Celková jmenovitá hodnota státních dluhopisů v oběhu vzrostla v 1. čtvrtletí 2022 o 131 220 mil. Kč z 2 366 088 mil. Kč na 2 497 308 mil. Kč.

Podíl státních pokladničních poukázek na celkovém státním dluhu na počátku roku 2022 činil 1,4 %, zatímco na konci 1. čtvrtletí 2022 se zvýšil na 1,5 %. Podíl ostatních státních dluhopisů se rovněž zvýšil z 96,0 % k 1. lednu 2022 na 96,3 % k 31. březnu 2022.

1.2.6 Přijaté úvěry

V průběhu 1. čtvrtletí 2022 nedošlo k přijetí žádné nové tranše úvěrů od Evropské investiční banky (dále též „EIB“).

V průběhu 1. čtvrtletí 2022 se uskutečnily splátky úvěrů od Evropské investiční banky v celkové výši 1 683 mil. Kč, v tom 1 500 mil. Kč představovala řádná splátka druhé tranše úvěru na výstavbu dálnice D8 – B, 77 mil. Kč dílčí splátky úvěru pro Masarykovu univerzitu, 62 mil. Kč dílčí splátky úvěru na prevenci povodní, 33 mil. Kč dílčí splátky úvěru na odstraňování povodňových škod z roku 2002 a 11 mil. Kč dílčí splátky úvěru na výstavbu Pražského okruhu část A.

V důsledku kurzových rozdílů pak došlo ke snížení korunové hodnoty úvěrů přijatých od Evropské investiční banky o 58 mil. Kč a celkem se tak korunová hodnota těchto úvěrů v 1. čtvrtletí 2022 snížila z 26 550 mil. Kč na 24 809 mil. Kč.

Na počátku roku 2022 dosahovala korunová hodnota úvěru od Rozvojové banky Rady Evropy určeného na financování výdajů spojených s pandemií koronaviru SARS-CoV-2 výše 7 458 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů došlo ke snížení korunové hodnoty tohoto úvěru o 143 mil. Kč a na konci 1. čtvrtletí 2022 tak činila tato hodnota 7 316 mil. Kč.

Na počátku roku 2022 činila korunová hodnota zápůjček z titulu finanční pomoci z nástroje na podporu zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 (tzv. „SURE“) 49 720 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů došlo ke snížení korunové hodnoty těchto zápůjček od Evropské unie o 950 mil. Kč a na konci 1. čtvrtletí 2022 tak činila tato hodnota 48 770 mil. Kč.

Korunová hodnota všech přijatých úvěrů tak ke konci 1. čtvrtletí 2022 činila 80 894 mil. Kč.

1.2.7 Krátkodobé zápůjčky a repo operace, devizové swapy a státem vystavené směnky

K datu 20. února 2015 v souvislosti s nabytím účinnosti změny zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtových pravidel) byly do evidence státního dluhu zařazeny rovněž dluhy ze státem vystavených směnek, jejichž stav ke konci 1. čtvrtletí 2022 činil 1 mil. Kč.

Na počátku roku 2022 činila korunová hodnota zápůjček v podobě depozitních operací denominovaných v cizích měnách 15 910 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2022 byly od zahraničních protistran přijaty zápůjčky ve formě depozitních operací ve výši 2 165 mil. EUR, jejichž korunový ekvivalent k datu přijetí činil 53 140 mil. Kč, a rovněž zápůjčky ve formě depozitních operací ve výši 319 mil. CHF, jejichž korunový ekvivalent k datu přijetí činil 7 673 mil. Kč, tj. celkem byly přijaty tyto zápůjčky v korunové hodnotě 60 813 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2022 byly splaceny zápůjčky přijaté od zahraničních protistran ve formě depozitních operací ve výši 2 475 mil. EUR, jejichž korunový ekvivalent k datu splatnosti činil 60 812 mil. Kč.

Výše uvedené krátkodobé zápůjčky byly realizovány při záporných úrokových sazbách, čímž bylo dosaženo dodatečných příjmů státního rozpočtu, resp. snížení výdajů na obsluhu státního dluhu. Celková korunová hodnota zápůjček denominovaných v cizích měnách na konci 1. čtvrtletí 2022 činila 15 634 mil. Kč.

V průběhu 1. čtvrtletí 2022 byly v rámci řízení disponibilní likvidity státní pokladny realizovány devizové swapy k pokrytí frankových dluhů v celkové výši 314 mil. CHF. Jejich celková hodnota se tak v průběhu 1. čtvrtletí 2022 snížila o 320 mil. CHF a na jeho konci činila 154 mil. CHF, resp. 3 665 mil. Kč v korunovém vyjádření.

1.2.8 Nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti

K datu 1. ledna 2022 v souvislosti s nabytím účinnosti změny zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) byly do vykazování státního dluhu České republiky v národní metodice zařazeny rovněž dluhy státu odpovídající původní výši jmenovité hodnoty dříve vydaných státních dluhopisů po datu jejich splatnosti nebo po datu, ke kterému vlastník státních dluhopisů požádal o jejich splacení před stanoveným datem splatnosti v souladu s příslušnými emisními podmínkami a způsobem těmto emisním podmínkám odpovídajícím, a to maximálně po dobu, než dojde k promlčení práva spojeného s dluhopisy ve lhůtě stanovené zvláštními právními předpisy platnými v době, kdy mohlo být právo uplatněno poprvé.

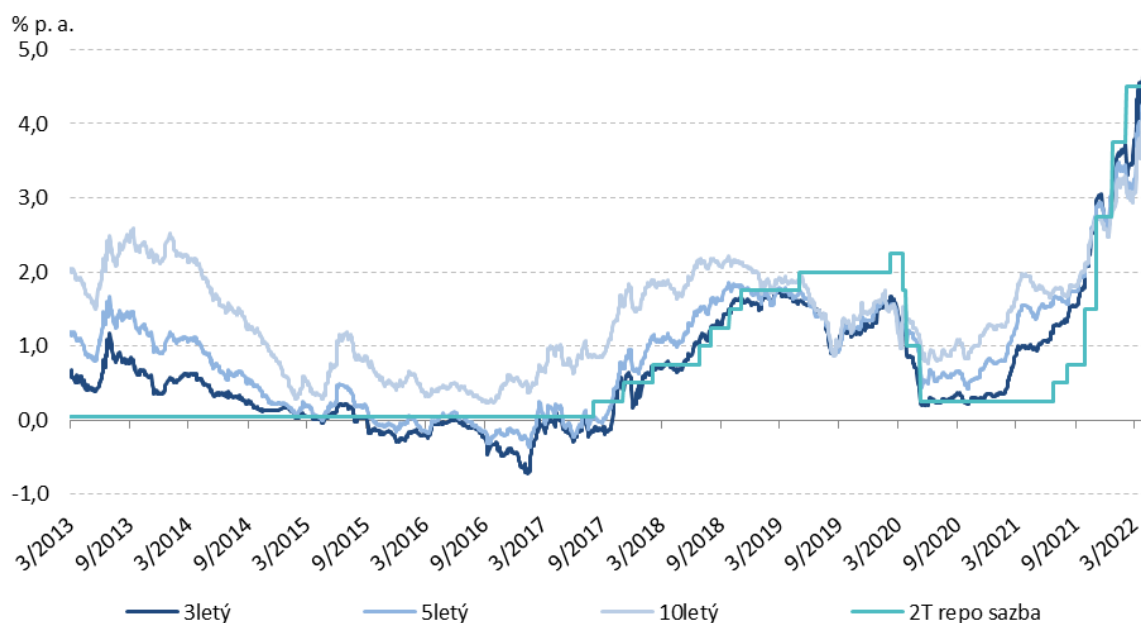
Na počátku roku 2022 dosahovaly nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti celkové výše 58 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2022 se stav těchto jmenovitých hodnot snížil o 2 mil. Kč a na 56 mil. Kč.

1.3 Vývoj na finančních trzích a ratingové hodnocení České republiky

V průběhu 1. čtvrtletí 2022 docházelo na domácím trhu střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů k postupnému nárůstu výnosů státních dluhopisů po celé délce výnosové křivky, a to v důsledku tržní nejistoty vyvolané vývojem situace na Ukrajině a jejím dopadům na domácí a zahraniční finanční trhy, ale také v důsledku pokračující výrazně restriktivní měnové politiky České národní banky (dále též „ČNB“) v podobě zvyšování základních měnově-politických sazeb, když na začátku února zvýšila svou dvoutýdenní repo sazbu o 75 bazických bodů na 4,50 % p. a. a dále na konci března s účinností od 1. dubna 2022 o dalších 50 bazických bodů na 5,00 % p. a.

V průběhu 1. čtvrtletí 2022 zaznamenávala výnosová křivka státních dluhopisů stále inverzní tvar, když výnosy státních dluhopisů s kratší dobou do splatnosti dosahovaly vyšších hodnot než výnosy dluhopisů s delší dobou do splatnosti. Na konci března 2022 dosahoval výnos 3letého státního dluhopisu hodnoty 4,5 % p. a., 5letého 4,1 % p. a. a 10letého dluhopisu 3,7 % p. a. Z dlouhodobého hlediska se ale nominální výnosy státních dluhopisů vzhledem k vývoji inflace v reálném vyjádření pohybují stále v záporných hodnotách.

Graf č. 19: Vývoj výnosů státních dluhopisů a měnově-politické sazby ČNB

Zdroj: MTS, MF

Česká republika má přiděleno nejvyšší celkové ratingové hodnocení ze všech zemí střední a východní Evropy a několik let se již pohybuje také nad průměrným ratingovým hodnocením členských zemí eurozóny. Dlouhodobě tak náleží mezi spolehlivé emitenty státních dluhopisů, což potvrzují ratingová hodnocení se stabilním výhledem všech hlavních ratingových agentur s mezinárodní působností.

V průběhu 1. čtvrtletí 2022 došlo k potvrzení stávajícího ratingového hodnocení při zachování stabilního výhledu ze strany ratingové agentury Moody's, Scope Ratings a ACRA.

Tabulka č. 13: Ratingové hodnocení České republiky

Ratingová agentura	Domácí dlouhodobé závazky	Výhled	Zahraniční dlouhodobé závazky	Výhled	Udělen/potrzen
Moody's	Aa3	Stabilní	Aa3	Stabilní	23.2.2022
S&P Global Ratings	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	29.10.2021
Fitch Ratings	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	10.12.2021
JCR	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	5.11.2020
R&I	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	2.8.2021
Scope Ratings	AA	Stabilní	AA	Stabilní	21.1.2022
ACRA	AA	Stabilní	AA	Stabilní	24.2.2022

Zdroj: Moody's, S&P Global Ratings, Fitch Ratings, JCR, R&I, Scope Ratings, ACRA

2 Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh

Dne 20. února 2015 nabyl účinnosti zákon č. 25/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. V rámci změny rozpočtových pravidel došlo k doplnění odstavce 8 do paragrafu 34. V důsledku této změny ministerstvo počínaje rokem 2016 realizuje vzájemný zápočet rozpočtových příjmů a výdajů kapitoly 396 – Státní dluh (dále též „kapitoly“), které vzniknou v důsledku finančních operací spojených s řízením likvidity státní pokladny nebo s řízením státního dluhu uskutečněných v průběhu určitého období v rámci rozpočtového roku⁹.

⁹ V průběhu 1. čtvrtletí 2022 byl realizován vzájemný zápočet úrokových příjmů a výdajů kapitoly. V rámci poplatků k vzájemnému zápočtu nedochází.

V 1. čtvrtletí 2022 bylo vypořádání úrokových příjmových a výdajových toků se státním rozpočtem, tj. převody mezi vypořádacím a rozpočtovým účtem kapitoly, realizováno s měsíční periodicitou. Jelikož v každém měsíci 1. čtvrtletí 2022 úrokové výdajové toky převýšily úrokové příjmové toky, tj. celková bilance příjmových a výdajových toků byla záporná, byly v těchto měsících výsledkem vzájemného zápočtu úrokových příjmů a výdajů vždy výdaje a kapitola tak vykázala výhradně úrokové výdaje.

Celkové rozpočtované i skutečné příjmy v 1. čtvrtletí 2022 byly nulové, stejně jako v 1. čtvrtletí 2021.

Výdaje kapitoly v 1. čtvrtletí 2022 činily 7 925 mil. Kč, což je 15,9 % schváleného rozpočtu¹⁰. Tyto výdaje byly dány převážně úrokovými výdaji ve výši 7 848 mil. Kč, což je rovněž 15,9 % schváleného rozpočtu, poplatky spojené s obsluhou státního dluhu (dále též „poplatky“) činily 78 mil. Kč, což je 12,9 % schváleného rozpočtu.

Z celkových úrokových výdajů ve výši 7 848 mil. Kč činí úrokové výdaje na vnitřní dluh 7 540 mil. Kč a úrokové výdaje na vnější dluh 301 mil. Kč. Peněžní plnění nahrazujícího úrok majitelům vybraných účtů státní pokladny pak činí 7 mil. Kč.

V 1. čtvrtletí roku 2021 činily výdaje kapitoly 4 204 mil. Kč, přičemž úrokové výdaje činily 4 083 mil. Kč a poplatky 121 mil. Kč. Výdaje kapitoly v 1. čtvrtletí 2022 tak byly o 3 722 mil. Kč vyšší než celkové výdaje kapitoly v 1. čtvrtletí 2021. Úrokové výdaje byly přitom v 1. čtvrtletí 2022 oproti 1. čtvrtletí 2021 vyšší o 3 765 mil. Kč, zatímco poplatky byly meziročně nižší o 43 mil. Kč.

Tabulka č. 14: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 1. čtvrtletí 2021	Rozpočet 2022		Skutečnost 1. čtvrtletí 2022	%	Index
		Schválený	Po změnách			
1	2	3	4	5	6 = 5 : 4	7 = 5 : 2
Výdaje kapitoly celkem	4 204	49 967	49 967	7 925	15,9	188,5
1. Úrokové výdaje celkem	4 083	49 367	49 367	7 848	15,9	192,2
na vnitřní dluh	4 354	44 817	44 817	7 540	16,8	173,2
na instrumenty peněžního trhu	-168	1 000	1 000	-3 064	-306,4	1826,8
na státní dluhopisy pro občany	85	2 250	2 250	147	6,6	173,0
na středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na domácím trhu	4 437	41 567	41 567	10 457	25,2	235,7
na vnější dluh	-271	4 300	4 300	301	7,0	-110,8
na středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na zahraničních trzích	207	3 500	3 500	193	5,5	93,0
na přijaté zápůjčky a úvěry	-479	800	800	108	13,5	-22,6
platební účty	0	250	250	7	2,8	3 267,2
2. Poplatky	121	600	600	78	12,9	64,2

Zdroj: MF

Vzhledem k nulovým příjmům kapitoly v 1. čtvrtletí 2022 jsou celkové i úrokové výdaje kapitoly rovny čistým celkovým, resp. čistým úrokovým výdajům. Čisté úrokové výdaje vnitřního dluhu jsou složeny z čistých úrokových výdajů instrumentů peněžního trhu, z čistých úrokových výdajů státních dluhopisů pro občany a z čistých úrokových výdajů SDD vydaných na domácím trhu.

V 1. čtvrtletí 2022 čisté úrokové výdaje na vnitřní dluh činily 7 540 mil. Kč oproti 4 354 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2021. Meziročně tak byly tyto výdaje vyšší o 3 186 mil. Kč.

Čisté úrokové výdaje střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na domácím trhu se meziročně zvýšily ze 4 437 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2021 na 10 457 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2022, tj. o 6 020 mil. Kč, resp. 135,7 %. Tyto výdaje byly určeny především diskonty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na domácím trhu ve výši 6 764 mil. Kč, dále výplatami výnosů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na domácím trhu v celkové výši 3 524 mil. Kč a rovněž čistými výdajovými toky

¹⁰ Zákon č. 57/2022 o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 10. 3. 2022. Před tím, než tento zákon vstoupil v účinnost, byly realizovány výdaje kapitoly 396 – Státní dluh v režimu rozpočtového provizoria.

spojenými s přímými prodeji střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů z majetkového účtu ministerstva ve výši 1 436 mil. Kč, snižovány byly naopak příjmovými toky spojenými s emisemi střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na primárním trhu, kdy prémie činily 522 mil. Kč a alikvotní úrokové výnosy 746 mil. Kč.

Meziroční růst čistých úrokových výdajů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na domácím trhu byl dán především nižšími příjmovými toky spojenými s prémii z těchto emisí na primárním trhu o 2 995 mil. Kč, a to zejména v důsledku růstu výnosů státních dluhopisů vydávaných v 1. čtvrtletí 2022 oproti 1. čtvrtletí 2021, dále růstem čistých výdajů spojených s přímými prodeji střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů z majetkového účtu ministerstva o 1 675 mil. Kč, rovněž zvýšením výdajů na diskonty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na primárním trhu o 1 165 mil. Kč a konečně růstem výplat výnosů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na domácím trhu o 345 mil. Kč. Naopak v 1. čtvrtletí 2022 oproti 1. čtvrtletí 2021 došlo k poklesu čistých výdajů na výměnné operace státních dluhopisů o 149 mil. Kč a růstu příjmových toků spojených s alikvotními úrokovými výnosy o 11 mil. Kč.

Čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu v 1. čtvrtletí 2022 činily 3 064 mil. Kč, přičemž byly dány zejména přijatými úroky z operací řízení korunové likvidity státní pokladny (reverzních repo operací s kolaterálem v podobě poukázek ČNB, SPP a SDD a depozitních operací) ve výši 3 296 mil. Kč, příjmy z úroků z přijatých zápůjček v podobě depozitních operací denominovaných v cizích měnách ve výši 21 mil. Kč a rovněž prostředky přijatými z titulu zápujčnických facilit státních dluhopisů ve formě kolateralizovaných zápůjček ve výši 2 mil. Kč.

Čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu v 1. čtvrtletí 2022 byly naopak snižovány výdajovými toky spojenými s diskonty emisí státních pokladničních poukázek ve výši 255 mil. Kč.

Oproti 1. čtvrtletí 2021, kdy čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu činily 168 mil. Kč, tak tyto vzrostly o 2 897 mil. Kč. Tento růst byl dán především výrazným růstem čistých úroků z operací řízení korunové likvidity státní pokladny o 3 128 mil. Kč zejména v důsledku výrazného zvýšení základních úrokových sazeb ČNB v průběhu roku 2021 a 1. čtvrtletí 2022 z 0,25 % p. a. až na 4,50 % p. a. Naopak ke snížení čistých příjmů přispěl růst výdajů na diskonty státních pokladničních poukázek v 1. čtvrtletí 2022 oproti 1. čtvrtletí 2021 o 227 mil. Kč v důsledku meziročního růstu průměrných výnosů do splatnosti a vyšší celkové jmenovité hodnoty vydaných státních pokladničních poukázek.

Čisté úrokové výdaje na státní dluhopisy pro občany dosáhly v 1. čtvrtletí 2022 výše 147 mil. Kč, přičemž byly dány zejména reinvesticemi výnosů státních dluhopisů pro občany ve výši 144 mil. Kč, dále výplatami výnosů státních dluhopisů pro občany ve výši 129 tis. Kč a výplatami poměrného výnosu při splacení těchto dluhopisů před stanovenou dobou splatnosti na základě uplatnění práva držitelů ve výši 3 mil. Kč. Čisté úrokové výdaje na státní dluhopisy pro občany se tak oproti 1. čtvrtletí 2021 meziročně zvýšily o 62 mil. Kč především v důsledku skutečnosti, že v 1. čtvrtletí 2022 se do rozpočtových výdajů postupně zvyšuje dopad emisí Dluhopisů Republiky vydávaných v předchozích letech a také z důvodu růstu výnosů protiinflačních Dluhopisů Republiky v souvislosti s akcelerací inflace.

Čisté úrokové výdaje na vnější dluh v 1. čtvrtletí 2022 byly dány čistými úrokovými výdaji střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na zahraničních trzích a čistými úrokovými výdaji na přijaté zápůjčky a úvěry. V 1. čtvrtletí 2022 tyto výdaje činily 301 mil. Kč oproti -271 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2021 a vzrostly tak meziročně o 572 mil. Kč.

Čisté úrokové výdaje z titulu střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných na zahraničních trzích v 1. čtvrtletí 2022 činily celkem 193 mil. Kč, včetně vlivu zajišťovacích derivátových operací. Vzhledem k tomu, že v 1. čtvrtletí 2021 dosáhly tyto výdaje celkem 207 mil. Kč, došlo k jejich meziročnímu poklesu o 14 mil. Kč, tj. o 7,0 % především v důsledku meziročního posílení domácí měny.

Čisté úrokové výdaje z přijatých zápůjček a úvěrů v 1. čtvrtletí 2022 ve výši 108 mil. Kč byly dány výhradně úrokovými výdaji na úvěry od Evropské investiční banky, přičemž oproti 1. čtvrtletí 2021 se zvýšily o 587 mil. Kč především v důsledku skutečnosti, že v 1. čtvrtletí 2021 byly zaznamenány čisté úrokové příjmy z titulu

finanční pomoci v rámci evropského nástroje SURE ve výši 528 mil. Kč. Úrokové výdaje spojené s úvěry přijatými od Evropské investiční banky se pak zvýšily o 59 mil. Kč v důsledku růstu úrokových sazeb.

Součástí úrokových výdajů kapitoly bylo v 1. čtvrtletí 2022 také peněžní plnění nahrazující úrok majitelům účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 13 a 15 až 17 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) ve výši 7 mil. Kč.

Z hlediska rozpočtové skladby byla převážná část úrokových výdajů ve výši 7 648 002 tis. Kč zaznamenána na položce 5141 – Úroky vlastní, další část ve výši 192 821 tis. Kč na položce 5146 – Úrokové výdaje na finanční deriváty k vlastním dluhopisům a poslední část ve výši 6 894 tis. Kč na položce 5811 – Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu. Z poplatků byla rozhodující část ve výši 77 538 tis. Kč zaznamenána na položce 5144 – Úplaty dluhové služby, zatímco 40 tis. Kč na položce 5362 – Platby daní státnímu rozpočtu.

Zatímco celkové čisté výdaje kapitoly v 1. čtvrtletí 2022 dosáhly 7 925 mil. Kč, v 1. čtvrtletí 2021 celkové čisté výdaje činily 4 204 mil. Kč. Meziročně tak čisté výdaje kapitoly vzrostly o 3 722 mil. Kč.

3 Řízení likvidity státní pokladny v 1. čtvrtletí roku 2022

V rámci řízení likvidity korunové likvidity státní pokladny byly v 1. čtvrtletí 2022 provedeny krátkodobé investice s použitím kolaterálu poukázek ČNB v celkové jmenovité hodnotě 3 246 155 mil. Kč, splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 2 915 155 mil. Kč. V rámci těchto operací byla dosažena průměrná úroková sazba 3,9 % p. a. Celkový čistý příjem operací s použitím kolaterálu poukázek ČNB a státních pokladničních poukázek činil 3 294,0 mil. Kč.

Celkový příjem v 1. čtvrtletí 2022 ze zápůjček poskytnutých v souladu s § 35 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech majitelům účtů podle § 3 písm. h) zákona o rozpočtových pravidlech, činil 1,9 mil. Kč. Peněžní plnění nahrazující úrok majitelům účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 13 a 15 až 17 zákona o rozpočtových pravidlech činilo v 1. čtvrtletí 2022 celkem 6,9 mil. Kč. Celkové čisté výdaje z těchto operací činily 5,0 mil. Kč. V rámci řízení likvidity eurové státní pokladny nebyly v 1. čtvrtletí 2022 realizovány žádné krátkodobé investice.

K 31. březnu 2022 byly na majetkových účtech ministerstva evidovány poukázky ČNB v celkové jmenovité hodnotě 367 549 mil., které představovaly hodnotu kolaterálu aktivních investičních operací a státní pokladniční poukázky v celkové jmenovité hodnotě 100 000 mil. Kč určené jako kolaterál výpůjčních repo operací pro případ posilování likvidity státní pokladny.

Tabulka č. 15: Porovnání čistých příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny a výpůjčních operací se záporným výnosem v 1. čtvrtletí 2021 a 1. čtvrtletí 2022 (mil. Kč)

Čisté příjmy	1. čtvrtletí 2021	1. čtvrtletí 2022	2022/2021
z REPO operací	146	3 294	2 249,7
z DEPO operací	21	-5	-23,9
z devizových swapů	21	-	-
ze zápujčnicích facilit	6	2	32,9
Celkem čisté příjmy dosažené při řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	195	3 291	1 686,0
Emisní činnost a výpůjční operace v cizí měně se záporným výnosem ¹	637	21	3,4
Celkem čisté příjmy státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny a výpůjčních operací se záporným výnosem	833	3 313	397,8

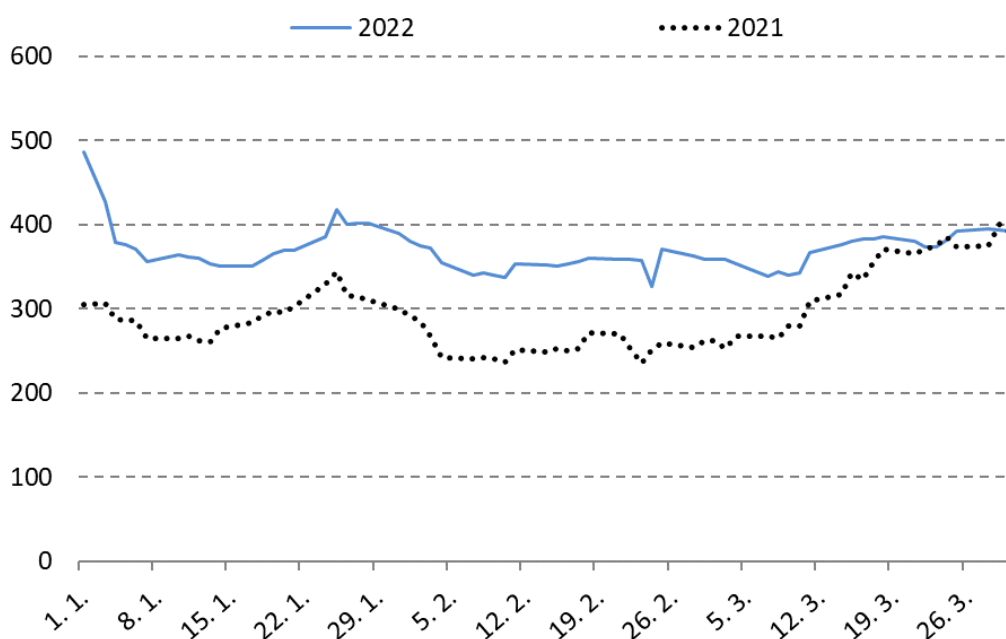
¹ Se zohledněním budoucích výdajů v podobě výplat kupónů do splatnosti těchto dluhopisů, pokud nebyly bez výnosu.

Zdroj: MF

Zatímco v 1. čtvrtletí 2022 dosáhly celkové čisté úrokové příjmy 3 291 mil. Kč, ve stejném období roku 2021 příjmy dosáhly 195 mil. Kč. Investováním peněžních prostředků státní pokladny bylo dosaženo v 1. čtvrtletí 2022 o 3 096 mil. Kč vyšších příjmů než ve stejném období roku 2021. Ministerstvo v 1. čtvrtletí 2022 dosáhlo vyššího výnosu z operací v rámci řízení likvidity korunové státní pokladny oproti stejnému období roku 2021 zejména z důvodu zvyšování základních úrokových sazeb České národní banky.

Tak jako v každém roce je stav státní pokladny nejvíce ovlivněn vývojem salda státního rozpočtu, emisí činností, splátkami střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů a příjmy od Evropské komise.

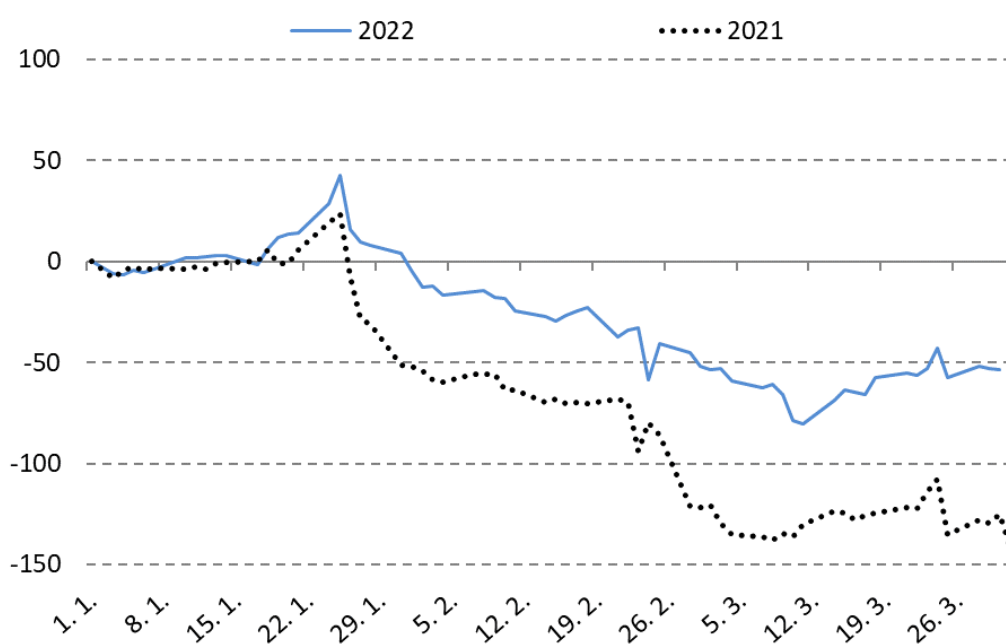
Graf č. 20: Státní pokladna za 1. čtvrtletí roku 2021 a 2022 (mld. Kč)

Zdroj: ČNB a MF

Hospodaření státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2022 skončilo schodkem ve výši 59,1 mld. Kč a ve srovnání se stejným obdobím roku 2021 se vyvíjelo příznivěji z důvodu vyšších příjmů státního rozpočtu. Další rozdíly ve výkyvech salda státního rozpočtu v obou letech způsobuje především časový nesoulad ve dnech splatnosti daně z přidané hodnoty a jejich splatných vratek, přičemž velkou roli hraje rovněž časové rozvržení převodu prostředků z Národního fondu do státního rozpočtu, jakož i další změny v rozložení některých výdajů státního rozpočtu v čase.

Graf č. 21: Vývoj státního rozpočtu za 1. čtvrtletí roku 2021 a 2022 (mld. Kč)

Zdroj: ČNB a MF

4 Tabulková příloha

Příloha č. 1: Vývoj státního dluhu České republiky v 1. čtvrtletí 2022 (mln. Kč)

N á z e v	S t a v		Výpůjční operace (a)	Splátky (b)	Kurzové rozdíly a ostatní vlivy (c)	Změna (a - b + c)	S t a v
	k 1. 1. 2022						k 31. 3. 2022
STÁTNÍ DLUH CELKEM	2 465,8	270,8	139,5	-3,3	128,1	2 593,9	
Vnitřní dluh	2 292,1	210,0	77,0	-0,2	132,8	2 424,9	
Státní pokladniční poukázky	33,3	75,8	71,0		4,8	38,1	
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	79,0				0,0	79,0	
52. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	70,5				0,0	70,5	
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	21,1	0,3			0,3	21,4	
58. emise dlouhodobých dluhopisů (2009)	88,6				0,0	88,6	
63. emise dlouhodobých dluhopisů (2011)	88,3				0,0	88,3	
78. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	149,0				0,0	149,0	
89. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	121,0	5,1			5,1	126,1	
90. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	119,0				0,0	119,0	
94. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	148,4				0,0	148,4	
95. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	149,0				0,0	149,0	
97. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	120,0				0,0	120,0	
100. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	124,0				0,0	124,0	
102. emise střednědobých dluhopisů (2017)	5,8		5,8		-5,8	0,0	
103. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	145,8				0,0	145,8	
105. emise dlouhodobých dluhopisů (2018)	138,9	8,7			8,7	147,6	
106. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	2,9	0,0	0,1		0,0	2,9	
107. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,9				0,0	0,9	
108. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,4				0,0	0,4	
110. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	5,1				0,0	5,1	
111. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,1				0,0	0,1	
112. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	1,2				0,0	1,2	
113. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,0				0,0	0,0	
114. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1	
115. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	1,6	0,1	0,0		0,1	1,7	
116. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	
117. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1				0,0	0,1	
118. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2,0				0,0	2,0	
119. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0				0,0	0,0	
120. emise střednědobých dluhopisů (2020)	119,0				0,0	119,0	
121. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	148,2				0,0	148,2	
122. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1				0,0	0,1	
123. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2,0				0,0	2,0	
124. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1				0,0	0,1	
125. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	48,2	7,7			7,7	55,9	
126. emise střednědobých dluhopisů (2020)	69,0				0,0	69,0	
127. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1				0,0	0,1	
128. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	4,0				0,0	4,0	
129. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	12,4				-0,2	12,2	
130. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	76,0	4,5			4,5	80,5	
131. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0				0,0	0,0	
132. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	5,2				0,0	5,2	
133. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0				0,0	0,0	
134. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	3,2				0,0	3,2	
135. emise střednědobých dluhopisů (2021)	39,0				0,0	39,0	
136. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,1				0,0	0,1	
137. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	4,3				0,0	4,3	
138. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	82,0	33,0			33,0	115,0	
139. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	48,5	9,2			9,2	57,6	
140. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,1				0,0	0,1	
141. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	5,4				0,0	5,4	
142. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	9,1	5,5			5,5	14,5	
143. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	0,0	0,1			0,1	0,1	
144. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	0,0	41,0			41,0	41,0	
145. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	0,0	19,0			19,0	19,0	
Směnky a nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů	0,1				0,0	0,1	
Vnější dluh	173,7	60,8	62,5	-3,0	-4,7	169,0	
6. emise státních dluhopisů denominovaná v euro (2012)	68,4				-1,3	67,1	
1. emise státních dluhopisů denominovaná v japonských jenech (2006)	5,7				-0,3	5,4	
Úvěry od EIB	26,5		1,7		-0,1	24,8	
Úvěry od CEB	7,5				-0,1	7,3	
Úvěry od EK v rámci nástroje SURE	49,7				-1,0	48,8	
Krátkodobé zápůjčky	15,9	60,8	60,8		-0,3	15,6	

Zdroj: MF

III. Situační zpráva státní pokladny

Státní pokladna (dále též „SP“) zahrnuje souhrn peněžních prostředků, které jsou odděleně vedeny na

- příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu,
- účtech státních finančních aktiv (SFA),
- účtech MF pro řízení likvidity státní pokladny a pro řízení státního dluhu,
- účtech správců daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny rozpočtům územních samosprávných celků, státním fondům, Národnímu fondu (NF), rezervním fondům organizačních složek státu, do státních finančních aktiv a na účtech určených ke správě peněžních prostředků z vybraných cel určených k odvodům do vlastních zdrojů Evropské unie,
- účtech rezervních fondů a FKSP organizačních složek státu,
- účtech cizích a podobných prostředků organizačních složek státu, jež nejsou součástí příjmů nebo výdajů státního rozpočtu, na zvláštním účtu Ministerstva spravedlnosti podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí, na účtech závodního stravování, sdružených prostředků apod.,
- účtech příspěvkových organizací,
- účtech státních fondů a Národního fondu,
- zvláštních účtech MF podle zákona, kterým se ruší Fond národního majetku ČR (FNM),
- účtech státní organizace Správa železnic,
- účtech územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů a NF a dalších prostředků podle zákona o rozpočtových pravidlech,
- účtech veřejných výzkumných institucí určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a NF a dalších prostředků podle rozpočtových pravidel,
- účtech veřejných vysokých škol určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů a NF a dalších prostředků podle rozpočtových pravidel,
- účtech Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, včetně zvláštního účtu veřejného zdravotního pojištění, účtech resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťoven a svazů zdravotních pojišťoven,
- účtech dalších právnických osob vedených se souhlasem Ministerstva financí u České národní banky,
- účtech Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., nebo účtech jiných právnických osob založených podle zákona upravujícího pojišťování a financování vývozu se státní podporou, které nemají bankovní licenci a
- účtech České exportní banky, a.s., určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu nebo od Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., a dalších prostředků, které si na ně Česká exportní banka, a.s., převede nebo je na ně přijme.

Účty podřízené státní pokladně jsou podřízeny jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny. Celkový součet peněžních prostředků na účtech podřízených jednotlivým souhrnným účtům SP nesmí být záporný. Přebytky prostředků na jednotlivých souhrnných účtech státní pokladny může Ministerstvo financí krátkodobě ukládat nebo investovat na finančním trhu s cílem minimalizovat výdaje spojené s řízením likvidity státní pokladny a řízením státního dluhu.

Od roku 2013 dochází v souvislosti s novelou zákona o rozpočtových pravidlech k postupnému rozšiřování okruhu prostředků příslušejících do SP a jejich zapojení do financování a řízení likvidity SP. Přehled o objemech a druzích prostředků zahrnovaných do státní pokladny (vedených v korunách) podává následující tabulka.

Tabulka č. 16: Souhrnné účty státní pokladny (mil. Kč)

Ukazatel	31.3.2021 (1)	31.3.2022 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	-125 198	-59 140	66 058	47,2
v tom - příjmy	339 707	356 242	16 535	104,9
- výdaje	464 905	415 382	-49 523	89,3
2. Prostředky na účtech státních finančních aktiv				
- saldo příjmů a výdajů	209 009	127 359	-81 650	60,9
3. Příjmy veřejných rozpočtů spravované FÚ, CÚ, ČBÚ				
- saldo příjmů a výdajů	16 027	21 704	5 677	135,4
v tom - příjmy celkem	73 586	85 947	12 361	116,8
- výdaje celkem	57 559	64 243	6 684	111,6
4. Fondy organizačních složek státu				
- saldo příjmů a výdajů	5 340	4 785	-555	89,6
5. Cizí prostředky organizačních složek státu				
- saldo příjmů a výdajů	18 430	43 708	25 278	237,2
6. Účty příspěvkových organizací				
- saldo příjmů a výdajů	36 675	35 837	-838	97,7
7. Účty státních fondů a Národního fondu				
- saldo příjmů a výdajů	50 118	58 094	7 976	115,9
8. Účet bývalého Fondu národního majetku				
- saldo příjmů a výdajů	18 730	27 640	8 910	147,6
9. Účty územních samosprávných celků				
- saldo příjmů a výdajů	31 115	36 268	5 153	116,6
10. Zdravotní pojišťovny a svazy ZP				
- saldo příjmů a výdajů	73 334	57 111	-16 223	77,9
11. Ostatní subjekty				
- saldo příjmů a výdajů	29 260	27 736	-1 524	94,8
A. Prostředky státní pokladny celkem (součet 1. až 11.)	362 840	381 102	18 262	105,0
B. Financování státní pokladny:				
- dluhopisové	-209 043	-332 185	-123 142	158,9
- účet hospodaření státního rozpočtu	-258	-696	-438	269,8
C. Celková pozice státní pokladny (A+B)	153 539	48 221	-105 318	31,4

Jak je patrné z tabulky, státní pokladna byla v 1. čtvrtletí 2022 v největší míře tvořena prostředky na účtech státních finančních aktiv, státních fondů a Národního fondu, zdravotních pojišťoven a svazů ZP, cizími prostředky organizačních složek státu, územních samosprávných celků, příspěvkových organizací, prostředky bývalého Fondu národního majetku, prostředky na účtech finančních a celních úřadů a Českého báňského úřadu určených pro správu prostředků veřejných rozpočtů a prostředky ostatních subjektů v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech.

Celková pozice souhrnných účtů SP ke konci března 2022 ve výši 48,2 mld. Kč byla tvořena součtem:

- schodku **státního rozpočtu ve výši -59,1 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 356,2 mld. Kč a výdaji ve výši 415,4 mld. Kč,
- účtů **státních finančních aktiv ve výši 127,4 mld. Kč**, na kterých Ministerstvo financí eviduje kromě prostředků jako jsou např. rezerva na důchodovou reformu, prostředky úrazového pojištění, jaderného účtu nebo zvláštní účelové prostředky také další zdroje, např. peněžní prostředky získané emisemi a prodeji státních dluhopisů nebo rezerva peněžních prostředků z vydávání a prodeje státních dluhopisů, z přijatých zápůjček a úvěrů, z jiných zdrojů financování státního dluhu a ze sjednaných finančních zajištění nebo srovnatelných zajištění podle práva cizího státu sloužících jako zdroje ministerstva pro vyloučení tržních rizik, rizik z neumístění státních dluhopisů na finančním trhu a jiných možných rizik souvisejících s financováním schodku státního rozpočtu a státního dluhu. Ministerstvo financí v rámci výkonu řízení státních finančních aktiv sjednává obchody s tuzemskými i zahraničními osobami za účelem omezení úrokových a měnových nebo jiných rizik. Vytváření rezervy peněžních prostředků zákon o rozpočtových pravidlech pouze umožňuje, nikoli přikazuje, přičemž tento zdroj prostředků od roku 2013 postupně ztrácí na významu a vlivem legislativních změn (rozšiřování okruhu subjektů, jejichž účty jsou podřízeny

souhrnnému účtu státní pokladny) a vývoje na finančních trzích je jeho role pouze marginální. Rezervu peněžních prostředků, která byla v minulých letech vytvářena emisní činností při souvztažném růstu hrubého státního dluhu, tak nahrazují ostatní disponibilní peněžní prostředky centrálního systému řízení souhrnných účtů státní pokladny. Ministerstvo financí údaje o výši rezervy peněžních prostředků nepublikuje, neboť pro účastníky trhu mohou být tyto údaje zavádějící a snadno chybně interpretovatelné bez souvislosti s celkovou disponibilní likviditou státní pokladny, což by mohlo vést k nežádoucímu ovlivňování účastníků trhu i veřejného mínění. Výše rezervy peněžních prostředků je proto sledována pouze pro interní potřeby Ministerstva financí (v rámci výkonu řízení státního dluhu a řízení likvidity státní pokladny),

- zůstatku příjmů a výdajů **veřejných rozpočtů spravovaných finančními a celními úřady a ČBÚ** ve výši **21,7 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní a skutečným převodem daňových příjmů územním rozpočtům (jde o prostředky na účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – kraje a obce – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů); obdobně jde o příjmy a poplatky náležející Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, o převody sdílených příjmů (cla) do rozpočtu EU a státního rozpočtu, o převod odvodu z loterií a hazardních her do státního rozpočtu, některé příjmy Českého báňského úřadu (úhrady z dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů) a jejich převod obcím, resp. do státního rozpočtu a další prostředky,
- zůstatku na účtech **fondů organizačních složek státu** v celkové výši **4,8 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků přijatých do rezervních fondů a fondů kulturních a sociálních potřeb a prostředků čerpaných,
- zůstatku na účtech **cizích prostředků** organizačních složek státu v celkové výši **43,7 mld. Kč**, představujícího saldo přijatých a čerpaných cizích a zvláštních mimorozpočtových prostředků jako jsou např. soudní a jiné úschovy prostředků, prostředky zabavené v rámci trestního řízení (§ 78 a 79 trestního řádu), prostředky na narovnání škod v trestním řízení (§ 309 trestního řádu), prostředky dočasně inkasované pro zajištění celního dluhu v rámci celního řízení, srážky ze mzdy zaměstnanců z titulu exekuce, peněžní částky (konta) vězňů, pacientů a chovanců v léčebných a jiných ústavech, prostředky spojené s placením náhrad výdajů za odborné úkony prováděné na žádost (SÚKL, úhrady za žádosti o registraci léčiv, povolení výroby léčiv, vydání certifikátů atd.), omylem došlé peněžní prostředky, sdružené prostředky, zálohy na soudní řízení a na návrhy konkurzů a insolvenčního řízení, kauce v trestním řízení, složené jistoty (na předběžná opatření), prostředky jistot k zajištění pohledávek podle § 4b zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách atd. Patří sem též platy a související výdaje pracovníků OSS za měsíc prosinec, vyplácené v lednu následujícího roku, prostředky, které správci kapitol soustřeďují v rámci finančního vypořádání od příjemců prostředků ze státního rozpočtu apod.,
- zůstatku na účtech **příspěvkových organizací** v celkové výši **35,8 mld. Kč**,
- zůstatku na účtech **státních fondů a Národního fondu** (v Kč) v celkové výši **58,1 mld. Kč**; na státní fondy připadá částka 31,5 mld. Kč a na Národní fond částka 26,5 mld. Kč,
- zůstatku na účtu **bývalého Fondu národního majetku** v celkové výši **27,6 mld. Kč**,
- zůstatku na účtech **územních samosprávných celků** v celkové výši **36,3 mld. Kč**,
- zůstatku na účtech **zdravotních pojišťoven a svazů ZP** v celkové výši **57,1 mld. Kč**,
- zůstatku na účtech **ostatních subjektů** ve výši **27,7 mld. Kč**, které se nejvíce týkají EGAP, a.s. (10,8 mld. Kč), ČEB, a.s. (5,2 mld. Kč), státní organizace Správa železnic (5,8 mld. Kč), veřejných výzkumných institucí (986 mil. Kč), veřejných vysokých škol (920 mil. Kč) a ostatních právnických osob se souhlasem Ministerstva financí (4,0 mld. Kč),
- zůstatku **dluhopisového financování státní pokladny ve výši -332,2 mld. Kč**, které představuje dočasné reinvestování určených prostředků státní pokladny formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání úrokových výnosů, resp. úsporu úrokových nákladů v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí,

- zůstatku **financování** státní pokladny **prostřednictvím účtu hospodaření státního rozpočtu¹¹ ve výši -696 mil. Kč**, který slouží pro financování některých specifických výdajů rozpočtových kapitol z úvěrů od Evropské investiční banky a ze státních finančních aktiv.

Zůstatek prostředků státní pokladny ke konci března 2022 dosáhl 48,2 mld. Kč a jeho snížení proti stavu ke konci března 2021 souviselo se zvýšením objemu prostředků zahrnovaných do SP o 18,3 mld. Kč, tj. o 5,0 % a zvýšením dluhopisového financování státní pokladny (o 123,1 mld. Kč), resp. zvýšením financování SP prostřednictvím účtu hospodaření státního rozpočtu (o 438 mil. Kč). Meziroční zvýšení prostředků zahrnovaných do SP bylo ovlivněno především snížením schodku státního rozpočtu, zvýšením cizích prostředků organizačních složek státu, zvýšením prostředků na účtech bývalého Fondu národního majetku, státních fondů a Národního fondu, na účtech příjmů veřejných rozpočtů spravovaných FÚ, CÚ a ČBÚ a na účtech územních samosprávních celků. Na druhé straně největší snížení prostředků SP bylo ovlivněno poklesem prostředků na účtech SFA a zdravotních pojišťoven a jejich svazů.

¹¹ Účet „Hospodaření státního rozpočtu“ (ÚHSR) je oboustranným rozpočtovým účtem, na který se v poslední den roku převádí z účtu prostředků získaných emisí a prodejem státních dluhopisů částka určená na krytí deficitu státního rozpočtu (včetně odhadované rezervy na „dodatky“) z emisní činnosti MF. V případě nedostatku prostředků na účtu prostředků získaných emisí a prodejem státních dluhopisů se situace řeší vytvořením pasiva v potřebné výši na ÚFSD. V průběhu roku ÚHSR slouží rovněž k financování některých specifických výdajů rozpočtových kapitol (navýšením deficitu) z úvěrů EIB a ze SFA (nejedná se o výdaje kapitoly SD a OSFA). Věcně jde o financování výdaje jiné kapitoly, ke kterému dá kapitola SD nebo OSFA rozpočtovým opatřením povolení zvýšit výdaj. Kapitola výdaj provede, zvýší se schodek státního rozpočtu a ten je uhrazen buď z úvěru EIB anebo z účtu SFA, kdy výdaj z účtu aktiv představuje financující operaci a transfer (nikoliv příjem či výdaj státního rozpočtu).

IV. Informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2022

V roce 2022 by mělo dojít k meziročnímu zlepšení salda o 1,3 p. b. na -4,5 % HDP. Ve strukturálním vyjádření jde o fiskální úsilí ve výši 0,9 p. b. Odhad výsledku hospodaření reflektuje doznívající epidemii COVID-19, předpokládané hospodářské a finanční důsledky ruské agrese vůči Ukrajině a s ní spojené humanitární krize i pomoc domácnostem a firmám postiženým enormním růstem cen. Hlavní břemeno by měl nést státní rozpočet, což se odráží v jeho plánovaném deficitním hospodaření. Místní vládní instituce patrně vykáží opět přebytek, zatímco výsledek fondů sociálního zabezpečení skončí podle aktuální predikce mírným deficitem.

Aktuální odhad podílu celkového salda na HDP je ve srovnání s predikcí Konvergenčního programu z dubna 2021 o 1,4 p. b. lepší, k rozdílu dochází primárně u ústředních vládních institucí, kde se projevilo rychlejší oživení ekonomiky a s ním související akcelerace růstu příjmů.

Tabulka č. 17: Odhad hospodaření veřejných financí v porovnání s Konvergenčním programem ČR (duben 2021) v % HDP

	2021	2022	KP 2021 2022	rozdíl v p.b. HDP 2022
	(1)	(2)	(3)	(2) - (3)
saldo sektoru vládních institucí	-5,9	-4,5	-5,9	1,4
ústřední vládní instituce	-6,3	-4,9	-6,0	1,0
místní vládní instituce	0,6	0,5	0,1	0,4
fondy sociálního zabezpečení	-0,1	-0,1	0,0	-0,1

Pozn.: Rozdíly v součtech mohou být způsobeny zaokrouhlováním.

Příjmy sektoru vládních institucí by měly v roce 2022 růst o 7,9 %, přičemž oproti odhadu v Konvergenčním programu ČR z dubna 2021 tak budou vyšší o 2,6 p. b. Aktuální predikce počítá s meziročním růstem daňových příjmů včetně příspěvků na sociální zabezpečení o 5,6 %, zatímco podle loňského očekávání měly růst o 2,5 p. b. pomaleji.

Výnos **daně z příjmů fyzických osob** by měl v podstatě setrvat na úrovni loňského roku, jelikož proti odhadovanému růstu náhrad zaměstnancům v ekonomice o 4,7 % působí zvýšení základní slevy na poplatníka s dopadem 12,3 mld. Kč. Od očekávaného vývoje výdělků se odvíjí také **příspěvky na sociální zabezpečení** s odhadovaným růstem 4,4 %. Dynamiku zdanění a odvodů ze závislé činnosti pak rovněž ovlivňují mimořádné odměny pracovníkům ve zdravotnictví, v sociálních službách a ozbrojeným složkám vyplacené v loňském roce. Podstatné je rovněž rozhodnutí o ponechání průměrné výše platby za státního pojištěnce na úrovni roku 2021, do platby státu do systému veřejného zdravotního pojištění se však promítne odhadem 3,9 mld. Kč kvůli nárůstu počtu státních pojištěnců z řad ukrajinských uprchlíků.

Dynamiku **daně z příjmů právnických osob** by měl tlumit konec účinnosti změny metody tvorby a daňové uznatelnosti technických rezerv pojišťoven, osvobození výnosů ze státních dluhopisů od daně či dodatečný efekt zavedení „stravenkového paušálu“ s celkovým dopadem 8,3 mld. Kč. Opačný účinek má ukončení zrychlených odpisů z let 2020 a 2021, stejně jako odeznění negativního dopadu zvýšení hranice vstupní ceny pro odepisování hmotného majetku v celkové odhadované výši 5,5 mld. Kč. Výsledkem by měl být růst této daně o 9,0 %.

Vývoj **daně z přidané hodnoty** by měl být ovlivněn zejména silící nominální spotřebou domácností. Negativní dopad v minulosti schválených diskrečních opatření (přeřazení vybraných služeb do druhé snížené sazby daně v první polovině roku 2020, snížení sazby na ubytování, sportovní a kulturní akce, lyžařské vleky a další vybrané služby od července 2020) by měl být převážen pozitivním vlivem ukončení dočasného prominutí daně na dodávky elektřiny a plynu v závěru roku 2021, ukončení prominutí daně u nákupu respirátorů či meziročně menším dopadem prominutí daně u nákupu vakcín a testů. Celkem by daň z přidané hodnoty měla vzrůst o 12,2 %.

U **spotřebních daní** bez dotací na obnovitelné zdroje energie odhadujeme, že se jejich výnos zvýší o 4,2 %. Mezi hlavní vlivy patří pokračující ekonomické oživení, z diskrečních opatření pak zvýšení daně na tabákové výrobky ve výši 2,5 mld. Kč a sazeb odvodu za elektřinu ze slunečního záření s předpokládaným dopadem 3 mld. Kč. Snížení silniční daně a dočasné snížení spotřební daně na naftu a benzín v reakci na skokové zdražení pohonných hmot bude spojeno s odhadovaným výpadkem příjmů ve výši 8,4 mld. Kč.

Dynamika výdajů na **konečnou spotřebu vládních institucí** by měla meziročně zpomalit na 4,4 %. Naturální sociální dávky a náhrady zaměstnancům v sektoru vládních institucí by měly vykazat nižší tempo, což je dáno hlavně předpokladem postupného návratu do normálních podmínek v systému zdravotní péče a zvýšenou základnou v loňském roce z titulu výplat mimořádných odměn. Náhrady zaměstnancům by měly růst jen mírně (0,5 %). Valorizovány byly pouze platové tarify lékařů, nelékařských zdravotnických pracovníků, pracovníků v sociálních službách a pedagogů v regionálním školství. Současně uvažujeme s navýšením objemu náhrad ve školství z titulu vzdělávání ukrajinských dětí. Dále byly navýšeny tarify vojáků a příslušníků bezpečnostních sborů. Růst naturálních sociálních dávek o 2,1 % odráží výdaje do zdravotnictví a sociálních služeb, využívaných i ze strany ukrajinských uprchlíků. Kromě toho reflektuje vyšší výdaje ve formě příspěvku a doplatku na bydlení. Úhrada testů na onemocnění COVID-19 bude stát zdravotní pojišťovny v letošním roce odhadem 6,4 mld. Kč. Odhad meziročního růstu mezispotřeby (11,7 %) počítá s mimořádně vysokou inflací i s vlivem projektů spolufinancovaných z prostředků EU. V objemu nákupů zboží a služeb se promítne i vliv migrační vlny z Ukrajiny.

V oblasti **peněžitých sociálních dávek** počítáme především s růstem dávek důchodového pojištění, které jsou letos determinovány jak běžnou valorizací navýšenou o 300 Kč nad zákonnou mez, tak i očekávanou mimořádnou valorizací v průměru o 1 017 Kč z titulu vysoké míry inflace. V souvislosti s migrační vlnou uprchlíků z Ukrajiny kalkuluje predikce s výplatou humanitární dávky v odhadované výši 7,7 mld. Kč či vyšší platbou státu do systému veřejného zdravotního pojištění. V důsledku ekonomického vývoje a uvedených diskrečních opatření by peněžitá sociální dávky měly vzrůst o 7,0 %.

U výdajů na **investice** do fixních aktiv očekáváme navýšení o 10,0 %. Investice by měly být výrazně podpořeny prostředky z rozpočtu EU, ať již z důvodu blížícího se konce možnosti čerpat prostředky z programového období 2014–2020 či zapojení nových prostředků z Nástroje EU příští generace, jejichž podíl na celkových investicích by měl činit více než 31 %.

Odhadovaný výsledek hospodaření sektoru vládních institucí by se měl odrazit ve výši zadlužení sektoru vládních institucí. Ke konci roku 2022 očekáváme veřejné zadlužení převyšující 42,7 % HDP.